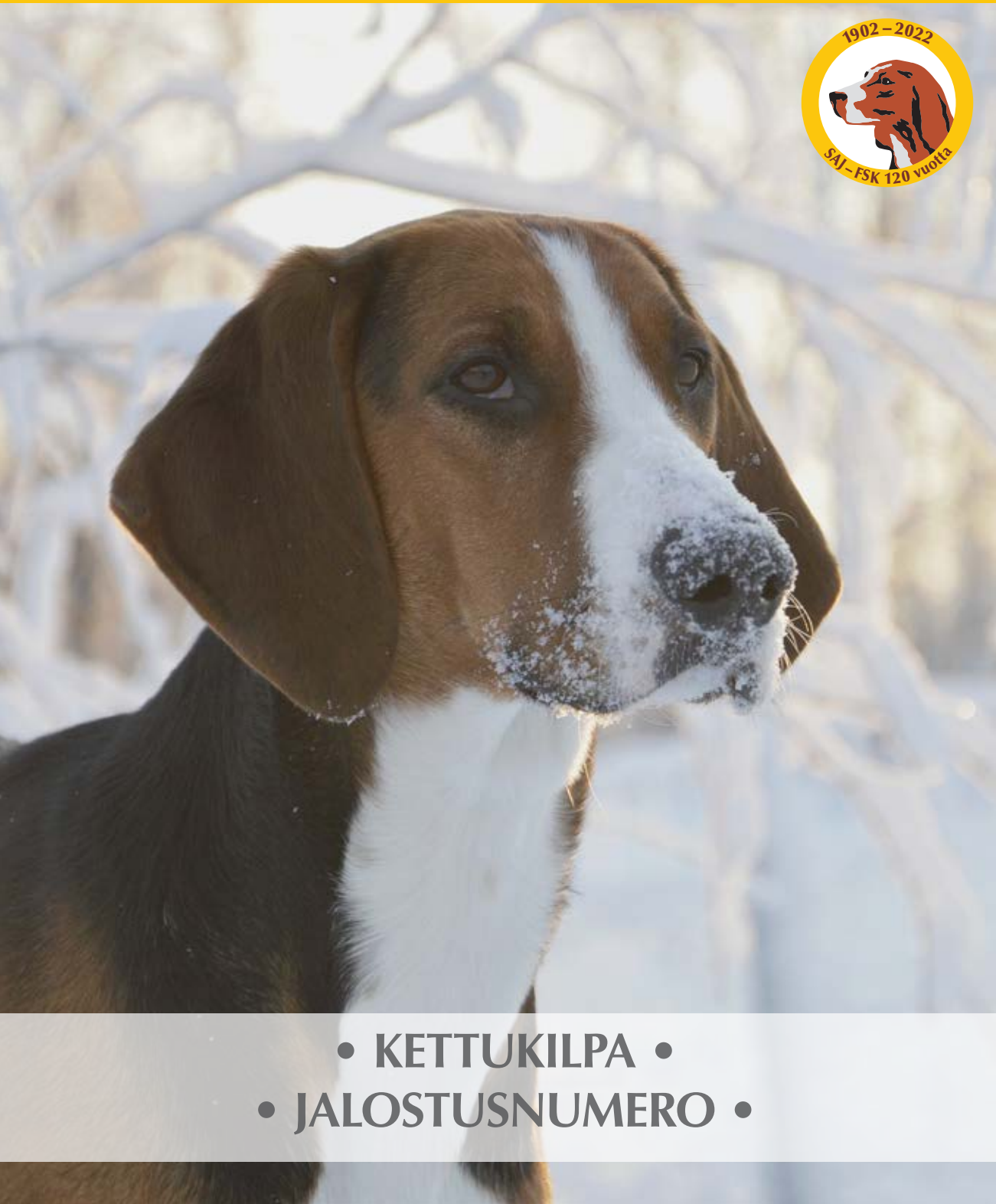

Ajokoiramies

59. VUOSIKERTA HELMIKUU 1 • 2022

• KETTUKILPA •
• JALOSTUSNUMERO •

Puheenjohtajan mietteitä

Juhlavuoden toimintaa terveyttä edistäen, toimintaa valikoiden ja perinnettä kunnioittaen

Vaikka tämän alkaneen vuoden 2022 olemme joutuneet käynnistämään epävarmuuden tilassa, toivottomuuteen ei ole aiheutta. Parempaa aikaa jo odotimme, mutta koko ajan hankalamman vastustajan kanssa olemme tekemisissä. Rokotukset lieventävät sairastuvuutta ja vähentää uhreja, mutta koko ajan uutta harmia vastaamme tulee. Viranomaiset ja asiantuntijat omalla toiminnallaan ovat vielä lisänneet hämmennystä. Tässä tilanteessa toimimme terveyttä edistäen ja päätoimintojen rungosta huolehtien. Monia tapahtumia on jo peruttu tai siirretty tältäkin vuodelta. Vuosikokoukselle ja päänäyttelylle haemme järjestäjien kanssa siirtämällä otollisempaan aikaan alkukesästä. Kaikki on sittenkin mennyt hyvin. Toimiessa vastuullisesti huolehdimme samalla henkisestä hyvinvoinnistamme.

Arvokisat päätökseen

Arvokisat viime vuoden osalta vietiin päätökseen Siilinjärven Kettukilvassa Punttisilimässä. Hyvä puite, osaava järjestelykoneisto ja rutinoituneet kilpailijat loivat mukavan tunnelman ja hienon tapahtuman. Onnittelut kuninkaallisille eli Viikkineva Humulle ja taustajoukoille kuninkuuteen johtaneesta tasaisen varmasta suorituksesta ja lämpimät kiitokset kilpakumppaneille ja järjestelykoneistolle ylituomariryhmästä lähtien hienosta viikonlopusta. Erityisesti tässä kokeessa hyvin toimi liveseuranta, sillä kaikki koirat olivat mukana keräten seuraajia lauantaina 1322 ja sunnuntain lopetusvideolla 1897. Tämä voisi olla malli tuleville arvokisoille siitä, miten suurta yleisöä nykyaikana palvellaan.

Viime vuosi poikkeusoloissa hyvä vuosi

Viime vuoden tilastojen osalta Suomen Ajokoirajärjestössä on jäseniä 6 197, joista uusia 269 jäsentä. Jäsenlisäys on piempi kuin edellisenä vuonna. Rekisteröidyistä pennuista oli suomenajokoiria 1230, mikä on 12 prosenttia enemmän kuin edellisenä

Kuva Markku Sippari

vuonna. SAJ:n rotujen rekisteröintimäärä oli yhteensä 1592 pentua. Taloudellinen tulos on matkakulujen laskun ja julkaisutoiminnan tiivistämisen ansiosta ylijäämäinen. Kennelliitto palkitsi Ajokoiramieslehden vuoden 2020 rotujärjestöjen lehdistä ykköseksi.

Susiongelmien liittyvän kansalaisaloitteen toimeenpanemiseksi on oltu tiiviissä yhteistyössä päättäjiin ja lausunnoilla on tuettu. Yhteistyötä muiden rotujärjestöjen kanssa on tehty meille suotujen niukkojen kanavien kautta. Yhteistyösopimukset on saatu vuoden aikana kuntoon.

Jalostusta palveleva tutkimus sekä koetoiminnan ja tekniikan kehitys

Jalostusnumero käynnistää Suomen Ajokoirajärjestön 120-juhlavuoden. Suomen Kennelklubin ajokoirajaosto on perustettu 5.3.1902, kun SKK:n toiminta jakaantui rotujaostoihin. Tämä jaosto huolehti ajoikoiratoiminnasta 1902-1962. Suomen Ajokoirajärjestö ry perustettiin SKK:n Ajokoirajaoston ja Suomen Ajokoirajärjestön yhdistymisen kautta.

Näin 120 vuotta tänä vuonna maaliskuun 5. päivänä täyttyy. Vuosie saatossa hallintoon liittyvien sääntöjen pienen filailun ohella terveyden tutkimiseen liittyneet asiat ja kehittämistyö ovat olleet tärkeitä. Siirtyminen yhteen luokkaan, yksipäiväiset kokeet ja kokokauden koe helpottavat kiireisten harrastajien osallistumista koetoimintaan. Tekniikan osalta paikantaminen on harpannut 30 vuoden aikana jättäiskelin eteenpäin ensin mekaanisin ja tällä vuosituhanella elektrinisin järjestelmin. Tätä kerättyä ja tallennettua tietoa koirista hyödynnettänee piakkoin jalostuksessa.

Jäsenkyselyn ja kentältä tulevien muiden terveisten perusteella jäsenistö on suhteellisen tyytyväinen suomenajokoiran metsästysominaisuuksien, ulkonäön ja luonteen kehitykseen. Terveystilan edistäminen on jatkuva prosessi ja meidän on oltava mukana yhteistyössä tutkimuksen, hallinnon ja muiden harrastusjärjestöjen kanssa. Syöpä- ja sydänsairauksien nykyisestä tilanteesta ja periytymisestä kaipaamme itse lisätietoa. Soveltavaa tietoa luonnonoloista arvelen eräharrastajien myös kaipaavan. Harrastajakuntaan toivon löytävän perinteisten harrastajien rinnalle tutkimuksen, luovuuden ja viestinnän osaamista tuovia tyttöjä ja poikia kipupisteitä ratkomaan. Kiinnostuneet voivat ilmoittautua toimikuntiin mukaan.

Perinteistä

ajokoiratoimintaa nykyoloihin soveltaen

Ajokoirajärjestöstä on Aarre Läntinen tehnyt ansiokkaan historian vuosilta 1902-1992. Mielestäni tätä täydentävät mm. oivallisesti järjestömme kotisivuilla esillä olevat Ajokoiramies-lehdet. Itse lueskelin muuten ajokoirista 1960-luvulla Suuresta tietokirjasta. Kansallista perinteikstä ajokoiratoimintaa haluamme tuoda 120-juhlavuonna näkyvästi esille ja sitä nykyoloihin soveltaen tarjota jäsenistömme ja kiinnostuneiden käyttöön. Jo tässä vaiheessa kiitän lämpimästi kaikkia Suomen Ajokoirajärjestö - Finska Stövarklubben ry:n hyväksi tehdystä työstä ja juhlailemalla muistelemme kavereidemme ja omia juhlahetkiä hienojen koiriemme, kavereidemme ja koko harrastuksen parissa. Kiitos kaikille yhteistyötahoille tuestanne, jonka toivomme jatkuvan ja kehittyvän. Hyvää ja turvallista juhlavuoden jatkoa kaikille!

Kuusamossa 15.01.2022

Tuomo

Suomen Ajokoirajärjestö Finska Stövarklubben ry

Toimisto
avoinna ma-pe klo 10-14

Toimistosiihteeri
Jaana Leppiaho
puh. 044 311 0330

Osoite: SAJ:n toimisto,
Uusikatu 57-59, 90120 Oulu
Sähköposti:
toimisto@ajokoirajarjesto.fi

Huom! Koetallennus-ohjelman käyttäjät
Tallennusohjelmaa ja tietokantaa koskeviin kysymyksiin vastaavat Ville Puustinen villepuus@hotmail.com, 050 379 0680 & Juha Laukkanen, laukkajussi@gmail.com, 045 348 0441 & Mika Elgland, mika.elgland@netikka.fi, 050 567 4983

Internet-sivut:
www.ajokoirajarjesto.fi

Tili:
FI58 4600 2020 0009 09

Jäsenasiat, osoitteenmuutokset ja tarvikeläykset toimistoon.

Hallituksen puheenjohtaja
Tuomo Hänninen
Patunantie 23
93600 Kuusamo
050 511 3195
040 757 7579
tuomo.hanninen54@gmail.com

Hallituksen varapuheenjohtaja
Jari Siltala
Mäki-ruutintie 9
66400 Laihia
050 522 6363
jari.siltala@netikka.fi

Kunniapuheenjohtaja
Antero Viitanen
Retkeilijäntie 9 E 44,
70200 Kuopio

puh. 0400 168 390
viitanen.kuopio@gmail.com

Toimikuntien puheenjohtajat:

Työvaliokunta
Tuomo Hänninen

Jalostustoimikunta
Jari Siltala
Mäki-ruutintie 9
66400 Laihia
050 522 6363
jari.siltala@netikka.fi

Koulutustoimikunta
AJOK Mika Elgland
Kangaskorventie 11
62375 Ylihärmä
050 567 4983
mika.elgland@netikka.fi

Koulutustoimikunta
KEAJ Martti Toivola
Stålmarminkatu 18 as 14
20810 Turku
martti.toivola.pp@gmail.com

Nuorisotoimikunta
Jokinen Janne
Kauppakuja 1
38420 Sastamala
janne.jokinen@nestehajaa.fi
040 512 8664

Jäsenmaksut v. 2022

Vuosijäsen	32 euroa
Perhejäsen	17 euroa
Jäsenseura	55 euroa

Voit liittyä jäseneksi maksamalla jäsenmaksun järjestön jäsenmaksutilille FI58 4600 2020 0009 09, laita nimi ja osoite viestikenttään. Voit myös saada jäsenmaksukortin postissa, kun ilmoitat tietosi toimistoon puhelimitse, sähköpostilla tai postin kautta kirjallisesti. Liittymislahjana uudet jäsenet saavat kaikki liittymisvuoden Ajokoiramies-lehdet, 6 numeroa.

Hallitus tiedottaa

Vuosikokous ja päänäyttely siirretään

Hallitus päätti 19.1.2022 yksimielisesti, että tänä vuonna pandemiatilanteen vuoksi vuosikokous järjestetään viranomaisten hyväksymällä tavalla myöhemmin tarkentuvalla ajalla, mistä tiedotetaan seuraavassa lehdessä.

Tervetuloa

seuraamaan virallista Suomenajokoirajärjestön astutus- ja pentuepalstaa nyt myös Facebookissa! Sivuston tiedot perustuvat virallisiin ilmoituksiin ja jalostusneuvojen tekemisiin yhdistelmäluokituksiin. Sivuston tarkoitus on tavoittaa entistä helpommin harrastajia, vanhoja sekä uusia!

Ajokoiramies
59. vuosikerta
1/2022 Helmikuu

Suomen Ajokoirajärjestö
puh. 044 311 0330
toimisto@ajokoirajarjesto.fi

Jäsenjulkaisu ISSN 0355-9718
Lehti ilmestyy kuusi (6) kertaa
vuodessa.

**Ilmestymispäivät ovat: 15.2., 29.3.,
31.5., 31.8., 31.10. ja 20.12.**

Aineiston on oltava toimituksessa ilmestymiskuukautta edeltävän kuukauden loppuun mennessä, paitsi helmikuun lehteen 15.1. ja joulukuun lehteen 20.11. mennessä.

Julkaisutoimikunta
Puheenjohtaja Liisa Miettinen
Tietäjänkuja 5, 07600 Myrskylä
puh. 044 544 9335
lissu72@netti.fi

**Aineistosihteeri,
materiaalin vastaanotto:**
Mari Ruha
Sodankyläntie 165 b
98500 Pelkosenniemi
040 962 5806
lehti@ajokoirajarjesto.fi

Vastaava päätoimittaja
Tuomo Hänninen
Patunantie 23, 93600 Kuusamo
puh. 050 511 3195,
puheenjohtaja@ajokoirajarjesto.fi

Kirjeenvaihtajat
Pohjan lohko: Markku Sippari
Kajaanintie 226, 90240 Oulu
puh. 044 239 0262
sipparimarkku@gmail.com

Etelän lohko: Liisa Miettinen
Tietäjänkuja 5, 07600 Myrskylä
puh. 044 544 9335, lissu72@netti.fi

Lännen lohko: Olli Pirkkanen
Verkkokarintie 92, 27100 Eurajoki
puh. 044 3055 262
o.pirkkanen@gmail.com

Idän lohko: Maria Pölönen
Ruunajoentie 149, 52200 Puumala
puh. 050 4901 668
maria.polonen@gmail.com

Taitto ja layout Anitta Kainulainen
puh. 045 879 3507 aineisto@yippee.fi

Painos 7000 kpl
Painopaikka Grano, Kuopio

Kannen kuva:
Hannele Kaski

Tässä numerossa

Puheenjohtajan mietteitä	2
Vuosikokous ja päänäyttely siirretään	4
Tässä numerossa	5
Toimistolta	6
Kennelliitto tiedottaa	7
Suomenajokoirien jalostusindeksit	8
Laajempi määrä uroksia jalostuskäyttöön	10
Kartoitusta suurpedoille toimivista suomenajokoirista	10
Patellaluksaatio	11
Jalostustietojärjestelmän kertomaa kalenterivuodesta 2021, osa 1	15
Toimintaa vuosien varrelta, osa 1	19
Kettukilvan lännen lohkon valintakoe	28
Idän valinta KEAJ Uurainen 27.11.2021	29
KEAJ Etelän lohko, Asikkala	31
KEAJ-Pohjan lohko, Ylitornio	32
Kettukilpa 2021 Punttisilimässä - kokeneiden koirien näyttämö	34
Viikkineva Humu - kaksinkertainen kettukuningas	42
Lapin Ajokoirayhdistys ry	46
Rusapolun Unna AM-21	48
Vastinki-ajot 2021	52
Ajavien rotujen mittelöintiä muisto/haasteottelussa	53
KV-Pässikoe 27.11.2021	56
Amerikankettukoirien rodunmestariksi	58
Halabalan Midnight Hearts	58
KV Tracker-Päijän-ajot 19.12.2021	59
Tracker-Päijän ajot Sysmässä Kanuunan Raisan tahdissa	60
Putinin Paukku Kajaanissa 19.12.2021	62
Metsällä	65
Kunnossa kaiken ikää - ajurin arkihuolet	66
Junnuketjun kuulumisia	68
Nuorisotoimikunnan piirustuskilpailu lapsille	69
Lukijalta, Ajokokeet, näyttelyt vai metsästys?	70
Uudet valiot	72
Kennel & kasvattajasivu	75
Tulevia pentueita	76
Suomenajokoiran rotukohtainen PEVISA-ohjelma	76
Jalostusurosilmoitus	77
Terveystuki 2022	78
Järjestön tuoteshop	79

Jouluristikko

kiitos kaikille jouluristikon palauttaneille! Tuotepalkintoja arvottiin kolmelle vastanneelle: Paula Hentilä, Olli Miettinen ja Mira Mämmelä. Onneksi olkoon voittajille!

HUOM! KOETALLENNUSOHJELMAN KÄYTTÄJÄT

Tallennusohjelmaa ja tietokantaa koskeviin kysymyksiin vastaavat

Ville Puustinen villepuus@hotmail.com,
050 379 0680 &
Juha Laukkanen, laukkajussi@gmail.com,
045 348 0441 &
Mika Elgland, mika.elgland@netikka.fi,
050 567 4983

Tämän vuoden jäsenmaksulaput on postitettu kaikille vuoden vaihteessa!

Ota jäsenasioissa yhteyttä SAJ:n toimistoon os. toimisto@ajokoirajarjesto.fi tai p 044 311 0330.

Vuosijäsenen maksu on 32 euroa, samaan talouteen kuuluvan perhejäsenen maksu on 17 euroa, jäsenesuran maksu on 55 euroa.

Tilinumero on FI58 4600 2020 0009 09
BIC ITELFIHH

Maksulapussa on viitenumerosi, käytä sitä tai laita maksun viestikenttään nimi, osoite, puhelinnumerosi.

Vuosikirjan 2021

voi ennakoon tilata maksamalla 20 euroa jäsenmaksun yhteydessä. Vuosikirja sisältää koetulokset 1.3.2021-28.2.2022 ja näyttelytulokset ajalta 1.1.-31.12.2021.

Seuraava lehti ilmestyy 29.3.2022. Toivomme jäsenistöltä juttuja ja kuvia.

Aineistot helmikuun Ajokoiramies-lehteen **28.2.2022 mennessä** lähetetään mieluiten sähköpostilla: lehti@ajokoirajarjesto.fi tai osoitteella: Mari Ruha, Sodankyläntie 165 b, 98500 Pelkosenniemi puh. 040 962 5806

Ilmoitushinnat 2022

Ilmoituksen julkaisemisen edellytyksenä on, ettei erääntyneitä laskuja ei ole maksamatta. Ilmoitukset laskutetaan lehden ilmestyttyä. Jäsenalennus seurajäsenille koiraharrastukseen kiinteästi liittyviin ilmoituksiin (esim. kokeet ja näyttelyt). Jäsenalennus ei koske varusteilmoituksia. Jos ilmoitus saapuu SAJ:n toimistoon määräpäivän jälkeen, SAJ ei takaa, että ilmoitus ehtii mukaan lehteen. Lehden toimitus ei vastaa ilmoitusten oikeellisuudesta.

ILMOITUSHINNAT	SAJ:n jäsenille kennel- ja jalostusilmoitukset:	Yrityksille ja yhdistyksille:
1/1 kokosivu	150 €	535 €
1/2-sivua	80 €	295 €
1/4 -sivua	40 €	200 €
1/8-sivua	25 €	150 €
Rivi-ilmoitus (73 x 11 mm)	15 €	-
Uusi valio -ilmoitus	20 €	-
Kennelpalstailmoitus	30 €/vuosi	-
Musta-valkoilmoituksille sama hinta.		
Lehden sivukoko 172 x 250 mm. Kokonaan nelivärinen.		

Kennelliitto tiedottaa

Kevätkaudella 2022 Kennelliiton piiriin kuuluvaa toimintaa voidaan järjestää harkinnan mukaan, viranomaisten määräyksiä ja suosituksia noudattaen, linjasi Kennelliiton hallitus kokouksessaan 14. tammikuuta.

Koronapandemiatilanne elää nyt voimakkaasti, ja on hyvin vaikea tietää, millainen tilanne on muutaman kuukauden päästä. Tilanne myös vaihtelee eri puolilla Suomea.

- Koiraharrastus auttaa jaksamaan haastavassa tilanteessa. On myös tärkeää, että koirat pääsevät toteuttamaan rodulle tyypillisiä tarpeita eri harrastusmuodoissa, painottaen Kennelliiton hallituksen puheenjohtaja Harri Lehkonen.

Tapahtumia voidaan järjestää myös etänä

Kennelliitto voi järjestää omia tapahtumiaan harkinnan mukaan ja terveysturvallisesti, viranomaisten ohjeiden ja määräysten puitteissa. Kennelpiirit, rotujärjestöt ja muut Kennelliiton jäsenjärjestöt tai yhdistykset päättävät itse, miten menettelevät tapahtumiensa osalta ottaen huomioon viranomaisten antamat määräykset ja suositukset.

Myös koulutus-, kurssi- ja neuvottelutapahtumia voi järjestää viranomaisten määräysten ja suositusten puitteissa. Kennelliiton hallitus on valtuuttanut toimiston hyväksymään 31.12.2022 saakka mahdolliset etäkoulutustilaisuuksudet, vaikka ne poikkeaisivatkin Kennelliiton ohjeista ja määräyksistä.

Kaveri- ja lukukoirakäyntejä

voidaan toteuttaa mahdollisuuksien mukaan

Kaveri- ja lukukoirakäyntejä voidaan toteuttaa harkitusti viranomaisten ohjeiden ja määräysten puitteissa ja terveysturvallisuuden vaatimukset täyttäen. Kaveri- ja lukukoiraoajaajat päättävät vapaaehtoisina itse, osallistuvatko he toimintaan.

Myös kansainvälisiä

kokeita ja kilpailuja voidaan järjestää

Kansainvälisiä arvokokeita ja -kilpailuja sekä poh-

joismaisia maaotteluita ja mestaruuskilpailuja voidaan järjestää noudattaen viranomaisten antamia määräyksiä ja suosituksia.

Tuomarit ja toimihenkilöt voivat

perua seuraamuksista osallistumisensa tapahtumiin kesäkuun loppuun saakka

Ulkomuototuomarit, kokeiden, kilpailujen ja testien tuomarit sekä näiden tapahtumien toimihenkilöt voivat halutessaan peruuttaa toimimisen tapahtumissa ilman seuraamuksia 30.6.2022 saakka. Siitä, miten mahdollisten jo syntyneiden kustannusten kanssa toimitaan, on sovittava tapahtuman järjestäjän kanssa.

Näyttelyn voi siirtää kevään sisänäyttelykauden aikana ja ulkonäyttelykausi alkaa jo 1.4.2022

Sisänäyttelykauden 1.11.2021-30.4.2022 näyttelyitä voidaan siirtää pääsääntöisesti tämän sisänäyttelykauden aikana 30.4.2022 saakka. Näyttelyitä voidaan järjestää myös ulkonäyttelyinä 1.4.-30.4.2022 aikana. Lisäksi näyttelytyyppiä voidaan tarvittaessa vaihtaa kansainvälisestä näyttelystä NORD- tai kaikkien rotujen näyttelyksi.

Kennelliiton näyttely- ja ulkomuototuomaritoimikunta tai sen työvaliokunta voi päättää niiden näyttelyiden järjestämisaikakohdasta, jotka on tar-koitus järjestää 30.4.2022 mennessä.

Kokeiden, kilpailujen ja testien anomisessa poikkeusaikana kahden viikon anomisaika

Poikkeustilanteen takia kursseja, kokeita, kilpailuja ja testejä voi anoa 30.6.2022 saakka lyhennetyllä, kahden viikon anomisajalla.

Kokeisiin, kilpailuihin ja testeihin osallistumisessa ei vaadita toistaiseksi näyttelytulosta

Kokeisiin, kilpailuihin ja testeihin, joiden osallistumiseen koiralta vaaditaan näyttelytulos, voi osallistua enintään 30.6.2022 saakka poikkeuksellisesti ilman näyttelytulosta.

Suomenajokoirien jalostusindeksit

Suomenajokoirien jalostusindeksit (BLUP-indeksit)

1. Ajoaika
2. Haku
3. Haukku
4. Ajotaito
5. Metsästysinto
6. Ajolöyisyys
7. Hakulöyisyys
8. Kokonaisjalostus

Suomenajokoirien BLUP (Best Linear Unbiased Prediction) -indeksit on laskettu ja päivitetty tietokantaan. Indeksilaskennassa on hyödynnetty tulokset vuoden 2011 sääntömuutoksen jälkeen aina 28.2.2021 päättyneeseen koekauteen saakka. Indeksit on laskettu seuraaville ominaisuuksille: Ajopisteet, hakupisteet, haukkupisteet, ajotaitopisteet, metsästysinto, ajolöyisyys ja hakulöyisyys. Indeksit lasketaan vuosittain mahdollisimman nopeasti heti koekauden päätyttyä.

Indeksit on standardoitu keskiarvoon 100 ja hajontaan 10. Standardoinnin vertailujoukon muodostavat vuoden 2014 jälkeen syntyneet koirat. Tämä tarkoittaa sitä, että yli 100 olevat

indeksit ovat korkeampia, kuin keskimäärin vuoden 2014 jälkeen syntyneillä koirilla. Ajo- ja hakulöyisyyttä lukuun ottamatta korkea indeksi tarkoittaa perinnöllisesti parempaa yksilöä. Ajo- ja hakulöyisyydessä taas korkeamman indeksin saa yksilö, jolla on perinnöllinen taipumus ajo- tai hakulöyisyyteen. Indeksien tulkinnassa pääsääntö menee seuraavasti, indeksit 1-5 ja 8, sitä parempi mitä suurempi on indeksi (100 keskiarvo). Vastaavasti indeksit 6 ja 7 mitä pienempi, niin sitä parempi.

Indeksien hajonnan standardointi mahdollistaa indeksien tulkinnan normaaliajakautaman lainalaisuuksien kautta. Esimerkiksi jos jonkun ominaisuuden indeksi on 120, tarkoittaa se sitä, että ainoastaan 2,2 %:lla vuoden 2014 jälkeen syntyneistä koirista on korkeampi indeksi kuin tarkastellulla yksilöllä.

Indeksit ovat aina ennusteita ja on luonnollista, että ne muuttuvat laskentakerrasta toiseen. Käytännössä joko koiralle itselle tai sen sukulaisille tulee lisää tietoa ja siten arvostelun luotettavuus paranee koko ajan. Arvostelun luotettavuutta kuvataan arvosteluvarmuudella, joka on suhteellinen luku nollan ja yhden välillä. Indeksit on siis

Ajoaika	116 (0.69)
Haku	111 (0.8)
Haukku	129 (0.85)
Ajotaito	119 (0.77)
Metsästysinto	110 (0.86)
Hakulöyisyys	109 (0.59)
Ajolöyisyys	98 (0.35)
Kokonaisjalostus	117

Ajoaika	77 (0.35)
Haku	88 (0.69)
Haukku	82 (0.78)
Ajotaito	81 (0.6)
Metsästysinto	80 (0.81)
Hakulöyisyys	102 (0.59)
Ajolöyisyys	107 (0.36)
Kokonaisjalostus	82

Tässä esimerkki hyvistä indekseistä 1-5 ja 8 (vasemmalla) ja huonoista oikealla.

Ajoaika	100 (0.68)
Haku	108 (0.8)
Haukku	92 (0.85)
Ajotaito	92 (0.76)
Metsästysinto	102 (0.85)
Hakulöyisyys	86 (0.61)
Ajolöyisyys	80 (0.37)
Kokonaisjalostus	98

Ajoaika	94 (0.52)
Haku	94 (0.71)
Haukku	105 (0.79)
Ajotaito	104 (0.66)
Metsästysinto	109 (0.81)
Hakulöyisyys	131 (0.6)
Ajolöyisyys	144 (0.31)
Kokonaisjalostus	102

Tässä vastaavasti esimerkit hyvistä (vasemmalla) ja huonoista "negatiivisista" indekseistä oikealla. Haku- ja ajolöyisyyden osalta tulkinta on käänteinen eli mitä pienempi on indeksi sitä parempi se on.

sitä luotettavampi mitä korkeampi arvosteluvarmuus on. Käytännössä arvosteluvarmuudet yli 0,7 ovat jo varsin luotettavia, eli tällaisten indeksien ei pitäisi enää jatkossa juuri muuttua, vaikka lisätietoakin kertyisi koirasta ja sen sukulaisista.

Kokonaisjalostusindeksi on laskettu seuraavalla painotuksella:

Ajoaika	Ajotaito	Haku	Haukku	Metsästysinto
17 %	25 %	18 %	20 %	20 %

Metsästysinnon, ajolöyisyyden ja hakulöyisyyden indeksien tarkastelussa tulee olla kriittinen. Aineistot ovat ko. ominaisuuksien suhteen kovin vinoutuneita eli virhepisteitä on rekisteröity vähän aineiston laajuus huomioiden.

Mikä on BLUP-indeksi?

Eläinmalli BLUP (Best Linear Unbiased Prediction) on paras tällä hetkellä tunnettu jalostusarvojen arviointimenetelmä. Se on tilastomatematiinen menetelmä, jota käytetään yleisesti eläinten perinnöllisen arvon ennustamiseen kirkilla taloudellisesti tärkeillä kotieläinlajeilla.

BLUP-indeksiä laskettaessa koiran perinnöllinen taso ja ympäristötekijöiden vaikutus (esim. koekeli, ikä, sukupuoli) ratkaistaan samanaikaisesti. Perinnöllisen tason arviointiin huomioidaan kaikkien sukulaisten tulokset perinnöllisten lainalaisuuksien mukaisesti. BLUP-indeksi siis ennustaa, millaiset ovat koiran metsästysominaisuuksien perintötekijät eli mikä on koiran arvo jalostuseläimenä jäniksenajokokeiden tietojen perusteella laskettuna.

Ajokoiralle lasketut indeksit muuttuvat luonnollisesti vuosittain, koska koira tai ainakin sen sukulaiset saavat lisää koetulostietoja. Siksi BLUP-indeksit päivitetään vuosittain koekauden jälkeen lisäämällä sen koekauden tiedot jo aiemmin laskennassa mukana olleisiin tietoihin. Viimeksi lasketut indeksit ovat aina paras ennuste koiran perinnöllisestä tasosta, jalostusarvosta.

BLUP-indeksit on laskettu koirille, joilla on omia tai jälkeläisten koetuloksia tai yleensä alenevassa polvessa sukulaisia, joilla on koetuloksia indeksilaskennassa mukana olevilta vuosilta. Pelkkien polveutumistietojen perusteella indeksejä ei ole laskettu, mutta esimerkiksi pennun odotetun jalostusarvon saa laskemalla vanhempien indeksien keskiarvon. Mitä enemmän koiralla ja sen sukulaisilla, lähinnä jälkeläisillä on koetuloksia, sitä luotettavammin indeksit kuvaavat koiran jalostusarvoa. Tämän takia olisi tärkeää käyttää kaikkia koiria, myös huonommin ajavia, kokeissa, jotta indeksien arvosteluvarmuudet paranisivat.

Lisää aiheesta: <https://www.ajokoirajarjesto.fi/jalostus-ja-terveys/jalostus/blup-indeksit/>

Timo Serenius Seredat Oy

Ari Ollikainen
SAJ jalostusneuvoja

Kuva Olli Pirkanen

Laajempi määrä uroksia jalostuskäyttöön

Kartoitusta suurpedoille toimivista suomenajokoirista

Suomenajokoiran jalostukseen käytettävien yksilöiden lukumäärä on hyvin pieni, suhteessa jalostuskriteerit täyttävien yksilöiden lukumäärään. Geenipohja rodulla on jo nyt suhteellisen kapea ja uhkaa kaventua entisestään.

On luonnollista, että jalostus keskittyy paljon esillä olleisiin ja monissa kilpailuissa menestystä saavuttaneiden urosten käyttöön. Erittäin paljon hyviä uroksia jää kuitenkin jalostuksen ulkopuolelle, jos niillä on ajettuna ainoastaan se ”pakollinen” koko kauden kokeen ykkönen. Kaikilla ei ole kilpailuhalua viedä koiraansa useampiin kokeisiin, varsinkin kun kokeita on entistä vähemmän ja niitä perutaan entistä herkemmin. Useimmille ajokoiria on ennen kaikkea metsästyskumppani ja vähät vapaapäivät halutaan käyttää tähän päätarkoitukseen. Se ei kuitenkaan välttämättä tee koirasta yhtään sen huonompaa jalostuskoiraa, kuin monilla ykkösillä ja serteillä palkittu rotuveljensä.

Karhunmetsästyksessä ajavat koirat ovat jatkuvasti valanneet jalansijaa perinteisiltä pystykorvaisilta roduilta. Poronhoitoalueen susikaadoista suurin osa taidetaan nykyään hoitaa jo ensi lumilla, ajavien koirien avustamina. Suden kannanhoidollisen metsästyksen alkaessa, ajavien koirien tarve tulee entisestään kasvamaan koko maan alueella. Myös kasvavan villisikakannan metsästyksessä, ajavien koirien käytölle on kasvava tarve.

Voit ilmoittaa vähimmäiskriteerit täyttävän uroksesi jalostustoiminnan käyttöön SAJ:n kotisivuilla, osoitteessa: <https://www.ajokoirajarjesto.fi/jalostusurosilmoitus/>

Suurpedoille ja villisille toimivia suomenajokoiria voit ilmoittaa SAJ:n kotisivuilla, osoitteessa: <https://www.ajokoirajarjesto.fi/kysely-karhuja-villisika/>

Kuva Olli Pirkkanen

Patellaluksaatio

Taustaa

Polven rakennevioista yleisin on koirilla polvilumpion sijoiltaan meno eli patellaluksaatio (patella = polvilumpio, luksaatio = sijoiltaan meno). Muita polven yleisempiä vikoja ovat polvinivelen tukirakenteiden eli kierukan ja ristisiteiden vammat. Tässä artikkelissa keskitytään patellaluksaatioon. Suomenajokoiraa voidaan pitää edelleen perusterveenä ja patellaongelmaa esiintyy verrattain harvoin, mutta enevissä määrin. Rotu ei liene varsinaisesti entistä sairaampi, nykyään vaan terveyttä tutkitaan enemmän ja asioista tiedetään enemmän, ja kuten tiedetään, tieto lisää tuskaa. Yritän kertoa aiheesta ymmärrettävästi ja selkokielellä. Mikäli herää kysyttävää, laita viestiä esim. sähköpostiini suvi.kapiainen@gmail.com. Kysymyksiä voi esittää ja keskustelua herättää myös esim. Suomen Ajokoirajärjestön Facebook-ryhmässä, joka tavoittanee jäsenistön nykyään varsin laajasti.

Patellaluksaatio tarkoittaa siis polvilumpion osittaista tai täydellistä sijoiltaanmenoa. Alkuun termeistä ja anatomiasta. Polven toimintaan liittyvät oleellisesti nelipäinen reisilihas (etureisilihas), polven ylittävä sääriluuhun kiinnittyvä reisilihaksen jänne eli polvijänne (patellajänne), patella (patellajänteen sisällä/alla), reisiluun telaura (patella ja janteensa ovat tätä vasten) ja sääriluun yläpään kyhmy (patellajänteen kiinnittymiskohta sääriluussa). Jos jossakin näistä kohdista anatomia ja/tai toimintamekanismi ei ole normaalia, polvikaan ei toimi normaalisti ja patella voi luksoida.

Patella eli polvilumpio on pieni luu reisiluun alaosan edessä ja se lepää kourumaisessa reisiluun telaurassa patellajänteen sisällä. Rakenteen tehtävä on stabiloida polvea ja välittää etureisilihaksen tuottama voima sääriluuhun ja saada takajalka näin ojentumaan. Tätä voi kokeilla itsekin itseltään. Eli kun ihminen jännittää etureiden lihaksia, jalka ojentuu ja pol-

Sanastolaatikko

Patella = polvilumpio

Luksaatio = sijoiltaanmeno

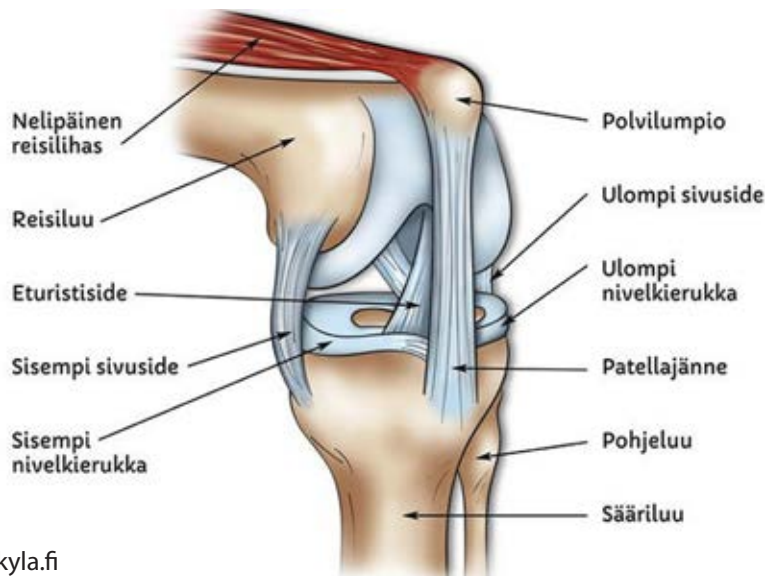
Mediaalinen = sisäsivun suuntainen

Lateraalinen = ulkosivun eli kyljen puoleinen, tässä ulkosivun suuntainen

vilumpio ”lukkiutuu” liikkumattomaksi, mutta kun jalka ja reisilihakset ovat rennot, polvilumpiota voidaan sormilla lumpsutella paikaltaan (näin voidaan saada patella luksoitumaan hetkellisesti). Patella/lumpio ei siis jalan ollessa rento ole tiukasti paikallaan ja polvijänne ei ole tiukasti telaurassaan, mutta lihaksen jännittyessä lumpio ja polvijänne on stabiloivat polvea. Mikäli patella ei pysy paikallaan, vaan luksoituu, polvinivel ei ole stabiili rasituksessa (eli liikkeessä). Tämä aiheuttaa mm. kipua ja jalan alta pettämistä.

Jänne taas on sidekudoksen lihaksen jatke, joka kiinnittää lihaksen luuhun tai rustoon, aina. Jänne ei ole mikään irrallinen lihasten seassa/päissä oleva sidekudoksen vaalea naru, jota on ikävä syödä, vaan sillä on tärkeä tehtävä siirtää lihaksen tuottama voima luiden välillä ja saada luut liikkumaan nivelten välityksellä. Patella ei heilu vapaasti polvessa, vaan on jännteessä kiinni reiden telaurassa ja tämä rakenne mahdollistaa jalan taipumisen polven kohdalta stabiilisti. Muita polven tärkeitä rakenteita ovat mm. patellan sivusiteet, polvinivelen ristisiteet, kierukat.

Patellaluksaatio on yksi yleisimmistä syistä koiran ontumaan. Se on yleisintä pienirotoisilla koirilla, mutta ongelmaa esiintyy isommillakin koirilla, myös suomenajokoiralla. Mediaalinen luksaatio on yleisesti lateraalista yleisempää (mediaalinen on sisäsivusuuntaan menevä, lateraalinen on ulkosivusuuntaan), mutta koiralla voi olla luksaatiota molempiin sivusuuntiin. Pienillä roduilla mediaalinen luksaatio on yleisempää, isommilla roduilla lateraalinen. Sukupuolella ei yleisesti ole merkitystä patellaluksaation kanssa, mutta monissa tutkimuksissa naarailla esiintyvyys on ollut suurempaa.

Kuva: terveyskyla.fi

Patellaluksaatio on synnynnäinen, kehityksellinen häiriö, mutta se voi olla seurausta myös polveen kohdistuneesta traumasta, joka johtaa polven instabiliteettiin (epävakauteen). Joskus patellaluksaatio voi tulla myös muun vamman (esim. ristisidevamman tai reisi- tai sääriluun murtuman) komplikaationa. Perinnöllisestä, synnynnäisestä patellaluksaatiosta puhuttaessa jokin tai useampi osa polven toimintaan liittyvistä osista on epäspöivä/viallinen (esim. matala reisiluun telaura, ulko- tai sisäkierteinen polvi, vähäiset kulmaukset).

Suomenajokoiria on rotuna perusterve, mutta tässäkin rodussa esiintyy patellaluksaatiota. Rodussa luksaatiolle altistaneen eniten takajalan huono rakenne ja toisaalta myös jo mainittu trauma (hyppäminen, putoaminen, kaatuminen, autokolari tmv.). Mikäli telaura ei ole riittävän syvä, patella ei pysy siinä riittävästi ja pääsee luksoitumaan. Suora raaja ja polvi taas aiheuttaa sen, ettei polveen tule riittävää kulmausta ja patella ei näin istu telauraan riittävästi. Toisaalta suorassa, riittämättömästi kulmautuneessa polvessa polven ligamentit voivat olla liian lyhyitä ja osa pitkiä, mikä aiheuttaa epästabiiliutta ja näin mahdollisesti luksaatiota. Jos polvi on ulkokierteinen (varus, koira on ns. lankisäärinen) tai sisäkierteinen (valgus, ns. pihtipolvinen), reisilihas supistuessaan ja polvea ojentaessaan vääntää lumbiota sivuun ja patella voi luksoida; lankisäärisellä lumbiota pyrkii sisäisivulle, pihtipolvisella ulkosivulle.

Myös reisi- tai sääriluu voi olla kiertynyt, mikä aiheuttaa niveleenkin kiertoa ja näin patellaluksaatiota.

Polvessa on lisäksi sidekudoksrakenteita (sivusiteet, ristisiteet, kierukat), jotka osallistuvat nivelen toimintaan ja stabilointiin. Mikäli raajan rakenne on huono, ligamentit (mm. patellan sivusiteet) pitävät lumbiota paikallaan, mutta rasituksen ja ajan myötä ne voivat venyä ja ajastaan patella alkaa luksoida.

Suomenajokoiria on rekisteröity vuosien 2010-2022 aikana 16 879 koiraa ja näistä vain 66 koiralle on tehty patellaluksaatiotutkimus (SKL koiranetistä tilasto). Koirista 64:llä on tulos 0/0 eli polvissa ei sanomista, yhdellä koiralla ykköstulos (toinen tai molemmat polvet 1, vähän sanomista) ja yhdellä koiralla kolmostulos (toinen tai molemmat polvet 3, selvä luksaatio). Tästä tilastosta ei voida hirveästi päätellä. Tai voidaan päätellä, ettei koiria ole juuri tutkittu polvien osalta. Toisaalta voidaan arvioida, että polvitilanne on rodussa hyvä. Mutta usein, jos koiralla todetaan ongelma jossain, ei sitä välttämättä ruveta sen osalta enää virallisesti tutkimaan, jolloin huono tulos menee koiran kanssa hautaan ja tapahtuu pientä tilastovääristymää. Pidän edelleen rotua perusterveenä, mutta tämäkin on mielestäni asia, joka olisi hyvä huomioida jalostusvalintoja tehdessä; tärkeimpänä tietysti metsästysominaisuudet, lisäksi hyvä rakenne, riittävät kulmaukset, ei kieroutta jaloissa, hyvät liikkeet.

Oireet

Yleisin oire on ontuminen, joka voi olla ajoittaista tai jatkuvaa ja lievistä voimakkaaseen. Ajoittain koira voi pitää takajalkaa kävellessään ylhäällä ja edetä kol-

mella jalalla (ns. bunny hopping, ”jänishyppely”), mikäli patella on luksoituneena eikä mene paikalleen. Koira voi ojentaa jalkaa taakse yrittäen saada patellan asettumaan telauraansa. Lateraalinen luksaatio aiheuttaa yleensä selvemmät/vakavammat oireet kuin mediaalinen. Tilanteen kehittyessä polven eturistiside voi rasittua ja vaurioitua ja ontuma voi näin paheta ja nivelen stabiilius heiketä. Ristiside voi sitten jopa revetä liiallisen rasituksen seurauksena, jolloin oireilu pahenee selvästi (ontuma, polven turvotus, palpaatiokipu) ja ongelmia on nyt tuplasti (luksoiva patella, ristisidevamma).

Polvessa voi olla luksaation seurauksena myös turvotusta ja ongelman pitkittyessä ontuminen pahenee. Ajastaan polven nivelkapseli voi paksuuntua ja polveen tulee nivelrikkoa, jotta polven rakenteet olisivat stabiilimmat; tämä huomataan polven kiinteänä paksuuntumisena. Patellaluksaatio pahenee yleensä suht hitaasti ja koira pyrkii kompensoimaan lievää kipua liikkeissään esim. keventämällä kipeää jalkaa ja siirtämällä painoa toiselle jalalle enemmän. Luksaatio onkin usein ollut koiralla jo tovin ennen kuin se diagnosoidaan, siksi polvitarkastus ennen kuin oireita onkaan on usein järkevää mahdollisen luksaation diagnosoimiseksi hyvissä ajoin.

Diagnostiikka

Diagnoosin perustana on alkuun omistajan haastattelu ongelmasta, koiran oireista, ruokinnasta, käytöstä jne. Käydään läpi mikä on ongelma, milloin se alkoi ja milloin/miten sitä esiintyy. Tehdään koiralle yleistutkimus, ontumatutkimus ja sitten kliininen polvitutkimus, jossa tutkitaan lumbion ja polven stabiiliutta eli saadaanko lumbiota sijoittaa sivusuuntaan kevyellä manipulaatiolla. Tärkeää on huomioida koiran rakenne, raajojen symmetria ja liikkeiden puhtaus. Jos tutkimusten teko ei onnistu hereillä, voidaan koira rauhoittaa tutkimuksia varten. Tällöin luksaatio voidaan saada aikaan herkemmin, mikä on hyvä huomioida tutkimuksessa.

Mikäli polvessa todetaan instabiliteetti voi diagnostinen kuvantaminen olla tarpeen, jos todetaan muitakin löydöksiä ja halutaan poissulkea muut ongelmat (ristiside-, kierukkavammat, kasvainsairaudet, nivelrikko, epänormaali luuston anatomia tmv.). Tämä tarkoittaa yleensä röntgen-, tietokonetomografia- tai magneettikuvantamista ja tarkoituksena on tällöin tutkia mitä ja minkä asteista muutosta löytyy luista ja/tai ligamenteista etenkin, jos harkitaan leikkaushoitoa.

Patellaluksaatio todetaan polvitutkimuksen avulla. Tutkimuksessa takajalkaa taivutellaan polvesta ees taas samanaikaisesti, kun lumbiota koitetaan liikuttaa sivusuuntaan (mediaalisesti eli sisäisivusuuntaan ja lateraaliseksi eli ulkosivusuuntaan). Polvitutkimuksesta saadaan numeerinen tulos per polvi (nollasta neljään). Normaalin patella voi liikkua hieman sivusuuntaan, mutta sitä ei saa selvästi luksoitumaan, jolloin tutkimustulokseksi tulee 0 (nolla). Tulos ilmoitetaan kahtena numerona, esim 0/1 (vasen polvi nolla, oikea polvi yksi). Muut tulokset ovat:

- 1 = Patella saadaan luksoitumaan, mutta se palaa spontaanisti paikalleen.
 - 2 = Patella luksoituu polven ollessa koukistuneena tai käsimanipulaation avulla ja pysyy luksoituneena, kunnes polvi ojentuu.
 - 3 = Patella on jatkuvasti luksoituneena, saadaan paikalleen käsin laitettuna, mutta luksoituu spontaanisti, kun jalka taas liikkuu vapaasti ja kädellä ei tueta patellaa paikalleen.
 - 4 = Patella on jatkuvasti luksoituneena, ei pysy paikallaan edes käsin laitettuna.
- Patellaluksaatio kehittyy yleensä ajan myötä pahemmaksi polven rakenteiden heikentyessä ja polveen voi kehittyä nivelrikkoa.

Eläinlääkäri tutkii, luksoiko patella vai ei, ja tämän tutkimuksen voi tehdä periaatteessa kuka tahansa eläinlääkäri. Lisäksi erillisen polvitarkastuskurssin suorittaneet voivat tehdä ns. virallisen polvitarkastuksen, jonka tulos ilmoitetaan Suomen Kennelliittoon (tulos esim. 2/3). Kennelliiton nettisivuilla on lista kurssin suorittaneista eläinlääkäreistä eli heistä, jotka voivat tehdä ns. virallisen polvitutkimuksen, jonka tulos tulee näkymään koiranetissä koiran terveystiedoissa.

Hoito ja ennuste

Koirilla, joilla on oireileva lievä luksaatio (1, 2), voi hoio olla akuutissa vaiheessa konservatiivinen eli lepo ja kipulääkitys. Eli pyritään pääsemään näin ontumasta ja kivusta. Lisäksi fysioterapialla saadaan lihaskuntoa parannettua ja polveen näin stabiiliutta. Painonhallinta on myös tärkeää (ylipaino rasittaa niveliä). Mikäli koira pidetään kunnossa (hyvä lihaskunto, ei ylipainoa), ei luksaatio välttämättä pahene iän myötä. Toisaalta useinkaan koira, jolla on esim. ykkösen polvet (luksaatiotulos 1/1 tai vain toinen polvi 1), ei oireile mitenkään ja siten hoitokaan ei ole tarpeen, mutta asia kannattaa pitää mielessä. 1- ja 2-luksaation koirilla

konservatiivisen hoidon ennuste on hyvä, mutta jos koira alkaa ontua, kirurgiaa olisi hyvä harkita.

Pahemmissa tapauksissa (3, 4) voidaan kirurgian avulla korjata pehmytkudos- ja luuvaurioita/-muutoksia. Kirurgisesti voidaan muokata luita, operoida pehmytkudosta tai tehdä molempia, tilanteesta ja tapauksesta riippuen. Tarkoituksena on saada polvi mahdollisimman normaaliin tilaan ja stabiloida niveltä ja raajaa. Leikkaustekniikka riippuu ongelman aiheuttajasta (länkisääret/pihtipolvet, suorat kulmaukset, löysät tai tiukat sivusiteet, matala telaura, sääri- luun kyhmy jne.), joten vakioista tapaa kaikille koirille ei ole. Eli jos koiralla on kivulias patellaluksaatio, ei voida ilman kuvantamistutkimuksia tietää suoraan, miten se pitää hoitaa ja millä leikkaustekniikalla, mikäli kirurgiaan ryhdytään. Toisaalta pitää arvioida myös onko leikkauksesta hyötyä ja mikä on ennuste. Tästä syystä ortopedi haluaa usein hyvin tarkat kuvantamiset (röntgen ja mahd. tietokonetomografia tai magneetti) ennen hoitoa.

Leikkauksen jälkeisiä komplikaatioita tulee suhteellisen harvoin, mutta polvessa voi ilmetä myöhemmin nivelrikkoa ja luksaatio voi uusiutua. Toisaalta jos koira käyttää vähemmän alunperin oireillutta jalkaa ja rasittaa sitten tervettä jalkaa enemmän, voi alkuun terveeseen polveen kehittyä esim. nivelrikkoa liiasta rasituksesta. Komplikaatioita ovat mm. luksaation uusiminen, huono luutumisen (jos siirretty tai leikattu luuta), infektio, implantin huono kiinnittyminen ja nivelrikko. Komplikaatioihin altistaa myös ylipaino ja väärä hoito kotona (haavan puutteellinen tai liiallinen hoito, sopimaton rasitus).

Pääsääntöisesti ennuste normaalikäyttöön kirurgisen hoidon jälkeen on hyvä, mikäli leikkaus on tehty ennen vakavia muutoksia polven ja raajan rakenteissa (esim. nivelrikko ei ole ehtinyt kehittyä, koira on nuori) ja etenkin, jos vaiva on huomattu ajoissa. Mutta mitä vakavampi luksaation aste on, sitä huonompi ennuste yleensä on. Trauman ollessa luksaation syynä ennuste voi silti olla hyvä, vaikka patella luksoisi täysin, jos vaiva (esim. murtuma patellajänteen kiinnitysmiskohdassa, ns. avulsiomurtuma) saadaan korjattua kirurgialla nopeasti. Toisaalta suomenajokoiran ollessa metsästyskoira, voi vaiva olla lopulta sen verran elämää ja käyttöä häiritsevää, että myös eutanasia eli eläimen lopetus on joskus oikea hoito. Silti pääsääntöisesti ennuste on yleensä kirurgian jälkeen hyvä ja useimmilla koirilla raaja kestää normaalikäyt-

tön ja jalassa on jatkossa normaalit liikeradat, eikä ongelma uusi.

Suomenajokoiralla patellaluksaatioiden ja polvi-ongelmien toteaminen on kentältä tulleen viestin mukaan lisääntynyt. Tähän voi tosiaan vaikuttaa se, että nykyään asioita tutkitaan enemmän ja ollaan avoimempia, toisaalta myös polvivaivoja hoidetaan/leikataan ajokoiriltakin enemmän. Aiemmin on kenties laitettu koira ns. monttuun herkemmin, nyt vaiva saatetaan hoitaa. Kuitenkin nämä operoidut koirat tulisi jättää jalostuksesta pois, jottei tämä viheläinen polvivaiva periytyisi jälkeläisille. Patellaluksaation taustalla voi olla myös ristisidevamma tai patellaluksaatio voi aiheuttaa ristisidevamma. Tällöin saatetaan korjata ristisidevamma ja alkuperäinen ongelman aiheuttaja (patellaluksaatio, jonka seurauksena polvi löystyy ja ristiside vaurioituu) jää huomiotta. Jalostuksessa tulisi huomioida ensisijaisesti koiran käyttöominaisuudet, mutta myös terveyden ja rakenteen tulee olla riittävät. Mikäli koiralla on esim. suorat raajat eli huonot kulmaukset tai jalka ei ole takaa katsottuna suora, vaan on selvästi pihti- tai länkisääriäinen, on patellaluksaatio todennäköisempää kuin normaalirakenteisella koiralla. Jos koiralla on patellaluksaatiotutkimuksen tulos ykköstä huonompi, en suosittelisi koiraa jalostukseen. Kaikkinensa rodun tilanne on käsittääkseni polvi-ongelmien suhteen hyvä, mutta nämäkin tulisi huomioida koiria jalostukseen valittaessa.

Tiivistelmälaatikko

- Yleensä etenevä sairaus ja aiheuttaa lopulta kroonista nivelrikkoa ja kipua
- Periytymiseen vaikuttaa usea geeni
- Myös ympäristötekijät vaikuttavat ilmenemiseen ja kasvuhäiriöiden kehitykseen (ravinto ja rasitus kasvuiässä)
- Oireet (ontuminen, jäykkyys, kipuilu) tulee hoitaa ja niveltulehdistusta lievittää
- Hoitomuotoja mm. lääkitys, ravinto, lihashuolto, fysioterapia, akupunktio, kirurgia
- Tärkeintä kivuton, hyvä elämä
- Huomioi jalostuksessa koiran rakenne (etenkin suorat raajat eli huonot kulmaukset, pihtipolvet)

Jalostustietojärjestelmän kertomaa kalenterivuodesta 2021 osa 1

Suomenajokoirien rekisteröinnit jatkoivat nousua jo toisen vuoden peräkkäin. Vuonna 2021 rekisteröitiin 1230 koiraa, joista Suomessa syntyneitä pentuja oli 1225 kappaletta. Nousua edellisvuoteen oli 130 pennun ja kuudentoista pentueen edestä. Pentuja kasvatettiin kaikkiaan 171 eri kasvatustajaa. Vaikka pentueiden määrä kasvoi runsaasti edellisvuodesta, vuoden aikana jalostukseen käytettyjen eri urosten määrä nousi vain kahdella ollen nyt 110 urosta. Narttujen keskimääräinen jalostusikä oli 5 v 5 kk, urosten 5 v 8 kk ja esimerkiksi kaikista 2016 syntyneistä nartuista 9 % ja uroksista 5 % oli vuoden aikana jalostuskäytössä.

Rekisteröinnit ja jalostuspohja

Taulukko 1. kertoo suomenajokoirien rekisteröinnit vuosilta 2012-2021. Taulukosta näkee kunkin kalenterivuoden aikana rekisteröityt pentueet, niiden keskimääräisen koon ja pentueita teettäneet eri kasvattajat. Lisäksi taulukossa kerrotaan vuosittain jalostukseen käytettyjen narttujen ja urosten määrät sekä niiden keskimääräisen jalostuskäytön iän, eri isovanhempien määrän ja pentueiden sukusiitosprosentit. Jalostuspohjaosiossa vuosittain eriteltty jalostukseen käytetyt urokset/nartut, tehollisen populaation määrän sekä jalostukseen käytettyjen koirien prosenttiosuuden eri rekisteröintivuoden mukaan. Lisäksi taulukossa eriteltynä edellä mainitut asiat yhden sukupolven (4 vuotta) ajalta.

Terveystutkimukset

Suomenajokoirien terveystutkimusten määrä on edelleen vähäinen verrattuna rekisteröityjen koirien määrään.

Taulukko 2. kertoo eri terveystutkimusten määrät vuosina 2017-2021.

Taulukko 3. kertoo lonkkatutkimustulokset 2012-2021 rekisteröidyistä koirista. Sarake A kertoo rekisteröintivuoden, sarake B rekisteröintien

määrän, sarake C tutkittujen määrän ja suluisa tutkittujen koirien prosenttiosuuden vuoden koko rekisteröintimäärästä, sarake D tuloksen A saaneet koirat sekä suluisa prosenttiosuuden tutkituista koirista jne. Alhaalla Yhteensä sarake kertoo sarakeittain samat asiat koko tarkastelujaksolta 2012-2021.

Suomessa arvostelussa käytetään FCI:n vahvistamaa kansainvälistä lonkkaniveldysplasian arvosteluasteikkoa:

- A Ei muutoksia, terve lonkkanivel
- B Lähes normaali lonkkanivel
- C Lievä lonkkanivelen kasvuhäiriö
- D Kohtalainen lonkkanivelen kasvuhäiriö
- E Vaikea lonkkanivelen kasvuhäiriö

Taulukko 4. kertoo kyynärtutkimustulokset 2012-2021 rekisteröidyistä koirista. Sarake A kertoo rekisteröintivuoden, sarake B rekisteröintien määrän, sarake C tutkittujen määrän ja suluisa tutkittujen koirien prosenttiosuuden vuoden koko rekisteröintimäärästä, sarake D tuloksen 0 saaneet koirat sekä suluisa prosenttiosuuden tutkituista koirista jne. Alhaalla Yhteensä sarake kertoo sarakeittain samat asiat koko tarkastelujaksolta 2012-2020.

Suomessa arvostelussa käytetään IEWG:n esittämää kansainvälistä kyynärniveldysplasian arvosteluasteikkoa:

- 0 Ei muutoksia, terve kyynärnivele
- 1 Lievät nivelrikkomuutokset
- 2 Kohtalaiset nivelrikkomuutokset
- 3 Voimakkaat nivelrikkomuutokset

Taulukko 5. kuolinsyytilasto kertoo 2012-2021 rekisteröityjen, kuolleiksi merkittyjen koirien ilmoitetut eri kuolinsyyden kappale määrät. Huomattavaa on, että koirien kuolinsyyt merkitään Kennelliiton Jalostustietojärjestelmään erittäin vähän ja tästä syystä se ei anna täyttä totuutta eri kuolinsyyden osuuksista.

JALOSTUSASIAA

Taulukko 1

Vuositolasto - rekisteröinnit	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Pennut (kotimaiset)	1225	1093	1041	1146	1360	1579	1612	1402	1661	1473
Tuonnit	5	3	5	5	4	5	6	7	3	2
Rekisteröinnit yht.	1230	1096	1046	1151	1364	1584	1618	1409	1664	1475
Pentueet	186	170	163	189	211	240	252	244	269	220
Pentuekoko	6,6	6,4	6,4	6,1	6,4	6,6	6,4	5,7	6,2	6,7
Kasvattajat	171	158	147	173	186	208	222	222	242	199
Jalostukseen käytetyt eri urokset										
- kaikki	110	108	111	127	140	136	160	145	162	136
- kotimaiset	107	106	106	127	138	133	160	141	160	135
- tuonnit	1					1		2	1	1
- ulkomaiset	2	2	5	0	2	2	0	2	1	0
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	5 v 8 kk	5 v 8 kk	6 v 2 kk	6 v	5 v 11 kk	5 v 8 kk	5 v 4 kk	5 v 5 kk	5 v 5 kk	5 v 4 kk
Jalostukseen käytetyt eri nartut										
- kaikki	186	169	162	188	210	239	252	241	267	220
- kotimaiset	185	168	161	187	210	236	252	241	267	219
- tuonnit	1	1	1	1		3				1
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	5 v 5 kk	5 v 1 kk	5 v 4 kk	5 v 2 kk	5 v	4 v 11 kk	4 v 10 kk	5 v 1 kk	5 v 2 kk	5 v
Isoisät	159	162	171	179	179	189	211	211	212	197
Isoäidit	239	230	234	260	273	285	314	307	332	287
Sukusiitosprosentti	2,78%	2,60%	2,64%	2,67%	2,73%	3,45%	2,93%	3,07%	3,21%	3,33%
Vuositolasto - jalostuspohja										
Per vuosi	2021	2020	2019	2018	2017	20-16	2015	2014	2013	2012
- pentueet	186	170	163	189	211	240	252	244	269	220
- jalostukseen käytetyt eri urokset	110	108	111	127	140	136	160	145	162	136
- jalostukseen käytetyt eri nartut	186	169	162	188	210	239	252	241	267	220
- isät/emät	0,59	0,64	0,69	0,68	0,67	0,57	0,63	0,6	0,61	0,62
- tehollinen populaatio	202 (54%)	190 (56%)	187 (57%)	216 (57%)	240 (57%)	254 (53%)	282 (56%)	263 (54%)	293 (54%)	243 (55%)
- uroksista käytetty jalostukseen	0%	0%	2%	3%	3%	5%	6%	6%	7%	9%
- nartuista käytetty jalostukseen	0%	0%	1%	4%	7%	9%	14%	17%	17%	17%
Per sukupolvi (4 vuotta)										
- pentueet	708	733	803	892	947	1005	985	992	1048	1120
- jalostukseen käytetyt eri urokset	338	343	349	382	399	417	429	430	455	485
- jalostukseen käytetyt eri nartut	571	594	644	705	765	805	804	830	854	916
- isät/emät	0,59	0,58	0,54	0,54	0,52	0,52	0,53	0,52	0,53	0,53
- tehollinen populaatio	619 (44%)	637 (43%)	670 (42%)	733 (41%)	781 (41%)	819 (41%)	830 (42%)	845 (43%)	881 (42%)	942 (42%)
- uroksista käytetty jalostukseen	1%	2%	4%	5%	5%	6%	7%	7%	8%	8%
- nartuista käytetty jalostukseen	1%	3%	6%	9%	12%	14%	16%	17%	17%	17%

JALOSTUSASIAA

Taulukko 2

Terveystutkimusten määrät vuosina 2017-2021	2017	2018	2019	2020	2021
Lonkkanivelet	222	218	236	246	250
Kyynärnivelet	77	108	199	204	225
Polvi, selkä, sydän, maksa, silmät ym. tutkimukset yht.	65	73	115	112	85
Yhteensä	364	399	550	562	560

Taulukko 3

Lonkkatutkimustulokset 2012-2021 rekisteröidyistä koirista							
Vuosi	Rekisteröityjä	A	B	C	D	E	Tutkittuja yhteensä
2012	1475	81	74	32	17	2	206
2013	1664	83	125	60	17	1	286
2014	1409	72	80	45	15	7	219
2015	1618	76	86	57	18	6	243
2016	1584	45	77	51	18	5	196
2017	1364	53	69	58	8	3	191
2018	1151	37	47	25	13	3	125
2019	1046	35	38	34	2	1	110
2020	1096	10	20	13	3	0	46
2021	1230	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	13637	492	616	375	111	28	1622

Taulukko 4

Kyynärtutkimustulokset 2012-2021 rekisteröidyistä koirista						
Vuosi	Rekisteröityjä	0	1	2	3	Yhteensä
2012	1475	66	3	2	2	73
2013	1664	72	18	4	0	94
2014	1409	85	16	5	2	108
2015	1618	119	21	4	4	148
2016	1584	116	14	3	4	137
2017	1364	136	15	9	3	163
2018	1151	98	10	0	3	111
2019	1046	86	9	7	2	104
2020	1096	35	4	1	3	43
2021	1230	0	0	0	0	0
Yhteensä	13637	813	110	35	23	981

Taulukko 5

Kuolinsyytilasto 2012-2021 rekisteröidyistä koirista		
Kuolinsyy	Keskim. elinikä	Yhteensä
Hengitystiesairaus	5 v 1 kk	8
Hermostollinen sairaus	3 v 10 kk	14
Iho- ja korvasairaudet	4 v 1 kk	20
Immunologinen sairaus	4 v 1 kk	2
Kadonnut	4 v 6 kk	8
Kasvainsairaudet, syöpä	5 v 8 kk	81
Kuollut ilman sairauden diagnosointia	4 v 7 kk	40
Käyttökoira ei sovellu käyttö-tarkoitukseensa	3 v 9 kk	43
Lopetus ilman sairauden diagnosointia	4 v 2 kk	56
Lopetus käytös- tai käyttäytymis-häiriöiden vuoksi	3 v 10 kk	27
Luusto- ja nivelsairaus	3 v 1 kk	37
Maksan ja ruoansulatuskanavan sairaus	3 v 2 kk	21

Muu sairaus, jota ei ole listalla	4 v 3 kk	56
Pennun synnynnäinen vika tai epämuodostuma	0 v 7 kk	6
Petovahinko	4 v 2 kk	14
Selkäsairaus	2 v 1 kk	4
Silmäsairaus	3 v 2 kk	3
Sisäeritysrauhasten sairaus	4 v 9 kk	8
Sydänsairaus	4 v 4 kk	26
Synnytysvaikeus	5 v 3 kk	6
Tapaturma tai liikennevahinko	3 v 2 kk	211
Vanhuus (luonnollinen tai lopetus)	6 v 9 kk	9
Virtsatie- ja lisääntymiselinten sairaus	5 v 1 kk	14
Kuolinsyytä ei ole ilmoitettu	4 v 2 kk	139
Kaikki yhteensä	4 v 0 kk	853

SAJ:n rotujen rekisteröinnit 2011-2021		2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
303	amerikankettukoira	125	108	107	124	140	110	161	140	158	97	94
290	beagle harrier											
275	brasilianajokoira											
203	dunkerinajokoira		11	1	1		1		1			
366	eestinajokoira	52	45	27	14	33	52	45	38	40	14	34
159	englanninkettukoira											
905	englantilais-venäläinen ajokoira			6	2	7						
21	gascogne-saintongenajokoira											
999	gotlanninajokoira											
21a	grand gascon saintongeois											
267	haldeninajokoira									1		
132	hamiltoninajokoira							14				
295	harrieri											
266	hygeninajokoira								1			
152	istrianajokoira, karkeakarvainen		23	10		19	9	14	2	9		13
151	istrianajokoira, lyhytkarvainen											
198	italianajokoira, karkeakarvainen	6		8	2	2	10	11		6		11
337	italianajokoira, lyhytkarvainen			1		9		1	8		2	3
63	itävallanajokoira											3
155	karkeakarv. bosnianajokoira/barak	9		22	1	16		2				
62	karkeakarvainen steierinajokoira											
229	kolmivärinen serbianajokoira											
241	kopo											
214	kreikanajokoira											
361	maremmanajokoira											
279	montenegronajokoira											
909	plottinajokoira	84	88	58	78	31	104	30	70	23	14	3
24	poitevin	4			1	4		1				
30	porcelaine	1				1					7	
154	posavinanajokoira	1			8	11	11	6	7	11	9	15
52	puolanajokoira											
354	puolanjahtikoira	7	1			1						
204	sabueso espanol											
299	saksanajokoira											
131	schillerinajokoira						1					7
229	serbianajokoira											
244	slovakianajokoira											
129	smoolanninajokoira	7	3	5	1	9	7		7	7		7
150	srpski gonic											
51	suomenajokoira	1230	1096	1046	1151	1364	1584	1618	1409	1664	1475	1577
59	sveitsinajokoirat											
59.1	sveitsinajokoira, berninajokoira			6		6		7			1	2
59.2	sveitsinajokoira, juranajokoira											
59.3	sveitsinajokoira, luzerninajokoira				1					6		
59.4	sveitsinajokoira, schwyzinajokoira							1		1		
906	venäjänajokoira	66	57	64	92	145	135	100	141	111	116	71
	Yhteensä	1592	1432	1361	1476	1798	2024	2011	1824	2037	1735	1840

LIISA MIETTINEN, JAANA LEPPIAHO

Toimintaa vuosien varrelta osa 1

Kuluvan vuoden aikana julkaisemme jokaisessa Ajokoiramies-lehdessä SAJ:n tapahtumia koottuna viiden vuoden aikajaksoihin alkaen 1990-luvulta. Lehtiä selaamalla ja artikkeleita lukiessa mieleen tulee, että samoista asioista tuolloinkin syntyi keskustelua ja kirjoittelua. Sosiaalisen median virkaa hoiti aikanaan lehden ”lukijan palsta”, jossa otettiin kantaa asioihin joskus hyvinkin voimakkaasti. Lehteä kuten myös vuosikirjaa odotettiin silloin innokkaasti varsinkin jalostusurosmainosten takia. Varmasti osalle jäsenistä tulee hyviä muistoja tätä historiaa kerratessa. Muistiin voi myös näiltä ajoilta palautua asioita, joita ei ole lehtien palstoilla ole käsitelty. Jos muistuu mieleen hyviä menneiden vuosien tapahtumia tai asioita, joita haluaisit toimittaa jäsenistön luettavaksi, otamme mielellämme juttuja vastaan tämän vuoden lehtiin.

1991-1995 Suomen Ajokoirajärjestö - Finska Stövarklubben ry

Puheenjohtaja Matti Penttinen 1991-93
Varapuheenjohtaja Sakari Tuovinen 1991-93
Toiminnanjohtaja Jouko Kemilä 1991-1995
Toimistos sihteeri Jaana Leppiaho 1991-1995
Julkaisutoimikunta pj Sakari Tuovinen 1991-93,
lehden toimittaja Tarmo Anttila 1991-93
Antero Viitanen, puheenjohtaja 1994-95
Martti Mannersuo, varapuheenjohtaja 1994-95
Julkaisutoimikunta:
pj Martti Mannersuo 1994-95,
lehden toimittaja Jukka Kinnunen 1994-95
Jalostustoimikunta:
pj Eino Holopainen 1991-95
Koulutustoimikunta:
pj Erkki Mansikkamäki 1991-95
Ulkomuototoimikunta:
pj Raimo Viljanmaa 1991-92
Ulkomuototoimikunta pj Raimo Grönroos
1993-95

Suomen Ajokoirajärjestön toimintaa vuosina 1991-1995

Vuosi 1991

Vuosikokous järjestettiin Pieksämäellä äänimäärän ollessa 890. Jäseniä oli paikalla 239 henkilöä. Järjestön jäsenmäärä oli 9647, joista uusia 717. Suomenajokoiria rekisteröitiin 4355. Suomenajokoiria lonkkakuvattiin 5 kpl.

Jalostustoimikunta järjesti historian toisen kasvattajakurssin suomenajokoiran kasvattajille kesäkuussa 1991.

Pohjois-Savon Ajokoirayhdistyksen keskuspaikka Punttisilimä tehtiin talkootyönä. Vihkiäiset järjestettiin 17.8.1991.

Kilpa järjestettiin Mikkelissä. Ajokuninkaaksi kruunattiin FIN KVA M-91 Ville SF200395/84, kasvattaja ja omistaja Matti Laurila.

Kettukilpa järjestettiin Toholammilla. Kettukuninkuuden saavutti FIN KVA-K KK-91 Kihu SF12333/87, kasvattaja Matti Louko ja omistaja Antti Kukkola.

Vuosi 1992

Vuosikokous ja 90-vuotisjuhla järjestettiin Kajaanissa. Äänimäärä oli 780 ja jäseniä oli paikalla 308.

Järjestön jäsenmäärä oli 9494, joista uusia 708.

Suomenajokoiran rekisteröintimäärä 4622. Suomenajokoiria lonkkakuvaustulosten julkaiseminen aloitettiin Ajokoiramies-lehdessä.

Kilpa järjestettiin Suomussalmella. Ajokuninkaaksi kruunattiin FIN MVA FIN KVA M-92 Jetta SF0275'8/88, kasvattaja Jorma Lappeteläinen ja omistaja Esko Ikonen.

Kettukilpa järjestettiin Kankaanpäässä. Kettukuninkuuden saavutti FI KVA-K KK-91-92 Kihu

SF12333/87, kasvattaja Matti Louko ja omistaja Antti Kukkola.

Vuosi 1993

Vuosikokous järjestettiin Tampereella. Kokouksen äänimäärä oli 740, jäseniä oli paikalla 249.

Järjestön jäsenmäärä oli 9594, joista uusia 767.

Suomenajokoiran rekisteröintimäärä 4200.

Suomenajokoiria lonkkakuvattiin 449 kpl.

Jalostustoimikunnan yhteispalaveri järjestettiin Tampereella tammikuussa.

Kilpa järjestettiin Luopioisissa. Ajokuninkaaksi kruunattiin FIN KVA M-93 Matkon Siru SF08186/86, kasvattaja Pekka Schroderus ja omistaja Jukka Schroderus.

Kettukilpa järjestettiin Mikkelissä. Kettukuninkuuden saavutti jälleen KK-91-92-93 FIN KVA-K Kihu SF12333/87, kasvattaja Matti Louko ja omistaja Antti Kukkola.

Valtakunnallisen Kettukilpa-ottelun järjestämissääntö hyväksyttiin Kennelliitossa 20.11.1993.

100-vuotisjuhla-ajokoe 27.-28.11.1993 järjestettiin Janakkalassa. Voittajaksi ajoi FIN KVA Ajajan Masa SF19226/88, kasvattaja Olavi Pietarinen ja omistaja Paula Toivon.

Viides rodunmestaruusottelu Tornio-Haaparaanta-alueella. Järjestämisvuorossa oli Norja, mutta karanteenisäännöksistä johtuen järjestämisvuorot vaihdettiin Norjan ja Suomen kesken.

Ensimmäinen Eurooppa Pokaali -kilpailu Ranskassa. Suomen edustaja FIN MVA FIN KVA SE KVA Haapian Otto SF123123/83, omistaja Kyösti Rantamaa, sijoittui toiseksi. Toinen edustaja oli Ajokuningas FIN KVA M-91 Ville SF200395/84, kasvattaja ja omistaja Matti Laurila.

Uusia ulkomuototuomareita

- Kauno Määttä, Kuusamo
- Sakari Poti, Laihia
- Jari Fors, Yppäri
- Aila Lehmussaari, Jämsä
- Hannu Talvi, Oulainen
- Juhani Lappi, Vaasa

Vuosi 1994

Vuosikokous järjestettiin Kuusankoskella. Kokouksen äänimäärä oli 2343, jäseniä oli paikalla 271.

Järjestön jäsenmäärä oli 9510, joista uusia 707.

Suomenajokoiran rekisteröintimäärä 4216. Suomenajokoiria lonkkakuvattiin 275 kpl.

Ensimmäinen ketunajokokeen ylituomaripe-ruskurssi järjestettiin Seinäjoella elokuussa. Kurs-sille osallistui 8 kokeista. Kurssi päättyi kirjalli-seen loppukuulusteluun, johon kokeilat vastasivat ilman sääntökirjaa. Kouluttajien ansiokkaasta ope-tustyöstä huolimatta kokeen läpäisi hyväksytysti vain puolet kokeilaista. Jatkokurssille osallistui 16 ylituomaria.

Kilpa järjestettiin Valkealassa. Ajokuninkaaksi loimitettiin FIN KVA-K KK-94 Roki SF01564/88, kasvattaja Jari Hinkkanen ja omistaja Rauno Tai-tokari.

Kettukilpa järjestettiin Haapavedellä. Kettukuninkaaksi ajoi FI KVA-K Riitasalon Hussein SF12082/91, kasvattaja Elias Näykki ja omistaja Arvo Hirvelä.

Maaottelu järjestettiin Edissä, Ruotsissa. Suomi voitti ja parhaan tuloksen ajoi FIN KVA Ajajan Masa SF19226/88, kasvattaja Olavi Pietarinen ja omistaja Paula Toivonen.

Toinen Eurooppa Pokaali -kilpailu järjestettiin Italiassa. Kilpailun voitti Suomen edustaja FIN MVA FIN KVA SE KVA EM-94 Haapian Otto SF123123/83, kasvattaja Aulis Ketoja ja omistaja Kyösti Rantamaa.

Vuosi 1995

Vuosikokous järjestettiin Joensuussa. Kokouksen äänimäärä olisi 2101, jäseniä oli paikalla 302.

Jäsenmäärä 9938, joista uusia 1223.

Suomenajokoiran rekisteröintimäärä oli 3359.

Suomenajokoiria lonkkakuvattiin 226 kpl.

Kilpa järjestettiin Polvijärvellä. Ajokuninkaaksi kruunattiin FIN KVA M-95 Haku 20513/86, kas-vattaja ja omistaja Eino Ojamies.

Kettukilpa järjestettiin Lapualla ja Kettukunin-kaaksi ajoi FIN MVA FIN KVA-K KK-95 Ransu 21908/91, kasvattaja Jarmo Kantola ja omistaja Ahti Pitkälampi.

Rodunmestaruusottelu järjestettiin Ulefossissa Norjassa. Ottelun voitti FIN KVA NO KVA PM-95 Jaana SF00317/87 omistaja V. Aalto ja A. Hut-tunen.

Kolmas Eurooppa Pokaali -kilpailu järjestettiin Väaksyssä.

Ajokoiramies-lehden kannen otsikko numerossa 1 / 1993

Tarvitaanko PEVISA

myös suomenajokoirille?

Esko Suhonen

Ajokoiramies-lehden palstoilla ja eri tilaisuuksissa ajokoiraharrastajat ovat ajoittain tuoneet esille huolensa

rodun terveydentilasta periytyvien sairauksien ja vikojen osalta. Myös organisaatiosta vastaavat järjestön puheenjohtajan johdolla ovat eri yhteyksissä korostaneet rotumme terveyden merkitystä. Seuraavassa selvitetään periytyvien vikojen ja sairauksien vastustamisen käytäntöä ja soveltamista rotuumme.

Eri rotujärjestöjen jalostuksen tavoiteohjelmassa määritellään rodun nykyinen tilanne ja asetetaan tavoitteet käyttöominaisuuksien, luonteen ja ulkomuodon kehittämiseksi, terveyden säilyttämiseksi sekä tarvittaessa perinnöllisten vikojen ja sairauksien (=PEVISA) vastustamiseksi. Kennelliiton valtuusto on vuonna 1982 hyväksynyt periaateohjelman näiden vastustamiseksi. Samassa yhteydessä valtuusto päätti, että edellytyksenä jonkin periytyvän sairauden vastustamisohjelmalle on rotujärjestön valmisteleva ja hyväksymä sekä Kennelliiton vahvistama rodun kokonaisvaltaisen jalostuksen tavoiteohjelma.

Tämän tarkoituksena oli se, että tiettyjen sairauksien vastustaminen ei liikaa korostuisi ja että sairauksien ja vikojen vastustaminen koettaisiin yhtenä jalostuksen osana. Tällöin jalostajalla olisi mahdollisuus punnita sairauden tai vian merkitystä, ja esimerkiksi hyviä käyttöominaisuuksia omaavia yksilöitä ei suljettaisi kokonaan pois jalostuksesta jonkin lievemmän sairauden tai vian

vuoksi.

Em. tavoiteohjelma, jonka osana PEVISA voi olla, on hyväksyttävä rotujärjestön vuosikokouksessa vähintään 2/3 enemmistöllä, jonka jälkeen Kennelliiton jalostustieteellinen toimikunta vahvistaa sen. On todettava, että niin jalostuksen tavoiteohjelman kuin PEVISAnkin käyttöönotto ja toteuttaminen on rotujärjestön päätösvallassa ja Kennelliiton toimielinten rooli on lähinnä ohjaava ja neuvova. Edelleen, jos PEVISA sisältää kaikkia kyseistä rotua harrastavia koskevia ehdotuksia määräyksiä, sen tulee olla hyväksytty rotujärjestön esityksestä SKL:n hallituksessa. Esimerkkinä metsästyskoirien PEVISasta voi-

daan mainita suomalaisten pystykorvien PEVISA, jonka Suomen pystykorvajärjestö on esittänyt Kennelli-

tolle tulemaan voimaan 1.1.93. Tässä ohjelmassa vastustettavat periytyvät sairaudet ovat lähinnä suomenpystykorvan periytyvä polvilumpiovika sekä eri pystykorvarotujen perinnölliset silmänsairaudet.

Entä mikä mahtaa olla tilanne suomenajokoiralla? Tarvitsemmeko jalostuksen ohjesäännön lisäksi uutta kokonaisvaltaista rodunjälöstuksen tavoiteohjelmaa, jota aika ajoin on peräänkuulutettu, tai erillistä PEVISAA rodussa mahdollisesti esiintyvien perinnöllisten vikojen ja sairauksien vastustamiseksi? Kun tarkastelemme eri rotujärjestöjen rotukohtaisten PEVISA-määräysten luetteloa, voimme todeta, että joitakin poikkeuksia lukuunottamatta vastustettavat sairaudet ovat periytyvä lonkkavika eli dysplasia sekä erilaiset perinnölliset, vähitellen näkökyvyn menetykseen johtavat silmänsairaudet. Syynä sairauksien sinänsä rajoitettuun luetteloon on se, että tähän mennessä eläinlääketiede ja perinnöllisyystiede ovat juuri näiden kohdalla kiistattomasti osoittaneet sairauksien vakavuuden ja periytyvyyden, ja on oletettavaa, että tutkimuksen ja rodunjälöstuksen edetessä ilmenee uusia määräyksiä eri roduissa. Suomenajokoiralla on kiistatta todettu periytyvää lonkka-

Perustutkimus lonkkavien esiintymisestä suomenajokoiralla on parhaillaan käynnissä. Kuvassa vaikea-asteista lonkkavikaa sairastavan suomenajokoiran lonkat.

vikaa jonkin verran, ja parhaillaan on menossa tutkimus, jossa satunnaisotannalla selvitetään sairauden esiintymistä rodussa. Selvityksen perusteella on syytä päättää, tarvitaanko rodussa dysplasian vastustamista suosituksin tai määräyksin. Perinnöllisiä silmänsairauksia ei rodussamme ole todettu.

Edellisen lisäksi mietteitä herättää se, että lukuisat rodunharrastajat ja jotkut tutkijat ovat viime vuosina esittäneet epäilyjä siitä, että suomenajokoiralla esiintyy aivan ilmeisesti muitakin perinnöllistä luonnetta omaavia sairauksia. Näitä ovat esimerkiksi vaikealaatuinen etenevä ihottuma, vähitellen vakavaan sydämentönnöttämiseen johtava etenevä sydänlihaskasvatus sekä suomenajokoiralla mielestäni jopa

rodunomaisena ilmenevä imusolmukesyöpä. Lisäksi on syytä mainita pienten aivojen etenevä surkastuma eli ataksia, jonka taudinkuva ja periytymismekanismi on jo vuosia siten selvitetty (Tonttila-Paatsama).

Edellä mainittujen sairauksien tutkiminen on jalostuksen kannalta huomattavasti hankalampaa kuin esimerkiksi lonkkavien, jossa sairauden aiheuttamat luostumuutokset ovat havaittavissa röntgenkuvaus. Mikäli nämä sairaudet tai alttius niiden puhkeamiseen ovat perinnöllisiä, periytymismekanismi on ilmeisesti sangen monimutkainen. On suoritettava riittävän tarkka taudinmääritys sairauden oireista, syntymekanismista jne. ja määritettävä sen esiintyminen rodussa. Tämän jälkeen voidaan pyrkiä selvittämään

mahdollista periytyvyyttä ja sen mekanismeja. Vasta kun kaikki edellä mainittu on selvillä ja todennettu, on mahdollisuus ryhtyä laatimaan vastustushjelmaa, mistä johtuen tutkimustyö kestää yleensä monia vuosia ennenkuin rotuhygieniset toimenpiteet voidaan aloittaa. Yhteistyö rotujärjestön ja Eläinlääketieteellisen korkeakoulun kanssa suomenajokoiralla ilmenevien vakavien ihosairauksien ja etenevän sydäntaudin määrittämiseksi on käynnistetty viime vuoden aikana.

Kuitenkin kasvattaja tai uroksenomistaja voi jo tässä vaiheessa suorittaa omaa vastustustyötänsä, jos hän havaitsee edellisen kaltaisia sairauksia esiintyvän haitallisessa määrin kannassaan. Jalostustoimikunta toivookin, että keskustelu periyty-

vien sairauksien osalta jatkuu edelleen, jolloin toimikunta ja koko organisaatio saavat arvokasta tietoa jäsenistöltä ja ongelmat tuodaan peittelemättä esiin niin, että saamme vähitellen todellisen kuvan rotumme terveydentilasta.

Lopuksi on mainittava synnynäiset perinnölliset pentuiässä ilmenevät viat, kuten purentavika, hännän nikamavika, kitalakihalkio ja osittain kivesvika. Jalostustyötä suorittavat ovat kokeneet suureksi puutteeksi sen, että näiden esiintymisestä siitosyhdistelmissä ei ole saatavissa juuri mitään tietoa. Tiedon saannin parantamiseksi SAJ onkin järjestön toiminnanjohtajan ja jalostustoimikunnan aloitteesta esittänyt Kennelliiton hallitukselle, että tilanteen seuraamiseksi kasvattajat, koiranomistajat ja ohjeeseen perustuen ja sen velvoittamina ilmoittaisivat jokaisen pennun karsintaan johtaneen syyn pentueilmoituksessa. Nähtäväksi jää, riittääkö muiden rotujen harrastajilla tahtoa asian läpiviemiseksi Kennelliitossa.

Lisämateriaalin saamiseksi suomenajokoiran vaikealaatuisten ihottumien tutkimista varten lukijoita pyydetään ottamaan yhteyttä kirjoittajaan, puh. 973-731 329, tai prof. K.A. Järviseen, puh. 90-293 141.

SUOMENAJOKOIRAN TERVEYS- JA JALOSTUS- TUTKIMUSPROJEKTI

TERVEYSPROJEKTI

SAJ toteuttaa yhdessä Suomen kennelliiton kanssa suomenajokoirien terveysprojektin, jonka pääpaino kohdistuu aluksi periytyviin nivelvikoihin. Helsingin yliopiston kotieläintieteen professorin M. Ojalan ohjeiden mukaan valitaan rodusta riittävän suuri, n. 200 yksilöä käsittävä otanta suoritettavaa perustutkimusta varten. SKL:n dysplasiatoimikunnan pieneläinsairauksien erikoiseläinlääkäri K. Skutnabbin laatimien ohjeiden mukaisesti röntgenkuvataan valituilta yksilöiltä lonkat, lanneranka sekä kyynärnivelet. Kuvausten yhteydessä suoritetaan kaikille koirille kliininen tutkimus, jossa tutkitaan koiran purenta, silmäluomien rakenne, korvat, iho, polvet, häntä, käpälät sekä mahdollisesti sydämen toiminta. Edelleen kaikista koirista täytetään kyselykaavake, jolla pyritään selvittämään koiran mahdollisia aikaisempia sairauksia ja vikoja.

Tulosten valmistuttua aikanaan on pyrkimyksenä laatia rodulle oma PEVISA (= perinnöllisten vikojen ja sairauksien vastustusohjelma), jota voidaan tarvittaessa täydentää uusien tutkimustietojen perusteella. Alkuvaiheessa suomenajokoiran PEVISAan tullee ohjeita em. nivelvikojen ja ataksian vastustamisesta. Myöhemmin pyrkimyksenä on sisällyttää PEVISAan ohjeita suomenajokoiran pe-

riytyvästä allergisesta ihottumasta I. atopiasta ja mahdollisista sydänvikoista tutkimustiedon lisääntyessä.

On korostettava, että nyt saataviin lonkkakuvaustuloksiin on syytä suhtautua maltillisesti. Tarkoituksena ei suinkaan ole se, että esim. lievää C1—

C2-lonkkadysplasiaa sairastava kliinisesti terve koira suljetaan siitoksesta, vaan kuvaustulokset ovat lisätietona jalostusyhdistelmiä suunniteltaessa. Kasvattajien ja jalostajien käyttöön on hyvä saada tietoa myös mahdollisista nivelvikoista, ja käsit-

Suomenajokoiran periytyvän allergisen ihottuman eli atopian tutkimukset ovat parhaillaan käynnissä. Kuvassa atopiaa sairastava suomenajokoira, jossa tyypilliset ihomuutokset ovat nähtävissä silmän ympärillä. Kuva: Esko Suhonen.

tääkseni esim. nartunomistajan oikeusturvaa lisää, kun hän voi tarkistaa siitoskäyttöön valitsemansa uroksen lonkkakuvaustiedot ja päinvastoin. On muistettava, että jonkun nivelen lieväasteisen heikkouden ei tarvitse olla koiralle kohtalokas, sillä onhan käyttökoira kokonaisuus, ja jalostuksessa huomattavia tärkeitä seikkoja on monia muitakin. Koiranjalostuksen eräs suurimpia ongelmia onkin se, että jos ryhdytään karsimaan hyvin voimakkaasti jonkin tietyn ominaisuuden perusteella, menetetään samalla paljon muita hyviä ominaisuuksia, jalostuspohja kaventuu, ja pian ollaan alkuperäistä huonommassa tilanteessa kokonaisuuden kannalta.

Toisaalta rodussamme esiintyvä kiistatta joitakin perinnöllisiä vikoja ja sairauksia ja tietojen kerääminen näistä sekä koko järjestöä kattavista suosituksista päättäminen on tärkeää.

JALOSTUSTUTKIMUS- PROJEKTI

Suomen kennelliiton toimintaperiaatteiden mukaisesti yksi järjestön tärkeimmistä tehtävistä on kotimaisten rotujen jalostuksen vaaliminen. Tähän perustuen SKL ja Helsingin yliopiston kotieläintieteen laitos ovat käynnistämässä yhteistyöprojektia, joka koskee kotimaisten rotujen populaatorakenteen kartoittamista ja jalostusohjelmien kehittämistä. Tutkimukseen kuuluisi suomenajokoiran kohdalla mm. populaatorakenteen selvittely: esim. koko koirapopulaation sukusiitosasteen määrittäminen laskennallisesti ja geneettisin tutkimuksin. Pääpaino kohdistuisi suunnitelmien mukaan käyttöominaisuuksien jalostuksen tutkimukseen. Tavoitteena on laskea mahdollisimman luotettavat jalostusarvon ennusteet eli lukuarvot, jotka kuvastavat yksittäisten koirien käyttöominaisuuksien perinnöllistä tasoa. Päämääränä on mahdollisuuksien mukaan parantaa käyttöominaisuuksien arvostelua ja valinnan luotettavuutta. Edelleen pyritään selvittämään koetuloksiin olleellisesti vaikuttavien ympäristötekijöiden osuutta sekä laskemaan ns. perinnölliset tunnusluvut eri

ominaisuuksille. Näin voidaan laatia koirayksilölle ns. jalostusarvoennusteita hyödyntämällä koiran omien ja jälkeläisten tulosten lisäksi myös sen sukulaisten tuloksia.

Käytännön koiranjalostajasta edellä kuvattu saattaa kuulostaa melko tieteelliseltä ja vaikeaselkoiselta. Ilmeistä onkin, että koiranjalostuksessa ei pelkällä "kirjaviisaudella" hyvin tuloksiin päästä, vaan tarvitaan intuitiivista kykyä tuntea oma siitosmateriaalinsa sekä nähdä syvemmälle siitokseen käyttämiensä koirien ominaisuuksiin. Toisaalta tieteellistä tutkimustietoa metsästyskoirien käyttöominaisuuksista ei ole juuri olemassa. Tämän vuoksi olisi varsin mielenkiintoista saada myös puolueettomien tutkijoiden arvioita käyttämistämme jalostusmenetelmistä ja tarvittaessa käyttää hyväksi soveltuvin osin saatua tutkimustietoa aikanaan koe-

säätöuudistuksia tehtäessä.

Suunnitelman mukaan alkuvuodesta -93 käynnistyvän 3 vuotta kestävän kotimaisten rotujen yhteistyöprojektin käytännön toteuttamisesta vastaa Helsingin yliopiston osalta kotieläintieteen laitos prof. M. Ojalan johdolla ja SKL:n osalta jalostustieteellinen toimikunta vetäjänään ELL. Juhani Hirvensalo. Ao. rotujärjestöt osallistuvat luonnollisesti jalostustutkimusprojektin toteuttamiseen.

Lonkkanivelten röntgenkuvaukset ovat alkamassa myös suomenajokoiralla. Kuvassa virheettömät ajokoiran lonkat. Kuva: Esko Suhonen.

Ajokoirille laskettiin BLUP-indeksit

Mmyo Anna-Elisa Liinamo ja
MMM Leena Karjalainen
Helsingin yliopisto,
kotieliöntieteen laitos

Vuonna 1993 alkanut Suomen Kennelliitto ry:n ja Helsingin yliopiston kotieliöntieteen laitoksen kotieliönjalostuksen yksikön (MMKEL/KEJAL) kaksivuotinen yhteistutkimus päättyi huhtikuun lopussa. Kennelliiton ja Helsingin yliopiston lisäksi tutkimuksen yhteistyösopimuksena olivat Suomen Ajokoirajärjestö ja Suomen Pystykorvajärjestö.

Tutkimuksen tavoitteenahan oli tutkia suomenajokoiran ja suomenpystykorvan metsästysominaisuuksia kuvaavien mittojen periytyvyyttä sekä selvittää niiden käyttömahdollisuuksia koiratuvien jalostuksessa. Suomenajokoirien osalta tutkimuksen tuloksista on kerrottu mm. Ajokoiramies-lehdessä 1/95. Yhteistyöprojektin lopuksi tänä keväänä laskettiin vielä parhaiten periytyvien metsästysominaisuuksia kuvaavien mittojen suhteen BLUP-indeksit sekä suomenajokoirille että suomenpystykorville.

Mikä ihmeen BLUP?

Hauskan nimensä ohella BLUP (Best Linear Unbiased Prediction) on arvokas jalostuksen apuväline. Eläinmalli-BLUP on paras tällä hetkellä tunnettu jalostusarvojen arviointimenetelmä. Se on tilastomatematiikan menetelmä, jota käytetään yleisesti eläinten perinnöllisen arvon ennustamiseen.

BLUP-indeksiä laskettaessa eläimen todellinen perinnöllinen taso arvioidaan poistamalla ym-

päristön, esim. sukupuolen, iän, koekelin tms., vaikutus eläinten tuloksista ja yhdistämällä sitten kaikki eläimestä itsestään ja sen sukulaisista - vanhemmista, sisaruksista, jälkeläisistä - saatava tieto yhdeksi indeksiksi. BLUP-indeksi siis ennustaa, millaiset ovat eläimen perintötekijät eli mikä on eläimen arvo jalostuseläimenä.

Suomenajokoirien BLUPit

Suomenajokoirien BLUP-indeksilaskennassa olivat mukana kaikki jäniskokeiden ajokoetulokset koekausilta 1987 - 1994, yhteensä 49 443 tulosta 8 195 koiralta. Laskennassa olivat siis mukana myös viimeisimmät metsästyskoetulokset. Indeksilaskentaan valittiin ne suomenajokoirien metsästysominaisuuksia kuvaavat mitat, jotka parhaiten kuvasivat koirien välisiä perinnöllisiä eroja.

BLUP-indeksit laskettiin niille koirille, joilla oli omia tai jälkeläisten koetuloksia tai yleensä alenevassa polvessa sukulaisia, joilla oli koetuloksia indeksilaskennassa mukana olevilta vuosilta. Pelkkien polveutumistietojen perusteella indeksejä ei laskettu, mutta esimerkiksi pennun odotetun jalostusarvon saa halutessaan laskemalla vanhempien indeksien keskiarvon.

BLUP-indeksit laskettiin erikseen indeksilaskennassa mukana olleille mitoille standardoituna siten, että laskennassa mukana olleiden koirien indeksien keskiarvo on 100 ja hajonta 10. Tämä tarkoittaa, että puolet koirista saa indeksiarvon yli 100, noin 16 % koirista saa indeksiarvon yli 110 ja vain "parhaimmisto" (2,5 %) saa indeksiarvon yli 120. Vastaavasti 16 % laskennassa mukana olleista koirista saa indeksiarvon alle 90 ja 2,5 % alle

80. Eri ominaisuuksia kuvaavien mittojen standardoituja indeksejä voi siis suoraan verrata toisiinsa, sillä kaikki indeksit on standardoitu samalla tavalla.

Taulukoissa 1 ja 2 on esimerkkejä lasketuista BLUP-indeksistä. Taulukkoon 1 on koottu vuoden 1985 jälkeen syntyneiden siitosurosten, joilla on vähintään 10 koejälkeläistä, saamat indeksit ja kokonaisjalostusarvot. Taulukkoon 2 on vastaavasti listattu urosten, joilla on 5 - 9 koejälkeläistä, indeksit ja kokonaisjalostusarvot. Urokset ovat siis samat kuin viime kauden periyttämistilastoissa (Ajokoiramies 3/95).

Kokeisiintulo ja kokeisiintuloikä

Ensimmäiset BLUP-indeksit taulukoissa 1 ja 2 ovat kokeisiintulolle ja kokeisiintuloikä (taulukoissa tulo ja ikä). Indeksilaskennassa käytettiin periyttämistilastona 14 % kummallekin mitalle. Tilastollisessa mallissa korjattiin sukupuolen, syntymäkuukauden ja syntymävuoden vaikutukset.

Kokeisiintuloindeksi kuvastaa ainakin osittain koiran perinnöllistä potentiaalia ylipäättään tulla ajokokeisiin. Sataa suurempi indeksiarvo viittaa keskimääräistä parempaan ja sataa pienempi vastaavasti keskimääräistä heikompaan kokeisiintuloon. Laskentaan otettiin mukaan kaikki vuosina 1978 - 1988 syntyneet suomenajokoirat, joten kokeisiintuloa kuvaava BLUP-indeksi saatiin kaikkiaan 56 920 koiralle.

Kokeisiintuloajan suhteen laskettu indeksi kuvastanee koiran perinnöllistä varhaiskypsyyttä. Mitä korkeampi indeksiarvo koiralla on, sitä "varhaiskypsimmästä"

LONKKAKUVAUSTILANNE 31.08.1995

Tämän tilaston perusteena on 962 suomenajokoiran lonkkakuvaustulosta. SKL otti lonkkanivelen kuvauksessa vuoden 1989 alusta käyttöön FCI:n asteikon, jossa oli 10 eri astetta, A1...E2. Vuoden 1994 alusta lähtien SKL muutti käytäntöä niin, että käytetään 5 eri astetta A...E. Tämä tilasto on tehty nyt käytössä olevien merkintöjen mukaan, välillä käytössä olleet alanumerot on jätetty pois. Tilaston kuvaustuloksissa on mukana 14 ennen vuotta 1989 tehtyä lonkkakuvausta. Näissä tuloksissa olevat dysplasiasta väävät (* -merkintä) on jaettu A- ja B-luokkiin nykyisten A- ja B-kuvaustulosten määrien suhteessa, muut on sijoitettu nyt käytössä oleviin luokkiin FCI:n lonkka-

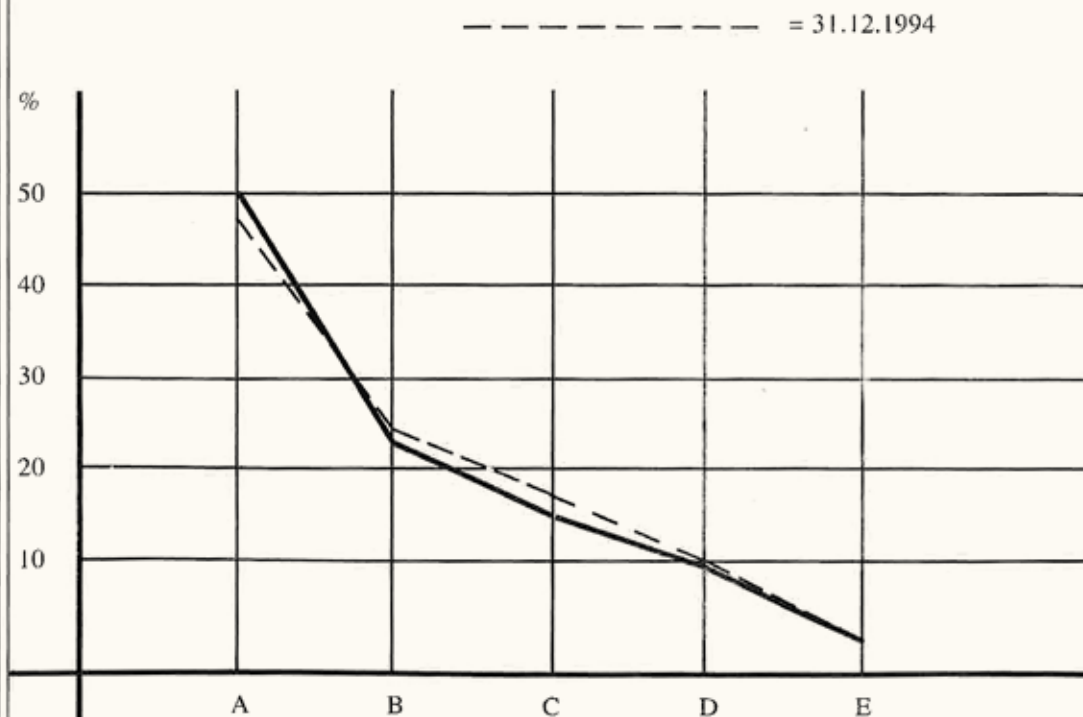
TAULUKKO

LUOKKA	KUVAUSTULOS		(31.12.-94)	
	Kpl	%	(kpl)	(%)
A	477	49,6	(357)	(46,9)
B	235	24,4	(192)	(25,2)
C	147	15,3	(123)	(16,1)
D	86	8,9	(75)	(9,8)
E	17	1,8	(15)	(2,0)
YHTEENSÄ	962	100	(762)	(100)
A + B yhteensä=	712	74,0 %	(549)	(72,0 %)

nivelkuvien vertailuasteikon (AKM 3/92 s.16) mukaan.

Oheiseen taulukkoon on koottu kuvaustulokset luokittain, ts. kuinka paljon kunkin luokan kuvaustuloksia on ko. kuvausten kokonaismäärästä.

LONKKAKUVAUSTILANNE

KETTUKILVAN VALINNAT

Kettukilvan lännen lohkon valintakoe

Jökömäen Kaapo (vas.), Lissu ja Viikkineva Humu.

Etelä-Pohjanmaan, Satakunnan ja Vaasan kennelpiirien piirinmestaruuskisoissa parhaiten menestyneet koirakot kokoontuivat Närpiöön Pirttikylän Nesteen tiloihin lauantai-iltana 27.11.2021. Paikassa selkeästi pitkät perinteet kokeiden järjestämisellä ja kaikki vedettiin läpi rutiininomaisella varmuudella. Kahvikupposten ja herkullisten aamiaisleipien äärellä julkistettiin maastoarvonta ja ryhmät sekä käytiin läpi käytännön asioita. Och samma på svenska. Vaasan alueella kun oltiin, niin paikalla oli paljon ruotsinkielistä harrastajakuntaa.

Kisamaastoissa olosuhteet olivat kohtalaiset ja kettuja oli hyvin ollut liikkeellä. Se näkyi myös tulostasossa. Osassa alueista hanki oli kuitenkin melko karheaa ja koirilta kysyttiin sisua lähteä vielä pitkän ajon jälkeiseen lisähakuun, kun jalat olivat saaneet osansa ja pakkastakin oli kirpeät kymmenisen astetta. Kahdeksan koiraa kahdestatoista kuitenkin ajoi KEAJ1 tuloksen. Parhaan nelikon pistemäärät kaikki sijoittuivat 95 ja 96 pisteen sisälle, joten hyvin pienellä marginaa-

lilla menttiin jatkoon. Lännen lohkon voittoon huippuominaisuuspisteillä ajoi 9-vuotias Marko ja Miisa Lehdon omistama Lissu. Tyttäreille varmasti myös hieno kokemus olla mukana, kun koiria tykittää huippusuorituksen. Eikä se sitten kettukilvassakaan ihan huonosti mennyt. Muut Kilpaan lähtijät olivat Jökömäen Kaapo ja Viikkineva Humu, joka uskomattomasti eteni jo neljättä kertaa mestaruusotteluun. Ja loppuhan on historiaa. Claran ja Tulipätsin Zeon Mettä-Akan omistajilla oli myös aihetta juhlaan koirien tullessa käyttövälioiksi, vaikka ei pisteet aivan Kilpaan riittäneetkään.

Kyllä lännestä vaan tulee kovia kettukoiria. Maasto-oppaiden asiantuntemukselle on jälleen nostettava hattua, kun lähes kaikille oli ketunjälkeä tarjolla. Vain parille koiralle löytyi kirsun eteen vääränlaista ajettavaa, mutta ilman sulke-misia kuitenkin välttyttiin. Hieno päivä metsällä ja koepaikalla. Varmasti suurin osa sai lähteä kotimatalle hymyssä suin.

Lännen lohko, kettu, Kankaanpää 27.11.2021

1. LISSU, Marko ja Miisa Lehto	96,00
2. JÖKÖMÄEN KAAPO, Henri Arvola, Kalle Markkula	95,50
3. VIKKINEVA HUMU, Esko Puhto, Mikko Mäkipelkola, Leena Kujala	95,00
4. VIITAJOEN MUSTAPEKKA, Raimo Väisänen	95,00
5. RYMYKALLION HULI, Mika Perttu	91,50
6. TULIPÄTSIN ZEON METTÄ-AKKA, Sari ja Ronja Pirkkanen	86,00

7. CLARA, Markus Mäenpää	85,00
8. ASSI, Timo Grundström	79,25
9. REDRULER NIPSU, Andreas Löf, Heidi Björkskog	56,50
10. REDRULER NITRO, Mats o Allan Granqvist	45,50
11. STELLA, Jari o Janne Korpela	27,00
12. FOXFIGHTER'S LOKI, Timo Grundström, Susa Hievanen	14,00

MARIA PÖLÖNEN

KETTUKILVAN VALINNAT

Idän valinta KEAJ Uurainen 27.11.2021

Kevyt pakkaslumi peitti maan ja koristeli puut, kun Uuraisten upeisiin Oikarin puitteisiin kerääntyi marraskuisena perjantai-iltana idän kettukoirien parhaimmistoa. Seuraavana päivänä oli tar koitus kisata siitä, mitkä koirakot selvittävät tiensä idän lohkoista Kettukilpaan.

Koetilaisuus avattiin järjestävän Keski-Suomen ajokoirayhdistyksen puheenjohtajan Tarmo Leinosen tervetulopuheella, piirien edustajien tervehdyksillä sekä ylituomari Seppo Ojalan puhuttelulla. Ylituomari muistutti muun muassa haukun arvosteluperusteista, mutta kehotti kiinnittämään huomiota herättelyn laatuun sekä hakuominaisuuksiin. Hän painotti myös kohtuuttomien häiriöiden kohdalla tapahtuvasta tuomarityöskentelystä aina kellojen pysäyttämisestä avun antamiseen.

Maastomestari Harri Laine kertoili maastojen tilanteesta ja kaikki olivat yhtä mieltä siitä, että lauantain tilanne tulisi olemaan koirille haasteellinen. Keski-Suomessa vallitsi huono jäättilanne, jota ohuille jäille satanut pakkaslumi ei juuri parantanut. Ohjeet koeryhmille vaaratilanteiden varalle olivat selvät.

Koirat esiteltiin niin ikään perjantain tummassa ja kiristyvässä pakkassäässä. Starttiviivalla oli kaksitoista koiraa lohkon neljästä piiristä. Mukana oli jo kokeneempia koiria sekä nuoruuden intoa uh-

kuvia ensikertalaisia.

Lauantaiaamuna kuonoja ja varpaita kipristeli kisajännityksen lisäksi kipakka pakkas. Tässä vaiheessa koeväki oli vielä autuaan tietämätöntä siitä minkälaisen tulostason valkeneva päivä toisi tullessaan. Päivän päätteeksi kirjattiin kaikkiaan 11 ykköstulosta eli päivästä kehkeytyi - ehkä hieman vastoin ennako-odotusten - kerrassaan huikea näytelmä. Koe läpikäytiin pakkasrajoilla, mutta koirille keliolosuhteet tuntuivat sopivan paremmin kuin hyvin.

Paitsi, että tulostasoa oli erittäin kova, käytiin jatkopaikoista tiukka väantö. Pulasteen Munkilla pisteitä oli kaikkiaan 95 ja sillä irtosi kolmas sija. Pisteiden paremman tuloksen taituroivat itselleen kokemusta ilmentänyt Poju sekä nuortakaartia edustava Ringo, molempien lopputulos oli 96 pistettä. Piikkipaikka ratkaistiin lopulta työskentelyminuuttien perusteella Ringon eduksi minuuttien ollessa Ringolla 137/ 120 ja Pojulla 100/120 (hakumin./ajomin.). Ringosta lohkovoitaja ja valionarvo kirsikaksi kakun päälle. Idän lohkoista siis poikaporukalla Kettukilpaan!

Kaikkiaan maastoista ei tapahtumia puuttunut. Kettuja löytyi ajettavaksi asti ja pakkasesta huolimatta ne viihtyivät yllättävän iloisesti pinnalla. Täydet ajoerät päästiin kirjaamaan Eräsönnun

Moonalle, Pulasteen Munkille sekä Pojulle. Ringolle ajoaikaa myös 120 minuuttia kahdesta 60 minuutin ajosta. Sydänmaalammen Lolan molemmat ketut tosin eivät olleet juoksevaa sorttia vaan painuivat maan alle. Ajettavista ketuista päästiin kaikin kaikkiaan tekemään hyvin näköhavaintoja, mikä tietysti on aina pyrkimyksenä myös koetilanteessa - päästä kuvitteellisiin amputatilanteisiin vaikka ketut jäävätkin juoksemaan.

Muitakin ajettavia kettukoirien eteen sattui, kun jäniskevennykset kirjattiin Miklan Hälylle sekä Karika Unelmalle. Eikä kettukoetta ilman sorkkapölläytyksiä kun Ajoketun Humu ja Voittaja Viimatar sotkeutuivat kesken kaiken kirmailemaan kauriiden perään. Molemmat kuitenkin saatiin nopsasti ruotuun ja oikean asian pariin. Kaikki neljä löysivät ketun ajoonsa ja toivat ajettavan koeryhmien nähtäville. Meripojan Rokin arvostelupöytäkirjaan kirjattiin kettuaajon lisäksi ilveshavainto.

Etukäteen pelätyiltä heikoilta jäiltä selvittiin ilman suurempia vahinkoja. Tosin Miklan Hälyn ensimmäinen ajopätkä päättyi jälle, josta koira kiinni. Myös Ruunajoen Matami Mimmin maastossa jännättiin kun lisähaku kulki joen jäätä myöten pitkän matkaa ennen kuin koira saatiin jäältä pois. Matami Mimmillä olisi todennäköisesti lähtenyt pian toinen ajo, mutta koiran omistaja ei halunnut riskeerata jäiden suhteen. Meripojan Roki ui kertaalleen joen yli ajettavan perässä, mutta jo

seuraavalla kierroksella sekin totesi sillan olevan miellyttävämpi ratkaisu. Voittaja Taikan kohdalle sattui epäonnea koiran loukattua itsensä, jonka vuoksi sen kisa jäi kesken.

Lopputulena huikea Idän lohko huipputuloksilla. Ilahduttavaa luettavaa oli myös koepöytäkirjoissa koiran ja ohjaajan yhteistyöstä kertova kohta - koirat tulivat kutsumalla ohjaajan luo, osa jopa ajosta.

Sponsorit:

HUND & JAKT

CITYMARKET Äänekoski

Idän lohko KEAJ Uurainen 27.11.2021

1. RINGO,	FI KVA-KEAJ	96,00
Heikki Varonen		
2. POJU, Toni Mäkelä		96,00
3. PULASTEEN MUNKKI, Miika Natunen		95,00
4. ERÄSOINNUN MOONA, Juha Mertanen		94,50
5. SYDÄNMAALAMMEN LOLA,		
Marko Hirvonen		92,76
6. MIKLAN HÄLY, Mikko Lappalainen		92,00
7. MERIPOJAN ROKI,		
Mikko Havukainen ja Kimmo Havukainen		89,00
8. RUUNAJOEN MATAMI MIMMI,		
Martti Venäläinen		86,18
9. VOITTAJA VIIMATAR, Teemu Koskelo		82,28
10. KARIKA UNELMA,		
Kimmo Ruusu ja Joona Ruusu		78,00
11. AJOKETUN HUMU, Joni Kumpusalmi		77,25
12. VOITTAJA TAIKA, Vesa Turunen		--

Idän lohkoista jatkoon Poju Toni Mäkelä, Ringo Heikki Varonen ja Pulasteen Munkki Miika Natunen.

TEKSTI PETRI TUKIA, KUVA SAMPO RANTANEN

KETTUKILVAN VALINNAT

KEAJ Etelän lohko, Asikkala

2. Pakkavaaran Netta, 1. Kettu-Pekon Ronja ja 3. Ajoketun Erä-Tuisku.

Salpausselän Kennelpiiri oli saanut tehtäväkseen järjestää vuoden 2021 KEAJ Etelän Lohkon 27.11.2021. Käytännön järjestelyistä vastasi Päijät-Hämeen Ajokoirayhdistys ja kokeen keskuspaikana toimi Hotelli Tallukka Vääksyssä. Edellisen kerran KEAJ kokeita oli järjestetty Salpausselällä noin 25 vuotta sitten.

Kokeen ylituomariksi oli kutsuttu sysmäläislähtöinen Jari Rajavuori, joka totesikin ylituomarin puheessaan olleen juuri itse järjestemässä edellisiä KEAJ kokeita Päijät-Hämeessä 90-luvun

lopulla. On hienoa että kettukokeet ovat alkaneet jälleen kiinnostamaan päijät-hämäläisiä.

Koepäivä valkeni kirpeässä pakkasessa, nava-kan tuulen siivittämänä. Koepäivästä oli tulossa viileä ja jännitystä lisäsi useat vesistöt, jotka olivat koetta edeltävällä viikolla jäätyneet. Maastomestarit Juhani Eerikäisen johdolla olivat pyrkineet kaikin mahdollisin tavoin valitsemaan mahdollisimman turvalliset ja tasapuoliset maastot kaikille osallistujille. Useita kettuhavaintoja oli saatu kaikista maastoista ennen koetapahtumaa joko

näköhavainnoilla tai riistakameran sekä jälkien välityksellä. Maasto-oppaille oli myös selvitetty KEAJ-kokeen kulkua ja he olivat tietoisia maasto-oppaan tärkeästä roolista kokeen onnistumiselle.

Suurinosa maastoista sijaitsi Sysmässä ja yli-tuomariryhmä poikkesi useammassa maastossa seuraamassa koiria. Ensimmäinen kohde oli Lahdenpohjan maasto. Kettu-Pekon Ronjan ryhmä oli tässä maastossa laskenut koekoiran hakuun ja koetapahtuma oli heillä jo hyvässä vauhdissa ja Ronja ketun jäljellä. Kokenut koira hoitikin, Juho ja Jarkko Mäen iloksi, sille asetetun tehtävän mallikkaasti voittamalla päivän kokeen pistein 89,00p. Kaksi muuta Kettu Kilpaan lähtijää olivat Pahkavaaran Netta ja Ajoketun Erä-Tuisku.

KEAJ-kokeet saivat Etelän Lohkon järjestämisestä ”piristysruiskeen” Salpausselälle. ”Vanhat jermut” kävivät palkintotuomareiden jatkokoulutuksessa syksyllä ja uusia tuomarikokelaita on saatu useita. Ensi kevääälle suunniteltuun KEAJ peruskurssillekin on jo ilmoittanut halukkuutensa 6 hlöä!

Koetoimikunta kiittää Ylituomari Jari Rajavuorta ja sihteerin Marjo Toivakkaa, maasto-

mestareita ja -oppaita, maastoja luovuttaneita metsästysseuroja sekä erityisesti Uudenmaan ja Etelä-Hämeen kennelpiirejä, joilta saimme kokeneita tuomareita avuksemme.

Lopputulokset

Koira, omistaja	Loppipist
1. 51/2 FI43118/15 KETTU-PEKON RONJA, Juho ja Jarkko Mäki	89,00
2. 51/2 FI29283/14 PAHKAVAARAN NETTA, Lotta Lehti (koiranohjaaja Petteri Lehti)	78,75
3. 51/2 FI18796/17 AJOKETUN ERÄ-TUISKU, Hanna Heinonen ja Teppo Koskue	76,75
4. 51/1 FI36170/16 VOITTAJA PATRIK, Marko Heinonen ja Sampo Rantanen	62,25
5. 51/1 FI41481/16 TIINUN RAJU, Lasse Peltola	58,00
6. 51/1 FI38945/13 RIKE, Mika Rikkinen	30,00
7. 51/1 FI21365/17 VIIPYKETUN KELMI KETTUKOIRA, Konsta ja Juhana Simolin	25,00
8. 51/1 FI40733/14 JEKKU, Marko Levonen	21,50
9. 51/2 FI42533/13 SYSSAAMUN LOLA, Jyrki Leiko	16,50
10. 51/2 FI36175/16 VOITTAJA DIBABA, Markku Valtonen	16,00

Ylituomariryhmä maastossa, vasemmalta oikealle, Seppo Helin, maasto-opas Kimmo Andersson, yt. Eino Kaarlela ja Juhani Kaarlela.

TEKSTI JA KUVAT MARKKU MATTILA

KETTUKILVAN VALINNAT

KEAJ-Pohjan lohko, Ylitornio

Pohjan Lohkon ketunajokokeet järjestettiin Ylitorniolla. Kokeen järjestäjänä toimi Jupon Erä ry ja keskuspaikkana Jupon Ampumaurheilukeskus, joka tunnetaan paremmin metsästysammuntojen kilpailupaikkana useista Metsästäjäliiton SM-ammunnoista. Maantieteellisesti sijoituttiin likimain Napapiirille.

Kuivahko keli sattui koepäivälle, pakkaneenkin hipoi koepaikalla ylärajaa. Ylitornion kauniit vaaramaisemat ja runsas kettukanta siivitti kisailijat huippusuorituksiin. Kevyttä pakkaslunta oli maastoissa vaihtelevasi 20-30 cm. Kaikki koirat

saivat ketut liikkeelle, joku koira vielä useamman. Maasto-oppaat sekä paikalliset tuomarit olivat avainasemassa. Tuomarityöskentely maastoissa toimi erinomaisesti. Koetoimikunta oli valmisteellisesti hyvät ja ketturikkaat maastot kokeeseen.

Kokeen varsinainen ylituomari Mikko Mäkipelkola oli estynyt töiden vuoksi saapumasta ”järvikyliin” ja näin paikkakunnan varamies Eino Kaarlela hoiti homman. Kokeen sihteerin tehtäviä puuhasteli järjestävästä seurasta Markku Mattila. Palkintosijoille ylsivät kaikki koirat, yhdeksästä koirasta seitsemän ajoi ykkösen ja vain kaksi koi-

raa tyytyi kolmoseen. Joissakin maastoissa kelikin ”kuivasi” vielä aamusta.

Kokeen tulostasosta muodostui näin erinomainen, jonka sai kokeen ylituomari mielissään todeta kokeen päätöstilaisuudessa. Kettukilpaan paikan ansaitsivat kolme keulasta.

Tulokset

FI17092/17 PAHALAN RALLI, Korhonen Kirsi/Kokko Matti, Liminka	97,50
FI46731/18 PAHALAN RIESA, Tuomas Similä, Suomussalmi	93,50
FI39528/19 VIITAJOEN CYLVI, Juntunen Hannele/Juntunen Markus, Puolanka	87,00
FI26279/13 KEMPIN PÖSÖ, Saxholm Henri, Muhos	85,50
FI26669/15 KUUTARHAN KUNINGASKULKUREITTEN, Palosaari Marko, Kiiminki	80,20
FI30936/17 HANSKAVÄRKIN DARLA, Anttila Tero, Oksakoski	80,00
FI50569/19 KATAVKARIN PLUTO, Parkkisenniemi Marko, Kuusamo	76,50
FI38034/15 MESIÖPURON MATO, Virrankari Juha, Tyrnävä	57,25
FI27198/16 PYYNTIMIEHEN HALI, Leskelä Jukka, Kittilä	51,30

Viitajoen Sylvin tapahtumia kirjaamassa tuomari Ari Kukkonen.

Kettukilpa 2021 Punttisilimässä - kokeneiden koirien näyttämö

Kuningas kakulla.

Kettua ajavien suomenajokoirien vuoden kohokohta Kettukilpa käytiin joulukuun alussa Siilinjärven Punttisilimässä Pohjois-Savon Ajokoirayhdistyksen luotsaamana. SM-tason kilpailuun karsintojen kautta tiena oli selvittänyt 12 koiraa ympäri Suomen. Ensimmäinen draamankäänne koettiin ennen alkuun pääsyä, kun kuninkuuttaan puolustava kettukuningas-20 Fecierta Aatami joutui luopumaan kisapaikastaan loukaantumisen vuoksi.

Lähtöviivalla oli kokeneita koiria - kettukilvan kävijät KVA-k Kettu-Pekon Ronja ja KVA-k Poju sekä kettukuningas-17 Viikkineva Humu. Ensikertaa mukana oli jo kokeneeseen 9-vuoden ikään ennättänyt KVA-k tähtivalio-k Lissu. Mukana oli myös monta 3- ja 2-vuotiaasta nousussa olevaa koiraa. Mielenkiintoisena nipelitietona kerrottakoon, että osallistujissa oli mukana myös kahden sukupolven edustajia, kun Kettu-Pekon Ronjan poika Jökömäen Kaapo sekä Pahalan Rallin tytär Pahalan Riesa starttasivat samassa kilpailussa.

KK-20 Fecierta Aatami ei valitettavasti päässyt puolustamaan kuninkuuttaan.

Pahalan Rallin kettu kiven alla.
Kuva Tero Tykkälä.

Viikonloppu avattiin kisaviirin nostolla, jonka jälkeen kilpailun avasi tervetulopuheellaan ja käytännön asioiden kertomuksella Kettukilvan puheenjohtaja Risto Kuivalainen. Ylituomariksi Pohjois-Savoon oli kutsuttu Auvo Partti Kangasniemeltä ja varaylituomariksi Kokkosen Raimo Juvalta, jotka hoitivat viikonlopun tehtävät vakaalla otteella. Ylituomari toivoi vuoden koulutusteeman mukaisesti, että kettukoirien herätelyyn kiinnitettäisiin huomiota, ohjeisti miten toimia mahdollisten sorkkasekoilujen suhteen ja ennen kaikkea, että tuomariryhmät toimisivat tiiminä hyvässä hengessä ja yhteisymmärryksessä.

Kilpailua sponsoroivat live seurannan muodossa Tracker, mikä kiinnosti harrastajia laajalti. Kettukilvan koirien edesottamuksia maastoissa pääsi siis seuraamaan sujuvasti myös kotisohvan lämmöstä. Kaikki kaksitoista koiraa osallistuivat seurantaan, siitä hatunnosto koirien omistajille. Sisältöä tuotettiin myös Kettukilpa 2021 Punttisilimä Facebook-sivulle live-lähetysten ja päivitysten muodossa.

Ensimmäinen kisapäivä

Lauantaiaamuna koitti viimein h-hetki. Koeryh-

mät matkasivat maastoihinsa ja jännitys leijui ilmassa. Maastovouti Timo Pennanen oli edellisenä iltana kertoillut maastoista, joita oli käytössä laajalti ja pinta-alaakin piti jokaisella olla yllin kyllin touhuta. Myös itse pelikavereita eli kettuja oli raportoitu olevan liikekannalla mukavasti ja maastoissa jälkiä havainnoitiin käytännössä lähes kellon ympäri. Lunta maastoissa osimoilleen 20-30 cm.

Kutsuvieraat ja ylituomariryhmä aloittivat omat maastovierailunsa ja ylituomariryhmä suuntasi ensimmäisenä Kettu-Pekon Ronjan maastoon. Pellon laitaan asemoitunut ryhmä odotteli toiveikkaana, koska Ronjan oli kerrottu jo herättelevän. Eikä tullut turhaa reissua, sillä ajoakin päästiin kuulemaan. Nopeimmin ketun liikkeelle sai lauantaina Lissu, jonka ajo pärähti liikkeelle kolmen minuutin päästä irtilaskusta. Kokenut narttu pisteli heti kärkeen täyden ajoerän ketun perässä. Varmistaakseen piikkipaikan sunnuntain starttiin tarvittiin pari lisähakua hakuminuuttien täyttymiseksi. Lauantaina toiselle sijalle sijoittunut Viikkineva Humu suoritti neljä hakua, joista kaikista kettu juoksuun. Mokomat eivät olleet juoksulenkkareissa ja kolme kettua ennätti rei-

Kennelliiton toiminnanjohtaja Markku Mähönen.

SAJ:n puheenjohtaja Tuomo Hänninen.

kään, neljännestä ajosta koira otettiin kiinni.

Monen koiran kohtalo oli juoksuhaluttomat ketut, ne piiloutuivat kivikasoihin, rakennusten alle, louhoihin, kuka mihinkin. Näin ollen tulostauluun kirjattiin useita hakuja ja verrattain lyhyitä ajoja. Kolmanneksi lauantaina sijoittui Pahalan Ralli, vaikka senkin molemmat ajot päättyivät ketun louheen menoon.

Nuorilla koirilla Jökömäen Kaapolla ja Viitajoen Cylvillä ei ollut paras päivä kummallakaan ja niiden kohtalona oli jäädä hakupisteille. Cylvin maastosta kantautui tieto ilveshavainnosta, Pulasteen Munkki oli pöllyttänyt ketun lisäksi myös

rusakkoa ja Pahkavaaran Netta erehtyi 2. lisähaulaan sorkkaan siinä määrin, että sen peli oli pelattu.

Iltaohjelmassa oli perinteisesti juhlaillallinen sekä päivän läpikäynti ylituomarin puhutteluihin sekä tervehdyksineen. Keittiön väki oli pannut parastaan paitsi juhlaillallisen, myös koko kilpailun ajan vieraiden ja kisailijoiden viihtyvyyden suhteen.

Kennelliitosta kettukoirien edesottamuksia oli saapunut seuraamaan toiminnanjohtaja Markku Mähönen, joka oli innoissaan näkemästään, kokemastaan ja oppimastaan vierailun aikana. Puheessaan Mähönen muistuttikin harrastajia kuinka hieno ja monipuolinen kotimainen rotu meillä on käsissämme. Hän painotti kuinka jokainen osaltamme olemme tekemässä rodun sekä harrastuksen kannalta tärkeää kenneltyötä.

Tervehdyksensä toivat kettukansalle myös Pohjois-Savon kennelpiirin puheenjohtaja Tarmo Maaronen sekä SAJ:n kunniapuheenjohtaja Antero "Pappa" Wiitanen. SAJ:n puheenjohtaja Tuomo Hänninen puheli muun muassa sääntömuutosasiasta, mikä mahdollistaisi jatkossa myös nuorten koirien mukaan pääsyn arvokisoihin nykyistä helpommalla. Tämän tarkoituksena on turvata harrastuksen jatkuminen mahdollistamalla koeikäynnit laajemmalle osanottajakunnalle.

Sunnuntaina jännitys tiivistyi

Toiseen kilpailupäivään heräiltiin lähes lauantain kaltaisissa tunnelmissa - ilmassa oli jännitystä, pakkasta oli muutamia asteita. Yön aikana oli sataanut hitusen uutta lunta. Kokonaisuutena sunnuntai tuntui olevan koirille parempi päivä, ainakin tulosten perusteella. Kaikki koirat löysivät ketun ajettavaksi, ykkösiä kirjattiin yhteensä kahdeksan kappaletta ja kaikkiaan tulostaso oli lauantaita kovempi.

Sunnuntaihin neljäntenä startannut Poju tykiti neljän minuutin hausta täydet 120 minuuttia. Kettu oli poukkoillut pitkin käynnissä olevaa hakuu-työmaata, mutta korttiin kirjattiin vain 3 minuutin katko koko aikana. Lyhyeen ensimmäiseen hakuun tarvittiin kipeästi lisää hakuminuutteja ja -matkaa, jos mieli kärkisijoille.

Pahalan Rallin ketut eivät tahtoneet pysyä pinnalla myöskään sunnuntaina ja ajot toppasivat ykdeksään ja kolmeen kymmenen yhdeksään mi-

nuuttiin, lisäpisteitä toki louheen päätyneistä ajoista. Kahden päivän suorituksilla kokonaiskilpailun neljäs sija ja koirasta käyttövalio.

Viikkineva Humun maastossa ketut ensimmäisestä ajosta rakennuksen alle ja ensimmäisen lisähauun ajosta tielle, josta koira kiinni. Ilmeisesti lisätäkseen koiranohjaajien jännitystä, karkotti Humu ketun jäljelle eksyneen jäniksen pois hommaa sotkemasta. Humusta sunnuntaipäivän tuloksella tähtivalio-k.

Mitäpä sitten johtoasemasta sunnuntaihin startanneen Lissun maastossa tapahtui? Ensimmäinen haku suoraan alle, toinen talon pihaan, josta koira kiinni. Toiseen lisähakuun kettu sitten liikkeelle ja päälle 100 minuuttinen ajo, jossa matkanvarrella myös ylituomariryhmä pääsi Lissun työskentelyä seuraamaan ja toteamaan erinomaista tiellä työskentelyä. Koira ajosta kiinni ja vielä hakuun testimielessä - lähtiskö ja kyllähän Lissu lähti.

Nuoret koiratkin pääsivät väläyttelemään taitojaan sunnuntaina, kun Pahalan Riesalle kirjattiin 96 pisteen ykkönen, jonka johdosta koirasta käyttövalio. Koiralla keuhuttiin olevan hyvä päivä, mistä toki tuloskin jo kieli. Häiriöistä ja piiloon menneistä ketuista huolimatta huippu tulos. Käyttövalio leivottiin myös Pulasteen Munkista, jonka ketut juoksivat enimmäkseen pitkin teitä. Tieajotaitoa ja innokkaasti töihin lähtevää koi-

raa kiiteltiin tuomariryhmän toimesta. Jökömäen Kaapolla yli 9-kymppinen päivä myös, vaikka koiralle valitettavan pitkä hukka ketun ylittäessä veto-ojan. Lisähaku ajautui samalle ketulle, mutta aika oli jo täysi. Ringolla oli kohtuullinen päivä, mutta tuurit eivät olleet aivan kohdallaan. Viitajoen Cylvin tapahtuma rikkaaseen päivään mahtui kettua, jänistä ja maastoon eksynyttä vierasta koiraa. Enempi jänishommissa kariutui Pahkavaaran Netan päivä, vaikka kettua ajokin tänään irtosi.

Myös Ajo-Ketun Erä-Tuiskulle kirjattiin sunnuntaina valionarvo. Erä-Tuiskun maastossa oli porukkaa seuraamassa koiran edesottamuksia enempi ja vähempi, kun paikalla sattui olemaan kutsuvierasryhmä sekä paikallisia kyläläisiä. Koira oli ajanut 100 minuuttia kun kettu laukkasikin päin katsojia - siinä sekosi pasmat ketulta ja harmi kyllä myös Tuiskulta. Toiselta lisähaulta vielä kettu liikkeelle.

Jännitystä riitti pitkälle iltaan, kun ylituomari Partti viimein pääsi tiivistelemään päivän ja viikonlopun tapahtumat sekä julkistamaan lopputulokset. Kettukilpa 2021 oli lopulta kokoneiden koirien näyttämö, kun kolmen kärki koostui kisan senioriryhmästä, 9-vuotiaista koirista. Viikkineva Humu kruunattiin tuplakunkuksi, Lissu parhaana narttuna toiseksi ja Poju nousi sunnuntain edesotamuksillaan kolmanneksi.

Parhaan nartun palkinnon pokanneen Lissun

Humua hymyilyttää. Taustalla Lissun omistajat Marko ja Miisa Lehto sekä Pojun omistaja Toni Mäkelä.

mukana kilpailussa oli myös koiran toinen omistaja, Kettukilvan aikaan vielä 9-vuotias Miisa Lehto, opettelemassa tulevaisuuden koiranohjaajaksi. Reippaana nuori neiti oli koko viikonlopun mukana tohinoissa.

Viikonloppu saatiin läpikäytyä hienoissa puitteissa ilman haavereita. Pohjois-Savon Ajokoirayhdistyksen väki oli jälleen kerran tehnyt suuren työn onnistuneen viikonlopun eteen - siitä heille valtavat kiitokset. Päivän päätteeksi kilpailun puheenjohtaja Risto Kuivalainen luovutti Kettukilpa- kisaviirin eteenpäin Hannele Juntuselle, jonka mukana viiri matkasi Kainuuseen ensi vuoden mittellä odottelemaan.

Vaikka kaikista osanottajista ei voitu kruunata kettukuninkaita “kettukilvan kävijän kunnia pyssy”, Pappa Wiitasen sanoja lainaten.

Yliuomariryhmä ja kutsuvieraita Pulasteen Munkin maastossa.

Palkintojenjako.

Yhteistyökumppanit

KETTUKILPA-OTTELU 2021 TULOSTAULUKKO

Sij. Koiria / Omistaja	Lohko	Haku 1 La Su	Haku 2 La Su	Haku 3 La Su	Haku 4 La Su	Ajo 1 La Su	Ajo 2 La Su	Ajo 3 La Su	Ajo 4 La Su	Hakuv. La Su	Hakunop. La Su	Metsint. La Su	Hakut. La Su	Ajosuj. La Su	Metsi +a La Su	Hauku La Su	Ajopist La Su	Pisteet La Su	Yhteensä
1. VIIKKINEVA HUMU Esko Puhto, Leena Kujala ja Mikko Mäkipelkola	LÄNSI	50	4	83	11	7	7	52	52	10	10	10	10	9	9	7	30	95,00	192,00
		23	99	7		52	59			10	10	10	8	10	10	9	30	97,00	
2. LISSU Marko ja Miisa Lehto	LÄNSI	3	72	25		120				10	9,5	9,5	9	10	10	8	30	96,00	187,50
		59	51	6		108	0			9,5	10	10	10	8	9	8	27	91,50	
3. POJU Toni Mäkelä	ITÄ	124	56			16	104			9,5	8,5	10	9	7,5	8	5,5	30	88,00	185,00
		4	40	67		120				10	10	10	10	10	10	7	30	97,00	
4. PAHALAN RALLI Matti Kokko ja Kirsi Korhonen	POHJA	59	45			13	83			8	10	10	6	10	10	8	30	92,00	171,06
		31	23	48	76	9	38			7	8	8	6	8	10	8	24,06	79,06	
5. KETTU-PEKONRONJA Jarkko ja Juho Mäki	ETELÄ	30	44	32		70				8	8,5	9	10	6,5	7	6	17,5	72,50	169,00
		5	35	102		70	50			10	10	10	10	9	10	7,5	30	96,50	
6. AJOKETUN ERÄTUISKU Teppo Koskue ja Hanna-Leena Leinonen	ETELÄ	75	31			96				9	9,5	9,5	9	5	6	5,5	24	77,50	165,50
		27	95	8		100		15		8	8	9	8	9	9	7	30	88,00	
7. PAHALAN RIESA Tuomas Similä	POHJA	25	11	115	89			10		10	9	10	9,5	5	9,5	6	7	66,00	162,00
		25	25	20	57	53		30	12	10	10	10	10	9	9	8	30	96,00	
8. PULASTEEN MUNKKI Miika Natunen	ITÄ	57	115	68		3	11			7	6	6	4	6	8	6	9,8	52,80	144,05
		44	30	55		101				10	10	10	10	9	9	8	25,25	91,25	
9. RINGO Heikki Varonen	ITÄ	17	51				45			8	6	8	9	6	4	6,5	11,25	58,75	131,50
		43	109			83				8	7,5	8,5	8	9	4,5	6,5	20,75	72,75	
10. VIITAJOEN CYLVI Markus ja Hannele Juntunen	POHJA	240								4	8	8	8				0	28,00	93,75
		21	86	39		20	17			7,5	9	9	6	5	4	7	18,25	65,75	
11. JÖKÖMÄEN KAAPO Henri Arvola ja Kalle Markkula	LÄNSI	240								3	6	6,5	6,5				0	22,00	91,50
		19	53	38		82				9	6	6	9	8	6	5	20,5	69,50	
12. PAHKAVAARAN NETTA Lotta Lehti	ETELÄ	20	9	108		2	12			6	6	9	1	5	5	6	4,4	Suljettu	32,25
		146				35				3	2	3	3,5	4	3	5	8,75	32,25	

Viikineva Humu om. Leena Kujala,
Mikko Mäkipelkola ja Esko Puhto.

Lissu
om. Marko ja Miisa Lehto.

Pahalan Riesa
om. Tuomas Similä.

Pulasteen Munkki
om. Miika Natunen.

Poju
om. Toni Mäkelä.

Pahalan Ralli
om. Matti Kokko ja Kirsi Korhonen.

Ringo
om. Heikki Varonen.

Viitajoen Cylvi
om. Markus ja Hannele Juntunen.

Kettu-Pekon Ronja
om. Juho ja Jarkko Mäki.

Ajoketun Erä-Tuisku
om. Teppo Koskue ja Hanna-Leena Heinonen.

Jökömaen Kaapo
om. Henri Arvola ja Kalle Markkula.

Pakkavaaran Netta
om. Lotta Lehti.

Viikkineva Humu - kaksinkertainen kettukuningas

Viikkineva Humu syntyi kahdeksan pennun pentueeseen Pitkäjärven Ahdin kenneliin pian vuosikymmen sitten. Humu valikoitui pentueesta Mikko Mäkipelkolan ja Esko Puhton kimpakoiraksi ja tie suomalaiseen ajokoirahistoriaan oli saanut alkunsa. Kaksikymmentäkolme koestarttia - 18 ykköstä ja 4 kertaa Kettukilvassa, 2 kuninkuutta - lienevät riittävät todisteet siitä, että Humu voidaan nostaa ansaitusti yhdeksi kaikkien aikojen kettukoirista.

Mistä kaikki alkoi

Viikkineva Humun tähtikarttaa alettiin piirrellä, kun pitkänlinjan kettukoirakasvattaja Ahti Pitkäjärvi Viikkinevan kennelistä halusi astuttaa narttunsa Tuohisalon Tuiskun Mäkipelkolan uroksella Jahti-luodon Rambolla. Molemmat vanhemmat olivat itsekin kettukilvan kävijöitä ja Mäkipelkolan mukaan Rambo oli innokas koira, jonka kanssa ei ollut tylsiä metsäreissuja. Niinpä yhdistelmä toteutettiin ja alettiin odotella uutta kettukoirien sukupolvea.

Mäkipelkola ja Puhto olivat tutustuneet toisiinsa yhteisten metsästyskavereiden kautta. Myös Puhto halusi astuttaa narttunsa Rambolla, mutta epäonneksi narttu jäi tyhjäksi. Tästä vähän harmillisenkin tapauksesta miehille kirposi kuitenkin ajatus yhteisestä Rambon ja Tuiskun jälkeläisestä. Nyt voitaneen sanoa, että ei ollut ihan turha päätös se.

Lokakuussa 2012 pentua sitten lähdettiin hake-
maan kotiin. Humu valikoitui porukasta luonteen-
sa ja ulkomuotonsa perusteella.

- Humu oli nuorena melko itsepäinen, virtaa riit-
ti ja riittää edelleen, mutta ikä on tuonut viisautta.
Menestyksen ja pitkän uran salaisuus on terveys ja
kestävä rakenne, kertoo Puhto tuplakunkusta.

Näiden ominaisuuksien toteutumisesta Humun
kohdalla on niin lääketieteellistä kuin käytännön
tietoakin - koira on terve luustoinen ja palkittu
koe- kuin näyttelypuolellakin.

Kohti tähtiä

Humulla on valtava metsästysinto ja omistajat ovat-
kin yhtä mieltä siitä, että se on metsäkoiran tärkein
ominaisuus. Kettuja on tullut taanoille ja koeurakin
käynnistyi Humun ollessa 3-vuotias.

Yhteistyö Humun taustajoukoilla on sujunut
kitkattomasti, kun Puhto on kuljettanut koiraa
metsällä, Leena Kujala, Mäkipelkolan puoliso ja
Humun kolmas omistaja, hoitanut näyttelypuolen
ja porukalla miehet ovat sitten tehneet koereissu-
ja. Onpa Humu päässyt koereissuille myös naispo-

rukassa, kun Kujala on startannut Humun kanssa naisohjaajille suunnatussa Kettupuuhkassa vuosina 2019 ja 2020. Kujalan mukaan, Humun kanssa on helppo mennä paikkaan kuin paikkaan, koska se suhtautuu uusiin tilanteisiin sekä ihmisiin rennosti ja rauhallisesti.

Ensimmäiseen starttiin Humun kanssa lähdettiin vuonna 2016. Kokeesta kirjattiin 78,25 pistettä ja ykkönen. Tili oli avattu ja niitä ykkösiä on sen

jälkeen riittänyt. Käyttövalion arvoon vaadittavat ykköset olivat kasassa neljällä startilla. Toki tulos- tauluun mahtuu yksi kakkosen tulos ja pari epä- onnistumista, mutta tarkasteltaessa kokonaisuutta, voidaan huomata kyseessä olevan erinomainen ket- tukoiri. Kettukuninkuuden uusiminen on temppu, johon on aiemmin kyennyt vain yksi koira, Kihu vuosina 1991-1993.

Kettukilvassa neljästi

Humu on osallistunut Kettukilpaan nyt neljästi, joka jo itsessään on melkoinen saavutus. Ensi- kertalaisena kuninkuudesta oteltiin vuonna 2017 Joensuussa ja heti osuttiin jättipottiin ja Humu kruunattiin kettukuninkaaksi. Suoritukset olivat molempina päivinä tasaisen varmat ja voitto heltisi 168,75 pisteellä.

Seuraavana vuonna kuninkuutta puolustettiin Toholammilla.

- Lauantaina ei oikein onnistuttu..., muistelee Mäkipelkola, "Sunnuntaina saatiin kolmannella lisähaualla ketunajo." Sitkeä työskentely palkittiin tässäkin tapauksessa ja ajominuutteja kertyi täysi erä eli 120 minuuttia. Hakuminuutitkin täyttyivät, vaikka aiemmat haut olivat johtaneet muun muas- sa kahdesti louheen. Tuloksena oli hieno 95 pisteen ykkönen. Kokonaiskisa oli menetetty jo lauantaina, mutta kova tulos sunnuntaina sentään vähän läm- mitti mieltä.

Vöyrillä 2019 Humu sijoittui kolmanneksi. Lau- antai oli haasteellinen päivä silloinkin, ketut eivät olleet juoksutuulella ja painuivat "nopeasti alle", ku- ten piiloutuvista ketuista tavataan sanoa. Tätä ku- vastaa ensimmäiseltä lisähauulta saatu ajo, jota kesti kaikki 14 minuuttia ennen kuin kettu oli louhessa. Sunnuntaihin mahtui jännitystä, kun ensim- mäinen haku kesti 221 minuuttia, jota kävi sotke- massa kauris. Lopulta kettu kuitenkin liikkeelle ja 95 minuutin ajo kivilouheen. Siihen päälle vielä 10 minuutin lisähaku, jotta nähtiin, lähteekö koira vie- lä hakemaan.

Neljäs kerta kettukilvassa Siilinjärvellä 2021. Humu on jo kokenut, 9-vuotias herrasmies. Kilo- metrejä alla lukemattomia, mutta ne eivät olleet esteenä menestykselle. Varmoin ja tasaisin suori- tuksin Humu tuli ja otti itselleen kettukuninkuu- den toistamiseen. Viikonlopun yhteispistemääräksi kirjattiin huikeat 192. Taso oli kova ja voittoon vaa- dittiin molempina päivinä kunnon työt.

Lauantaina neljä hakua ja neljä kettua liikkeelle. Maanalaiset maisemat kiinnostivat kettuja enempi kuin koiran edessä juokseminen ja kolme ensim- mäistä päätyikin louheen. Neljännessä ajosta koira kiinni ajominuuttien tullessa täyteen. Lauantain pisteet 95 ja toinen sija.

Sunnuntaina ensimmäinen haku kesti 23 mi- nuuttia sopivasti herätellen. Kettu kesti pinnalla 52 minuuttia kunnes päätti piiloutua rakennuksen

alle. Siitä uutta hakua päälle ja 99 minuutin pääs- tä kettu olikin taas koiran edessä. Tällä kertaa ajo suuntautui vilkasliikenteiselle tielle 59 minuutin kohdalla, josta Humu otettiin ajosta kiinni - koi- ran turvallisuus ennen kaikkea. Sekaan mahtui myös pikku jäniskenveys, josta koira kuitenkin kutsumalla pois oikeiden töiden pariin. Sunnun- taina pisteitä kertyi 97 ja tällä tuloksella päivän 2. sija. Yhteispisteet kuitenkin sinetöivät Humulle toisen kettukuninkuuden. Kirsikkana kakun päälle Humusta tuli sunnuntain tuloksen johdosta myös tähtivalio-k (vahvistamista vailla, tähtivalionarvo anotaan Suomen Ajokoirajärjestöltä, jonka hallitus käsittelee anomukset).

- Maastoihin oli panostettu, maasto-oppaat ja maastotoiminta parasta mitä missään aiemmassa kilvassa. Kettuja oli maastoissa hyvin ja koira sai näyttää kykynsä, kehuivat Puhto ja Mäkipelkola yhdessä Pohjois-Savon kisajärjestelyitä.

Tulevaisuuden näkymiä

Humu täyttää tänä vuonna 10 vuotta. Virtaa ja in- toa riittää edelleen, mutta kisarintamalla aiotaan ottaa jo rauhallisemmin, onhan takana jo pitkä kilpaura. Kettukilpaan vuoden lopulla Humu toki lähtee kuninkuutta puolustamaan.

Jalostuskäyttöön Humu on löytymässä pikku- hiljaa. Koiralla riittää sukua, näytöt puhuvat puo- lestaan. Tällä hetkellä rekisteröityjä pentueita on yhdeksän, joista ensimmäiset aloittelevat koeuri- aan. Valtaosa pennuista on kuitenkin vasta viime vuoden vuosikertaa. Humu näyttäisi kuitenkin periyttävän pennuilleen hyvää rakennettaan sekä metsästysintoaan, pennut ovat nopeita ja ilmavai- nuisia eli innokkaita nuoria on kasvamassa, muun muassa Kujalan ja Mäkipelkolan omassa tarhassa kuin myös Puhtolla. Keväälle narttuja on tulossa kun aika on oikea.

Viikkineva Humu s. 12.8.2012

Kettukuningas 2021

Kettukuningas 2017

FI KVA-K

FI MVA

Tähtivalio-k (vahvistusta vailla)

23 starttia, 18 ykköstä (max. 99 p.)

lonkat A/A, kyynärät 0/0

Ataksia normaali

Lapin Ajokoirayhdistys ry

Hakatien Rico.

Lapin Ajokoirayhdistyksen tarkoituksena on edistää puhdasrotuisten ajokoirien kasvatusta ja jalostusta, sekä toimia yhdistyssiteenä ajokoiraharrastajien keskuudessa Lapin Kennelpiiri ry:n alueella.

Tämän lauseen velvoittamana perustettiin Lapin Ajokoirayhdistys vuonna 1987 Rovaniemellä. Lause todettiin niin voimakkaaksi ja tärkeäksi ajavien koirien osalta, että se kirjattiin yhdistyksen sääntöjen ensimmäiseen pykälään.

Yhdistyksen puheenjohtajina ovat toimineet Sulo Lähdesmäki, Kyösti Rantamaa, Kari Kalkkinen, Tuula Suorsa, Heimo Olsen, Seppo Honkala, Markku Tervonen, Tuula Pekkala ja Juha Laukkanen. Kunnia puheenjohtaja on Kyösti Rantamaa.

Liittymismaksua yhdistykseen ei ole. Vuosijäsenmaksu on ollut maltillinen 12 € jo useamman

vuoden ajan. Tarkoituksena on saada palkintotuomarioikeus edullisesti kaikille halukkaille. Jäseniä yhdistyksessä oli vuonna 2021 269 henkilöä.

Toiminta

Alkuaikana pidettiin Vientosella kaksi päiväisiä yhdistyksen kokoontumisia, jossa oli myös koiranäyttely. Olemme myös kokoontuneet ”veteraanien”-kanssa muistelemaan menneitä aikoja. Ajokoirapäiviä pitelimme 2000 luvun alkupuolella.

Yhdistyksen mestaruuskisat ovat olleet erittäin suositut ja ne on pidetty aina marraskuussa pyhämiesten pyhien aikaan. Ensimmäisen kerran koe jäi pitämättä vuonna 2021 kelien ja koronan takia. Ensimmäinen KEAJ-mestaruus koe peruuntui myös koronan takia vuonna 2021.

Yhdistys pitää kotisivuja, joissa on nähtävillä mm. tuomarilista, koetapahtumat, koulutukset, koetulokset yms.

LAY:n vuoden 2020 koira on Meripojan Jura om. Kimmo Siuruainen.

Olemme olleet mukana järjestämässä:

Kilpa 1996 Torniossa paikallisten metsästysseurojen kanssa. M-96 Vipulan Jalamari om. Mikko Louko.

Kilpa 2012 Rovaniemellä paikallisten metsästysseurojen kanssa. M-12 Hakatien Rico om. Ville ja Matti Haapaniemi

KEAJ Kilpa 2010 KK-10 Sabrina, om. Tero Anttila

Olemme edelleen mukana Rovaniemen KV-näyttelyn järjestelyissä.

Yhdistyksen edustuskilpailut Pässiajot, Kalakukkoajot, Lohiajot, Naistenkilpa ja Kettukapina. Yhdistys maksaa osanottomaksut ja osan polttoainekuluista hallituksen harkinnan mukaan.

Ajokuninkaat

M-11 ja M-12 Hakatien Rico kaksinkertainen mestari om. Matti ja Ville Haapaniemi kasvattaja Jouni Jokela (liite Hakatien Rico)

Ajokuninkaitten kasvattajia

Jouni Jokela, Jari Forss, Ukko Lehtinen (Heikki Koskivuori), Pasi Liikanen ja Hiekkänen Reijo.

Sabrina.

Meripojan Jura.

Lapin Ajokoirayhdistys ry haastaa Uudenmaan Ajokoirayhdistyksen.

Koko poppoo.

Ruskapolun Unna AM-21

Viides Suomenmestaruus ottelu Ajomestari AM-21 eestinajokoirille järjestettiin Ylitornion vaaramaisemissa 5.- 6.11.2021. Ruskapolun Unna uusi AM-tittelin, jonka se voitti vuonna 2015. Silloin järjestettiin ensimmäinen SM-koe, Ajomestari.

AM- 21 oli tuloksiltaan ennätyksellinen, kaikki koirat saavuttivat palkintosijan, mm. useita ykkösiä. Koemaastojen tarkka valinta oli onnistunut.

Ylitorniolla pidettiin marraskuussa, Pyhänmiesten päivän viikonvaihteessa Suomen Eestinajokoirayhdistys ry:n ja Kekon Erä Ry:n isännöimä Ajomestari SM-kisa. Kokeeseen osallistui rodun edustajia ohjaajineen aina eteläisimmästä suomesta saakka kaikkiin kahdeksan.

Koetoimikunta oli jo vuoden suunnitelmallisesti edennyt järjestelyissä, hyvät jänisriikkaat koemaastot valittiin vuoden aikana seuratuista ja testatuista koalueista ja keskuspaikka valittiin sen perusteella, että koronan varjostaessa järjestelyitä koekeskuksessa riitti mm. turva-välimahdollisuudet.

Kekon Erä ry rauhoitti seuransa maat koepäiväksi. Kiitämme myös Himovaaran Erä ry:n, Napapiirin Erä ry:n ja Kurtin Portti ry:n maastojen luovuttamisesta koekäyttöön.

Ikä oli valttia ja sen tuoma kokemus ja varmuus oli tänä vuonna menestyksen avain, nuoret eestinajokoirat saivat huimasti kokemusta ottelusta ja pienestä oli kiinni nuoremmilta toisenkin jäniksen löytäminen.

Ylituomarin ajatuksia kokeesta

Ylitornion maastot, Napapiirin tuntumassa tarjosivat kokeeseen osallistuville hienot puitteet myös kelien suhteen, maisemista puhumattakaan. Kokeen keskuspaikkana toimi Ylitornion kuntakeskuksessa, kauniissa vaaramaisemassa Karemajat majoituksineen ja ruokahuolto maittavine eväineen aamusta iltaan. Koetta oli puuhasteltu jo pitemmän aikaa onnistuen mainiosti ja osallistujat olivat tyytyväisiä viikonlopun antiin. Palkintopöytäankin oli satsattu kiitettävästi.

Ajomestariksi eli Eestinajokoirien Suomen Mestarin tittelin ansaitsi Kajaanilaisen Markku Törrön omistama ja Torniolaisen Katri Puikon kasvattama,

kaksoisvalio AM-15 Ruskapolun Unna hyvällä ykköstuloksella. Kokeessa saatiin hyvä tulostaso, muun muassa useampia ykköstuloksia. Tuomareiden toiminta oli kiitettävää. Koetoimikunta oli saanut hyviä maastoja käyttöön, joista ajettavia löytyi kaikille koirille.

Kekon Erän puolesta koetoimikuntaa johti Mika Pajari, jahtivoutina ja maastomestarina touhusi seuran sihteeri Jukka Koivisto sekä maasto-oppaina innokkaita Kekon Erän jäseniä, Seak:n edustajana Reijo Kukkonen ja Katri Puikko. Metsästysseuralla ei ollut pitkään aikaan ajokokeita ja tämä, vieläpä arvokisa innosti kokeiden järjestämiseen tulevanakin syksynä. Näin kokeen ylituomarinkin näkökulmasta ei voi olla kuin tyytyväinen kisatapahtumaan kaikin puolin. Kiitos järjestäjille, että sain olla mukana, kertoo ylituomari Markku Mattila

Perjantapäivä

Perjantaina pidettiin juhlava tilaisuus alkaen lipun nostolla. Koetoimikunnan pj Mika Pajari avasi kokeen. Pakarisen Päivi lauloi Lapin lauluja ja koetoimikunta esittäytyi. Tervehdyksiä tuli Ylitornion kunnalta, Lapin Kennelpiiriltä, Lapin Ajokoirayhdistykseltä ja Suomen Ajokoirajärjestöltä sekä Suomen Eestinajokoirayhdistyksen puheenjohtajalta Jouko Miettiseltä.

Koirat olivat kuvattu ja voittajaloimen suunnitteli ja Satu Singeri luovutti kauniin, Lapin värein tehdyn lämpöloimen ottelutoimikunnalle.

Saj:n edustajana, maajoukkueen johtaja Erkki Juntti kertoi Ruotsin ajokokeista ja kysymyksiä tuli-kin paljon, sen verran säännöt poikkeavat Suomen säännöistä.

Ylituomari Markku Mattilan puheenvuoron jälkeen suoritettiin maastoarvonta, jossa koiranohjaajat saivat maastovastaavilta tietoa koalueestaan ja samalla saatiin tutustua omaan, tulevaan koeryhmään. Jokaiseen koemaastoon oli saatu maasto opas järjestävästä seurasta.

Koirien esittely ja sitten syömään Lapin herkkua, eli poronkäristystä juhlaillalliselle.

Lauantapäivä

Aamupalan jälkeen osallistujat lähtivät koemaastoihin ja irtilasku oli päätetty klo 7.45-8.15. Sulan keli ja ilman lämpötila nollan tietämissä.

Kekovaaran maastossa ylituomari seurue seuraamassa Riistarovan Jalon työskentelyä. Makkaran

Kekovaaran maastossa ylituomari seurue seuraamassa Riistarovan Jalon työskentelyä. Kuva Karoliina Kauma.

Tulipuun Doris ja Pekka Tuomen luona Juopavaaran maastossa kokeen kulkua seuraamassa. Kuva Karoliina Kauma.

Anna Hartikaisen luotsaama Mansikkaloukon Pelle Pelottoman maastossa Köytömaassa. Kuva Karoliina Kauma.

paistoa ja nuotiokahvia kuuntelun lomassa Tuomari Juha Laukkanen kertoi, että Jalon haku meni pitkäksi, kun jäljet nähtävästi oli paketoitunut.

Tulipuun Doris ja Pekka Tuomen luona Juopavaaran maastossa kokeen kulkua seuraamassa. Hyvääntuuliset tuomarit ja maasto-opas. Anna Hartikaisen luotsaama Mansikkaloukon Pelle Pelottoman maastossa Köytömaassa, oli tapahtumia kerrakseen, nuori uros oli tottunut pohjoisen ajuri.

Reaaliaikainen seuranta oli sovittu mutta sen ylläpitäjä toimi tuomarina maastossa ja sieltä ei valitettavasti päivitys sitten onnistunutkaan.

Iltapäivällä maistui Lapin lohikeitto ja hillakakku makeasti. Osallistujat ja tuomarit olivat tyytyväisiä päivään. Upea päivä ja ennätyselliset tulokset, jokainen sai jäniksen ajoon ja upea kennelhenki siivitti illan tuloksien julkaisuun ja palkintojen jakoon.

Paras haukku palkinto meni Tulipuun Moskulle ja epäonnisin oli Tulipuun Doris. Sinnikkydestä palkittiin Riistarovan Jalo, jolla hakuaika oli pitkä ja sieltä se jänis nousi vielä liikkeelle.

Poronhoitoalueella on tunnetusti paljon poroja mutta niistä ei ollut kenellekkään harmia, päinvastoin löytyi palkittavaksi myös porojen vieressä, niitä mitenkään häiritsemättä ajanut Konttikuusen Juri, joka sai todistetuksi sorkkavapaan palkinnon sekä paras hakija palkinnon.

Pokaalein muistettiin kahta vanhinta veteraania, 10-vuotiasta Talaspuron Topia ja 9-vuotiasta Konttikuusen Juria. Ruskapolun Unnan ohjaaja Heidi Korhonen miettii, että koiranohjaajan näkökulmasta Ajomestari 2021 oli hienosti järjestetty tapahtuma. Koepäivästäkin muodostui kokonaisuudessaan mahdava kokemus. Maastot olivat tarkkaan valittuja ja koeryhmään kuuluivat kokeneet tuomarit sekä maasto-opaat. Heti ensimmäisen erän alusta alkaen Unna työskenteli kokemuksen tuomalla varmuudella, jota oli hienoa seurata koko päivän ajan.

Koepäivä kului leppoisasti hyvässä seurassa koiran työskentelyä seuraten ja ajoja kuunnellen. Kiitokset kaikille tapahtuman järjestelyihin osallistuneille! Ko-keessamme halusimme muistaa tuomareita, koetomikuntaa ja maasto-oppaita sekä kaikkia tapahtuman toimijoita.

Kiitämme mitä lämpimimminkin AM-ottelun mahdollistamisesta yhteistyökumppaneitamme! Eipä siinä, homma paketissa ja lippu luovutettu seuraavalle, nähdään Kolin maisemissa marraskuussa 2022 seuraavan kerran AM-22 merkeissä.

YHTEISTYÖ KUMPPANIT	
Tracker	
Suomen Ajokoirajärjestö SAJ	Ylitornion kunta
Lapin Ajokoirayhdistys ry	Lapin Kennelpiiri
Maalaus- ja tasolietty J. Sinkkonen Oy	Karemajat
OP Koti Kemi Oy LKV	Kiiruna Talot
Ojala Leo ja Pirjo	K-Market Karunki
Omtex	Ari Kukkonen
DPF Puhdistus	Sähköasennus Himanen
Nippeli, Ylitornio	Tupatoverit
Ylitornio RHY	Uhtuan Seura
S-Market Ylitornio	Klokmanni
Lakkapää Tornio	Pinin Syttökenno
Lantmannen Tornio	Ompelimo Satu Singeri
K-Supermarket Ylitornio	Jahtiaitta
Kikuliivaaput	Radiohuolto Niemelä Oy
Risto Virtanen	Kelloliike Kalnulaan
Hile Water	TLS Verkko Oy
Hotelälhteen Kennel	Kannalan Huvilat
Ajoaakon Kennel	Tulipuun Kennel
Mansikkaloukon Kennel	Red Arcticas Kennel
Matkakosken Kennel	Kotokorven Kennel

Ylitornio, 6.11.2021

1. RUSKAPOLUN UNNA	B 79,58
2. KONTTIKUUSEN JURI	76,67
3. TALASPUURON TOPI	75,92
4. MANSIKKALOUKON PELLE PELOTON	73,46
5. TULIPUUN MOSKU	54,88
6. SAKKEMÄEN RUSKA	50,00
7. TULIPUUN DORIS	31,67
8. RIISTAROVAN JALO	25,25

Kiitokset kaikille tapahtuman järjestelyihin osallistuneille! Kuva Tarja Vartiainen.

Ruskapolun Unna.

Konttikuusen Juri.

Talaspuron Topi.

Mansikkaloukon Pelle Peloton.

Tulipuun Mosku.

Sakkemaen Ruska .

Tulipuun Doris.

Riistarovan jalo.

Vastinki-ajot 2021

Voittajakolmikko kuvassa, keskellä voittaja Alapörkän Zimi, takana vas. Yt Keijo Hautakangas ja koetoimikunnan pj. Asko Oinonen.

Karstulassa järjestettiin kahdeksan Vastinki-ajot. Kokeeseen osallistui 29 koirakkoa. Ajankohdasta johtuen, nopeasti vaihtuvat keliolosuhteet puhuttivat tälläkin kertaa. Ihmisen arvion mukaan olosuhteet olivat kohtalaisen hyvät. Joskin tarkasteltaessa varsinkin toisen erän tapahtumia, jotain sellaista tapahtui keliolosuhteissa mikä ei ollut ihmisen aisteilla ymmärrettävissä.

Kokeen Ylituomari Keijo Hautakangas Pihtiputaalta onnistui varsin mukavasti tasapuolistamaan arvostelua merkittävimiltä kohdin. Koetoimikunnan pj. Asko Oinonen hoiti rutiinilla kokeen käytännön järjestelyiden jalkauttamisen koeväen keskuuteen. Välyttipä Asko aamupuheenvuoronsa päätteeksi leveän hymyn. Tämä leimasikin tämänkin kertaista koetapahtumaa loppuun saakka. Kokeessa vallinnutta leppoisaa ilmapiiriä ei kaatanut edes koetallennusjärjestelmän totaalinen kaatuminen päivän aikana.

Koetoimikunta oli tehnyt hyvää työtä maastovalinnoissa ja jäniksiä todettiin olevan maastoissa jopa erinomaisesti. Koetoimikunta Asko Oinonen, Juha-Matti Paananen, Juha Sekki, Jaakko Leppänen ja Erkki Mankinen kiittävät lämpimästi maanomistajia

ja metsästysseuroja koemaastojen käyttömahdollisuudesta.

Edelleen isot kiitokset kokeen yhteistyökumppaneille, joita ilman ei näin loistava palkintopöytä ja lämmin lihakeitto maastosta palatessa olisi mahdollista.

Kokeessa ykkösen ajaneet:

1. Alapörkän Zimi, Ilkka Okker, Kangasniemi	95,50
2. Taikavuoren Seita, Heikki Tuovinen, Jyväskylä	94,42
3. Riitasoinnun RR Ledi, Kai Kangasniemi, Kauhava	92,79
4. Pitkämetsän Mira, Bo-Erik Lånskog	82,54
5. Meripojan Gara, Kari Kotilainen, Kivijärvi	79,83
6. Meripojan Hely, Jani Määränen, Uurainen	75,13

Kennelien välinen kilpailu:

1. Meripojan kennel	2. Taikavuoren kennel
3. Kaspilanmäen kennel	

Näyttävä palkintopöytä ja kokeen yhteistyökumppanit.

Ajavien rotujen mittelöintiä muisto/haasteottelussa

Muisto/haasteottelun voittajat; Esa Lautamatti ja Launun Jopi.

Kaakon Beagle ry järjesti 25.11. Kouvolan Kimolassa ajokokeet, josta muotoutui beaglein, eestin- ja suomenajokoirien välinen koitos.

Uuden koetapahtuman tavoitteena oli perinteisen ajokoitoiminnan ja jalostustiedon kerryttämisen lisäksi muistella aiempia, aikamme jo jättäneitä ajokoiraharrastajia. Avaussanoissa oli myös lämpimiä sanoja ajavista koirista, joiden intohimoinen toiminta on monasti jäänyt koiraharrastajien sydämiin. Muisteloiden jälkeen Kimolan Seurapirtille kokoontuneet koirien ohjaajat, tuomarit, sekä kokeen toimihenkilöt pitivät hiljaisen hetken ajasta toiseen siirtyneiden koi-

raharrastajien ja koirien kunniaksi.

Muistoista voimaa

ja tuotepalkinnoilla kannustusta

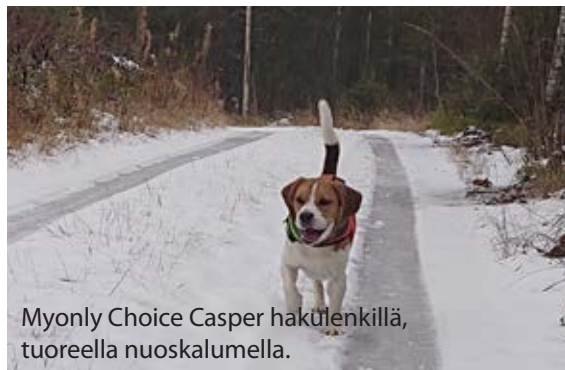
Muistokynttilän lepattaessa Kaakon Beagle ry:n puheenjohtaja Ossi Hilden kertoi kokeen taustoista ja haasteottelun säännöistä. Lähi-alueen ajavien ajokoirien yhdistyksiä oli elokuussa lähestytty kutsukirjeillä ja haastettu kilvoittelemaan Kimolaan. Haasteotteluun laadittujen sääntöjen mukaisesti yhdistyksestä voi osallistua kaksi koiraa, joiden yhteenlaskettu pistetulos ratkaisee kilpailun voittajan. Kokeen tavoit

Tuomarointia vuodesta 1973. Jaakko Talvinen ottamassa kuittausta tuomarehtävistään kokeen ylituomarilta.

Eestinajokoira Tulipuun Mosku ja Markku Törrö saapuivat Kouvoaan Kajaanista.

Myonly Choice Casper hakulenkillä, tuoreella nuoskalumella.

teena on osaltaan kannustaa koiraharrastajia mukaan yhdistystoimintaan, sillä maksoivathan osallistuvat yhdistykset koiriensa osallistumismaksut.

Ajokokeen kiertopalkinto eli haastehylsy ja Stihlin moottorisaha voittavalle yhdistykselle, antoivat kilvoittelulle arvokilpailun leiman. Kaikille kilpailuun osallistuville koirille luovutettiin lisäksi kannustimeksi Valio koiranruokasäkit. Kilpailu saikin osallistujilta hyvän vastaanoton, sillä siihen osallistui viidestä eri yhdistyksestä kaikkiaan kymmenen koiraa. Jänispiiskoja kokeeseen saatiin hienosti kolmesta eri ajavasta rodusta.

Kilpailun ylituomarina toimi Esko Häyhänen ja kokeen sihteerinä Veli-Matti Pajunen, joka voitti kaikkien ajokokeeseen osallistuneiden toimihenkilöiden kesken arvotun Burrelin riistakameran. Kokeneiden toimihenkilöiden joukossa nähtiin myös ensikertalaisia, niin tuomariharjoittelijan kuin maasto-oppaankin roolissa. Koetoiminnan jatkuvuuden kannalta uusien toimijoiden lajin pariin saaminen onkin kokeen järjestäjille, aina merkittävä työvoitto.

Roduista riippumatta

Maittavan aamupalan ja koirien maastoarvontojen jälkeen suuntasivat ryhmät matkaan. Koemaastot sijaitsivat Kymenlaakson ja Orimattilan alueilla. Kaikkiaan maastoja saati in kymmeneltä eri metsästysseuralta. Arkipäivänä järjestetty ajokoe ei aiheuttanut hirvijah-tiaikana, maastojen saamisen suhteen ongelmia.

Aamuyöstä satanut nuoskainen lumikerros vaihteli paikkakunnittain, kymmenen sentin ja lumetoman maan välillä. Viimeistään aamupäivästä alkaen, kaikkia maastoja yhdisti lauhtuva ilma ja rapsakka vesisade. Näissä haastavien olosuhteiden sävyttämis-sä maastoissa jäniksien ylösotoissa, eivät kaikki koirat onnistuneet. Tämä sävytti lopputuloksia, rotuihin kat-somatta.

Koirarodusta riippumaton, ei toivottu tekijä on myös toisinaan kohdalle osuva koiran vahingoittu-minen. Ajokoesääntöjen mukaisesti täyttyvät silloin koiran osalta kokeen keskeytyksen perusteet. Näissä kokeissa tämä tynpeä kohtalo osui eestinajokoiralle, jonka käpälät vahingoittuivat kilvoittelun tuoksinassa.

Kaikilla kokeeseen osallistuneilla roduilla oli kyky saada jäniksiä liikkeellä. Eri yhdistysten välinen kil-voittelu ja yhteistulosten tasaisuus säilyttivätkin siten kisajännityksen, lähes loppuminuuteille asti.

Suomenajokoiran omistajan saamapäivä

Lyhyen valoisan ajan vaihtuessa keskuspaikalla illan hämärään, alkoi vähitellen selvitä paitsi yhdistysten väliset järjestykset, myös suomenajokoira Launun Jopin hieno tulokunto. Jopin mukana palasi tyy-tyväinen tuomariryhmä, raportoiden mukavasta maastopäivästä, jossa haasteita oli hetkellisesti aa-mulla aiheuttanut vain koiratutkan paikantamisen-ongelmat. Jopi ajoikin kahdella hienolla ajolla itseoi-keutetusti kilpailun voittajaksi.

Järjestäjän lahjoittaman kiertopalkinnon ja moot-torisahan sekä koiraruokasäkin lisäksi, Jopin omis-tajan matkaan lähti Suur-Savon Beagle ry lahjoit-tama teräksinen kahvipannu. Luovutusperusteeksi pannulle määritettiin jänishavaintojen määrä, jossa tasatuloksen sattuessa voittaja arvotaan. Päivän päät-tyessä jänishavaintoja todettiin kertyneen, sekä Po-telle että Launun Jopille kaksi kappaletta. Arvonnas-sa pannu meni Jopin omistajalle, joten onnetarkin oli voittajalle kovin suopea.

Tulokset

1. Launun Jopi, om. Esa Lautamatti, Kouvola	85,63 AJOK 1
2. Peräpöksen Rambo, om. Ville Ahola, Kouvola	50,88 BEAJ 2
3. Astalan Eko, om. Auvo Rahkola, Hollola	39,96 BEAJ 0
4. Tulipuun Doris, om. Pekka Tuomi, Orimattila	22,33 BEAJ 0 KESKEYTTI
5. Franjean Fancy Pirkko At Komsilan, om. Janne Tinnilä, Lahti	16,75 BEAJ 0
6. Myonly Choice Casper, om. Lauri Airaksinen, Mikkeli	4,00 BEAJ 0
7. Pirttirinteen Rocky, om. Raino Junnola, Kouvola	3,00 AJOK 0
8. Tulipuun Mosku, om. Markku Törrö, Kajaani	3,00 BEAJ 0
- Astalan Bablo, om. Suvi ja Aki Hauhia, Hamina,	LUOPUI
- Pote, om. Hannu ja Matti Tarkiainen, Mikkeli,	LUOPUI

Yhdistysten välisen haasteottelun voiton vei Ky-men-Karjalan Ajokoirayhdistys ry pistein 88,63. 2. Salpausselän Beagle ry 56,71, 3. Kaakon Beagle ry 50,88, 4. Suomen Eestinajokoirayhdistys ry 25,33, 5. Suur-Savon Beagle ry 4,00

Tulipuun Doriksen tassut ennen eläinlääkärillä käyntiä.

Haasteita haasteottelussa

Vaihtelevat olosuhteet ja hyvissäkin koemaastoissa esiin tulevat yllätykset, saattavat muovata suunniteltua koepäivän pituutta. Näin kävi eestinajokoira Tulipuun Doriksen tassuille, jonka polkuanturat aukesivat jä-niksen haun/ajon pyörteissä. Eläinlääkärin mukaan, maataloudessa käytettävää happeakaan ei voi poissul-kea vahingoittumisen syytekijänä. Ajokokeiden sään-tökirja määrittää koiran vahingoittumisen sinällään selkeästi, kokeen keskeyttämisen perusteeksi. Ikävä ja ennakoimaton vahingoittuminen jättää aina keljun jälkimaun, vaikka tapahtuneen osalta ei ketään syy-listettykään.

Järjestäjän kannalta, haasteita syntyi varsinaisesti vasta kokeiden jälkeen. Tällöin tulosten osalta selvisi, ettei BEAJ-ajokokeena anottu koe mahdollista SAJ:n alaisten koirarotujen tulosten kirjaamista Kennelliit-toon. Beaglet pystyvät osallistumaan AJOK-ajokokeina anottuihin kokeisiin, mutta toisinpäin osallistuminen ei onnistu. Rotujärjestökohtaiset koetallennusohjel-mat eivät siten ole aivan tasa-arvoisia. Koiratietokan-nassa tulokset sen sijaan näkyvät normaalisti.

Asiassa selvittiin pöytäkirjan tarkastajan valppau-den, SAJ:n, Kymen Kenneliirin, sekä Kennelliiton välisellä joustavalla yhteistyöllä. Kömmähdyksestä ei koirille, eikä koiranomistajille siten aiheutunut vää-rryttä, hetkellistä epätietoisuutta enempää. Oppira-hoina todettakoon, että AJOK anottuna koemuoto-na takaa kokeen järjestäjälle paremman toiminnan vapauden, myös beagleille suunnatuissa ajokokeissa. Asia sisäistäminen konkretisoituu järjestäjän toimesta 25.11.2022 jolloin koetapahtumasta otetaan revanssi.

Kaakon Beagle ry kiittää koetoiminnan mahdollis-taneita metsästysseuroja ja yhteistyökumppaneitaan, koiran omistajia, kokeeseen osallistuneita tuomareita sekä toimihenkilöitä uudenlaisesta ajokoetapahtu-masta. Tästä on helppo jatkaa ajavien rotujen yhteis-työtä, hyvässä kennelhengessä!

KV-PÄSSIKOE

27.11.2021

Kainuun Ajokoirakerhon Pässikoe järjestettiin tällä kertaa tavallisuudesta poiketen 27.11.2021 ja keskuspaikkana toimi Hotelli Tulikettu Sotkamossa. Ensimmäisen kerran Pässikoe järjestettiin vuonna 1979 Kajaanissa keskuspaikan ollessa kesänviettopaikka Invala.

Keskuspaikkana hotelli Tulikettu on erinomainen sijaintinsa vuoksi, koska maastoja oli neljän kunnan alueella. Kauimmaisiin maastoihin oli noin 45 minuutin matka.

Ylituomarina kokeessa toimi Pekka Schroderus ja minuutti ylituomarina Joni Heikura sekä sihteerinä Tarja Karjalainen. Tarja hoiteli myös striimille minuutit, jolloin osallistujat saattoivat seurata kokeen kulkua ”baarin pöydästä”.

Maastovoutina toiminut Risto Karjalainen oli tehnyt paljon töitä saadakseen koeteltaville koirille tasapuoliset ja petovapaat maastot. Maastoja esitellessä hän vielä totesi maastojen olevan sellaisia, joista on ”ammuttu” paljon jäniksiä syksyn aikana. No sehän oli huumoria ja aiheutti naurun remakkaa salissa.

Perjantain kääntyessä iltapäivään, alkoi ryhmiä kokoontua koepaikalle. Kaukaisimmat ryhmät olivat lähteneet jo aamulla matkaan, joten pieni lepoutuokio oli paikallaan sekä ryhmille että koirille ennen kokeen virallisen osuuden alkua.

Kaikki ryhmät olivat aikataulun mukaisesti paikalla ja koe päästiin avaamaan. Aluksi muisteltiin mitä kaikkea on sattunut silloin kun PÄSSIKOE

antoi voittajalle elävän pässin. Ylituomarina kokeessa ollut Pekka Schroderus muisteli joskus joutuneensa juoksemaan pässin kiinni, kun se oli karannut. Kerran päsä oli voittajan kotimatalla syönyt Saabin takapenkin turvavyöt. Nyt ei ollut sitä pelkoa, koska pässin lihat olivat kauniisti pakattuna vakuumpakkauksiin, joita osallistujat saivat mukaansa kotiin vietäviksi.

Ennen illallista ryhmät toivat tervehdykset koetoimikunnalle, jonka jälkeen siirryttiin maastojen arvontaan. Lisäksi maastovouti esitteli maastot koirien omistajille.

Illallisen oli Hotelli Tulikettu laittanut seisovaan pöytään, ettei kenenkään vatsa jäisi vajaaksi.

Aamiaisen jälkeen, kun kaikki tuomarit olivat paikalla ja ryhmät oli saatu kokoon, ylituomari Pekka Schroderus piti jämäkän puheen. Tämän jälkeen ryhmät siirtyivät maastoihin. Ylituomari-ryhmä aloitti maastoseurannan Villipuron maastosta, jossa oli koira, joka oli ensi kertaa kuluvana syksynä metsässä. Maastossa oli lumikeli, mutta se ei koiran työskentelyä haitannut ja ajo lähti liikkeelle. Matkamme jatkui Jokiniemeen, jossa ajo oli käynnissä ja saimme kuunnella sitä häiritsemättä. Kolmatta koiraa kuuntelimme Riston kodalla kahvia nauttien ja makkaroita paistellen.

Seurantaohjelmasta todettuamme kaikilla koirilla olevan ajon käynnissä, saattoi YT ryhmä palata hyvillä mielin keskuspaikalle odottamaan ryhmien metsästä saapumista.

Kokeen tulostasosta muodostui erinomainen; kaikkiaan 11 koiraa ajoi ykköstuloksen.

TEKSTI JA KUVAT JOUNI HUOVINEN

1. Kelopuun Sutki, Jouni Vanhatalo	95,75
2. Jäniksenhaukun Hiski, O-P Karjalainen	91,58
3. Soipan Aro, Asko Korhonen	89,79
4. Jäniksenhaukun Viola, Esa Turpeinen, Jarmo ja Laila Turunen	86,63
5. Nette's Welhon Louhi, Pekka Kerola	84,50
6. Jahtiparin Töhö, Jouni, Emma ja Reijo Remes	83,13
7. Vaaarakylän Tyyne, Tommi Heikkinen	80,83
8. Honkasuoran Otto, Jari ja Joonas Hämäläinen	79,54
9. Soipan Torsti, Matti Toivola	79,42
10. Eräsoinnun Tähti, Tommi Kokkonen	78,83
11. Vaarakylän Aku, Joni Räsänen	76,17
12. Rantaaamun Alli, Janne Koistinen	74,92
13. Alapörkän Tempo, Jaakko Ahtimaa, Risto Impola	74,42
14. Honkasuoran Kosti, Jouko Kettunen	73,21
15. Alapörkän Pontus, Ami Keinänen	60,13
16. Nita, Rauno Ruokonen	56,63
17. Arpan Ratto, Arvo ja Katja Huurinainen	---

Tassupyyhe / käsipyyhe

**Kasvattaja
tilaa kätevät harmaat
tassupyyhkeet pentu-
pakettiin pennun mukaan.**

**Yli 10 kpl tilaus
lähetetään ilman
toimituskuluja.**

**Pikkupyyhe, harmaa,
koko 30 cm x 50 cm
Hinta 10 euroa**

Amerikankettukoirien rodunmestaruudesta kisattiin 04.12.2021 Mynämäellä. Kilpailuviikonloppu alkoi perjantaina yhdistyksen vuosikokouksella, ylituomarin puhuttelulla sekä maastoarvonnalla.

Lauantaina aamulla ryhmät suuntasivat maastoihin. Kilpailuun osallistui 6 koiraa. Ennen tulosten julkistamista arvottiin tukiarvontaan osallistuneiden kesken palkinnot. Uusi Rodunmestari RM-21 on ER34369/17 Halabalan Midnight Hearts tuloksella 91.20. Tuloksen myötä koirasta tuli myös K-KVA.

Amerikankettukoirayhdistys Ry kiittää Mynämäen erää sekä Matti Rautiolaa loistavasti sujuneista kilpailujärjestelyistä sekä maittavasta muonituksesta. Vuoden 2022 kisat pidetään eepeellä Seinäjoen ympäristössä yhdessä Etelä-Pohjanmaan Ajokoirakerhon kanssa.

Tulokset:

ER34369/17 HALABALAN MIDNIGHT HEART	KEAJ 91,20
ER50472/17 ARMI	KEAJ-1 91,00
ER35383/18 KÄTYSMÄEN PILKKU	KEAJ-1 83,50
ER47631/18 PIKKU-MYRKYN BARBIE	KEAJ-1 82,66
ER44569/11 LUMI	KEAJ-0 29,50
FI32310/18 JYMY	KEAJ --

Amerikankettukoirien rodunmestariksi Halabalan Midnight Hearts

Voittaja kolmikko, vasemmalla voittaja ER34369/17 Halabalan Midnight Hearts, om. Aki ja Saara Eriksson, keskellä kisan kakkonen ER50472/17 Armi, om. Kalervo Ahala, oikealla kisan kolmas, ER35383/18 Kätysmäen Pilkku, om. Teuvo Heikola.

KV Tracker-Päijän-ajot 19.12.2021

Kansainväliset Tracker-Päijän-ajot järjestettiin haastavissa olosuhteissa Sysmän Särkilahden Nuorisoseuran talolla. Koeviikolla alkanut suojasää ja koepäivänä kiristynyt pakkanen aiheuttivat "harmaita hiuksia" koetoimikunnalle, joka pitkän harkinnan jälkeen päätti toteuttaa koetahtuman alkuperäisen suunnitelman mukaisesti. Maastomestari Matti Jutila ajeli "bemarillaan" vielä sunnuntai aamuna tarkastamassa maastotilanteita ja muutama maasto jouduttiinkin vaihtamaan koiria vahingoittavan kelin vuoksi lähemmäksi Päijänteen rantoja, missä lumitilanne oli selkeästi vähäisempi.

Kokeen ylituomarina toimi amattitaitoisesti Markku Kähönen ja maastokorttien tiedot naputteli tallennusohjelmaan sihteeri Lauri Mehtonen. Ylituomari korosti aamun puheessaan kelin haastellisuutta ja kehoitti koeryhmiä tarkkailemaan

mahdollisuuksien mukaan koirien tassujen kestävyttä. Suuremmilta vaurioilta kaikkien onneksi selvitettiin ja koe saatiin vietyä läpi ja Tracker-Päijän-ajojen voittajaksi ajoi Kanuunan Raisa, om. Jouko Eerola Vääksystä.

Suuret kiitokset sponsoreille Tracker, Päijän Vene, Sixten Thyni: Hund&Jakt, Vakuumi Kauppa, Viipurilainen Kotileipomo, E&M Knives ja NordicShot.

Tulokset

Koira & omistaja	Pisteet
1. 51/2 FI40660/12 KANUUNAN RAISA, Eerola Jouko	75,88
2. 51/2 FI31958/18 LIINU, Tikkanen Osmo	63,38
3. 51/2 FI24701/13 WOLIZ PELLA, Tanhuanpää Pasi	63,08
4. 51/2 FI41708/13 HAUUKA-AHON HURMA, Vanne Eve	51,58
5. 51/1 FI18217/16 VÄLIMÄEN GOLJAT, Koskinen Onni	51,38
6. 51/1 FI31541/17 SAUKKONIEMEN PANU, Löppönen Raimo	48,92
7. 51/1 FI47238/14 KIEKAN ISKU, Johansson Matti	47,92
8. 51/2 FI23895/11 KANUUNAN HELMI, Kuikka Tuomas	47,38
9. 51/1 FI37657/17 TILTAN-TALLIN MANE, Jutila Matti	44,29
10. 51/1 FI32540/15 CELLISTIN FONI, Falk Tapani	24,08
11. 51/1 FI30435/17 ALLUN IIVARI, Allen Erkki	23,63
12. 51/2 FI41432/+18 HONKASUORAN MINJA, Nevalainen Juha	21,96
13. 51/2 FI26143/14 METSÄ-KONTION RONJA, Kanerva Ari	3,50

Ylituomari Markku Kähönen. Kuva Tapio Partanen.

Palkintopöytä. Kuva Tapio Partanen.

Tracker-Päijän-Ajoissa kilpailtiin myös kolmen vuoden 2019-2021 yhteistuloksella. Tässä kokonaiskilpailussa pääpalkintona oli Päijän- Boat soutuvene. Parhaan yhteistuloksen saavutti Eve Vanteen omistama Haukka-Ahon Hurma yhteispistein 224,13. Evelle toimitetaan uusittu Päijän- Boat vene kotipihaan lähiaikoina.

Koira/omistaja	Yht. pist.	Sij.
Hun/ägare	Poäng tills.	Plats
51/2 FI41708/13 HAUKKA-AHON HURMA		
Eve Vanne	224,13	1
51/2 FI23895/11 KANUUNAN HELMI		
Tuomas Kuikka	189,13	2
51/2 FI40660/12 KANUUNAN RAISA		
Jouko Eerola	174,59	3

Haukka-Ahon Hurma, om. Eve Vanne, kuva Eve Vanne.

TEKSTI PENTTI KORHONEN

Tracker-Päijän ajot Sysmässä Kanuunan Raisan tahdissa

Joulukuussa Sysmässä järjestetyssä ajokokeessa voiton vei Jouko Eerolan omistama Kanuunan Raisa, joka puhdisti palkintopöydän mukaan lukien Trackerin lahjoittaman tutkan. Raisalla on takanaan pitkä ja virheetön koehistoria. Startteja on kertynyt kaksikymmentäkuusi.

Raisan omistaja Jouko Eerola Asikkalan Vääksystä on pidemmän linjan ajokoiramies. Suomen-ajokoiralla metsästäminen ja kokeissa käynti on ollut harrastuksensa nuoresta saakka jo viisikymmentä luvun lopulta. Aluksi ei ollut omaa koiraa kotipaikkakunnalla Kärkölässä. Pian kuitenkin tuli mukaan ystävänsä Uusimaalainen Kalervo Rajala. Rajalan kanssa Jouko alkoi käymään kokeissa mm. Rajan-karun Linin kanssa. (Tiedos-

toissa Lini SF05911/62). Lini oli ajokuningas vuosina 1969 ja 1970.

Vähitellen tulivat omat koirat mukaan, joita Joukolla on muistinsa mukaan ollut viitisentoista. Pari pentuettakin.

Ajokokeissa käyntejä on vuosikymmenten saatossa kertynyt lukematon määrä. Tuomarikortti on ollut taskussa jo vuodesta -69. Jouko oli nuorempana haluttu tuomari kokeisiin. Aikaan, jolloin koiratutkia ei vielä ollut, oli tärkeää, että palkintotuomari oli fyysisiltä ominaisuuksiltaan kelpvollinen.

Kuntoahan Joukolta löytyikin. Hän harrasti jatkuvasti mm. hiihtoa ja soutua. Finlandia-hiihtoon hän osallistui yksitoista kertaa. Tämä tapahtui silloin, kun vielä hiihrettiin täysi pitkä matka eli 75 km. Muitakin kuntohihtotapahtumia tuli kierrettyä.

Jouko Eerola, Kalervo Rajala (lakki päässä) sekä Ajokuningas -69 ja -70 Lini.
Kuva Jouko Eerolan arkistosta.

Soutua hän harjoitteli Päijänteellä v:n 70 jälkeen rakennettuaan talonsa Vääksyyn. Sulkavan soituun osallistumiskertoja tuli kymmenen. Yksin soutua, vuorosoutua ja kirkkoveneluokkaa.

Työuransa Jouko toimi muurarin ammatissa. Työt hän aloitti 15-vuotiaana muurari isänsä kanssa. Aktiivista työuraa kesti 72-vuotiaaksi.

Nyt 81-vuotiaana Jouko viettää eläkepäiviään yhdessä viehättävän vaimonsa kanssa Vääksyssä. Edelleen viikko-ohjelmaan kuuluu pari treeni reissua Raisan kanssa. Silloin tällöin osallistutaan vielä kokeisiin. Viime syksynä Raisa oli varakoirana Etelän lohkokoon Salpausselältä.

Toivotamme Joukolle pitkää ikää ja leppoisia eläkepäiviä.

Kuva Jouko Eerolan arkistosta.

Putinin Paukku Kajaanissa

19.12.2021

Putinin Paukku on vuosittain pidettävä ajokoe, jossa ilmoittautumisessa ovat etusijalla venäjänajokoirat. Kaikki muutkin SAJ:n alaiset rodut, sekä beaglet, ovat tervetulleita kokeeseen, jos maastoja riittää. Järjestäjänä kokeessa toimi Kainuun Ajokoirakerho. Putinin Paukun on lanseerannut Kajaanilainen Bravon kennelin omistaja Raimo Viljanmaa. Useiden vuosien ajan koe on kerännyt kasaan venäjänajokoitaharrastajat. Kokeen tavoitteena on saada venäjänajokoiran ajotaitoja näkyville jalostusta varten, lisätä yhteistyötä venäjänajokoiraharrastajien välillä sekä saada venäjänajokoiraharrastajia enemmän mukaan ajokokeisiin.

Putinin Paukkuun oli ilmoittautunut kuusi venäjänajokoiraa ja kolme suomenajokoiraa. Koetta oli kertaalleen siirretty pakkasen vuoksi. Nytkin olosuhteet olivat hyvin arvoitukselliset vaihtelevien säiden asettaessa mutkia matkaan. Koeviikolla lämpötila kävi lämpimän puolella ja alavilla mailla märkä lumi tippui alas puista. Pakkasen kiristyes-

sä lumi jäätynä ja teki kovan karpan. Korkeammilla vaaramaisemilla lumi pysyi puissa ja keli säilyi pehmeänä. Kainuun pojilla ei kuitenkaan tämä ongelmaksi muodostunut, vaan ahkera porukka ryhtyi järjestämään koirille maastoja vaaramaisemista. Ilmari Pulkkinen, Raimo Viljanmaa, Antti Haataja, Risto Karjalainen ja Ari Mustonen tekivät mahtavan homman ja etsivät kaikille osallistuville koirille hyvät pehmeälumiset maastot.

Ylituomarina toimi Ilmari Pulkkinen. Hän on tuttu kaikille venäjänajokoiraharrastajille, koska on usein ollut tapahtumissamme mukana ylituomarina, mutta myös puheenjohtajana kokouksissa. Kokeen alussa Raimo Viljanmaa toivotti kaikki tasapuolisesti tervetulleiksi. Raimo kertoi kokeeseen ilmoittautuneen kolme maailman parasta ajokoiraa ja kuusi universumin parasta ajokoiraa.

Ilmari painotti puheessaan koiran seuraamista. Mitä on kuultu ja mitä on nähty, unohtamatta myös apuvälineiden käyttöä haastavissa olosuhteissa. Koiran käyttäytymistä täytyy tarkkailla pe-

tojen varalta. Vaikka yhdessäkään maastossa ei ole nähty suden jälkiä, voi niitä ilmestyä tätä nykyä joka puolella Suomea. Irtilaskuaika oli 8.30-9.30. Kaukaisimmat maastot olivat noin tunnin ajomatkan päässä.

Pakkasta oli alle 10 astetta, mutta navakka pohjoistuuli teki säästä hyytävän. Pehmeää lunta oli maastoissa n. 40cm. Koira upposi pohjaa myöten, mutta jänis hypähteli lumen pintaa. Keli vaati koirilta kestävyyttä ja sitkeyttä. Luminen metsä ja kova tuuli häiritsi ajon seuraamista. Kokeessa oli haku- ja ajoaikojen seuranta, jota hoitanut kokeessa sihteerinä toiminut Tarja Karjalainen sai paljon kiitosta täsmällisestä ja loppuun asti dokumentoidusta seurannasta.

Omalle koiralleni Bravon Lissulle sattui ensimmäiseksi ajettavaksi jänis, joka käytti samoja polkuja koko erän ajan. Ajo oli katkonaista ja hidasta. Haukun kuuluvuus oli huono, koska olimme ajoon nähden tuulen yläpuolella. Onneksi tutkasta pystyimme seuraamaan ajon kulkua, jos sitä ei milloin korvalla kuultu. Toisessa erässä haku kesti kauan, mutta ajo oli jo mukavampaa kuunneltavaa. Minua jännitti etukäteen, miten saisin koiran kiinni erien jälkeen. Sukset eivät olleet mukana ja polvet olivat temppuilleet tänä syksynä. Ei voinut

Ylituomariryhmä B-Mashan maastossa.
Tuomarit täyttävät ahkerasti haukkua kortille.

kehua, että ”menee kuin mummo lumessa”. Pelastajana toimi ryhmätuomari, hyväkuntoinen ja tervejalainen Pekka, joka haki koiran molempien erien jälkeen metsästä. Siitä hänelle lämpimät kiitokset!

Tulostaso kokeessa oli loistava. Kuusi koiraa ajoi AJOK 1 ja kolme AJOK 2 tuloksen. Tästä voidaan päätellä, että Kainuun pojat olivat onnistuneet erittäin hyvin maastovalinnoissa.

Voittajakoira Riistakairan Harska.

Tulokset:

ER31767/17 RIISTAKAIRAN HARSKA,	
Ari Mustonen	97,25
FI19625/20 TUOMAALAN ILTATÄHTI,	
Marko ja Sirpa Mustonen	95,08
ER40048/16 BRAVON LISSU,	
Arja Nevalainen	91,04
FI28738/17 ERÄJÄTKÄN RAMBO,	
Karoliina Mehtonen	82,75
FI50863/15 JAHTIPARIN TÖHÖ,	
Jouni, Emma ja Reijo Remes	79,79
ER20108/20 RISUKASAN HAVU,	
Tatu Saastamoinen	79,00
ER34284/19 BRAVON CARILLO,	
Raimo Viljanmaa	70,83
ER37801/17 RAPPARIN PIKSI,	
Heikki Savolainen	63,00
ER31175/18 B-MASHA,	
Merja Martikainen	61,17

Putinin Paukun voittajakoira sai Nevenskin kennelin lahjoittaman kiertopalkinnon ja Bravon kennelin lahjoittaman Bravon Ylösottaja palkinnon sai Heikki Savolaisen omistama Rapparin Piksi, jonka haut kestivät 9+5 minuuttia. Kokeen sponsorina toimi Royal Canin, joka oli lahjoittanut voittajakoiralle ruokasäkin ja viidelle seuraavalle koiralle koiranruokaapussit.

Voittajakoiran Riistakairan Harskan (venäjänajok.) omistaja Ari Mustonen kertoo hankki-

neensa ensimmäisen venäjänajokoiran vuonna 2002. Metsästysreissuilla hän oli tutustunut ja ihastunut kaverin venäjäajokoiran luonteeseen ja käyttöominaisuuksiin. Arin ensimmäinen venäjänajokoira oli kaksoisvalio Bravon Aku. Harska on hänellä kolmas venäjänajokoira ja lisäksi on myös pentu kasvamassa. Harskan riistavaistot heräsivät jo neljän kuukauden iässä. Pentusyksynä se ajoi jänistä, kettua ja ilvestä. 7 kk iässä kaatui ensimmäinen jänis. Harskalla on ehtymätön metsästysinto ja nuorempa sen kiinnisaaminen metsästysreissulla oli hankala. Vanhemmiten yhteistyö on alkanut sujua paremmin.

Juukalainen Esa Hyttinen toimi ryhmätuomarina Riistakairan Harskan mastossa. Esa kehui Kainuulaisia maastoja erinomaisiksi. Esa on kymmenien vuosien aikana käynyt paljon erirotuisten koirien ajokokeiden tuomarina. Hän kertoi, ettei ollut aikaisemmin kuunnellut sellaista ajoa, kun oli tänä päivänä Harskalta kuunnellut. Ajominuutit olivat ensimmäisessä erässä 120, mutta myös todellinen ajoaika oli 120min. Toisessa erässä kertyi myös 120 ajominuuttia. Koiran omistaja oli joutunut vauhdissa kesken ajon vaihtamaan tutkapannan koiralle, koska kaulassa olevasta pannasta loppui akku. Tien ylitysvaihteessa Ari vaihtoi pannan. Aikaa pannan vaihtoon meni 30 sekuntia!

Toiseksi tullut suomenajokoira Marko ja Sirpa Mustosen omistama Tuomaalan Iltatähti on kokenut nuorin osallistuja, jolla ikää 1v10kk. Nuoresta iästään huolimatta se on jo edellisellä kaudella ajanut hyviä tuloksia ajokokeissa. Koira oli mukana 9kk ikäisenä Kainuun Ajokoirakerhon mestaruuskokeessa ja ajoi siellä AJOK2 tuloksen. Marko kertoo koiran olevan oman pitkänlinjan jalostuksen tulos neljännessä polvessa. Pentue oli onnistunut ja Iltatähden pentueveli on myös ajanut kaksi AJOK1 tulosta. Marko kertoo koiran olevan nuoresta iästä huolimatta järkevä ajotyöskentelyssä. Se osaa pudottaa vauhtia tarvittaessa. Koira on hyvä löytämään jänikset ja metsästysinto on kohdillaan. Lisäksi koira on tottelevainen ja tulee kutsumalla metsästä.

Kolmanneksi sijoittunut Bravon Lissu (venäjänajok.) on myös monenlaisen riistan ajuri. Jäniksen lisäksi Lissu on ajanut kettua, ilvestä, ahmaa ja sutta. Koira on suurelta osin ilmastavainuinen, mutta tarvittaessa hallitsee myös jälkitarkan tekniikan. Lissu on luonteeltaan miellyttävä ja kaikkien

kanssa toimeen tuleva, niin kun venäjänajokoiran luonteeseen kuuluu.

Viidenneksi sijoittunut Jouni, Emma ja Reijo Remeksen omistama suomenajokoira Jahtiparin Töhö oli edellisenä päivänä Kuhmossa ajanut AJOK 1 tuloksen ja omistajat voivat hakea koiralle tähtivalion arvoa.

Toinen nuori koira kokeessa oli myös ykkösen ajanut Tatu Saastamoisen venäjänajokoira Risukasan Havu. Tämä koira on varmaankin tulevaisuuden jalostusuros. Koiran emä on Merja Martikaisen omistama Valko-Venäjän tuonti B-Masha, jolla on jo AJOK1 ja isä kaksin kertainen jänismestari.

Näin Tatu kertoo koirastaan: ”Risukasan Havu ”Nasu” on nuoreksi koiraksi (1 v ja 10 kk) antanut jo hienoja näyttöjä ajolahjoistaan. Muutamia jäniksiä saatu kaadettua, mutta läheskään aina ei asetta pidetä mukana, vaan annetaan koiran rauhassa kehittyä työssään. Hakutyöskentely on ollut nuoresta lähtien hyvää. Kotimaastoissa jäniksien ollessa harvassa, koira on joutunut tekemään hakulenkkejä laajalta alueelta. Metsästysinto on tässä avainasemassa.

Vauhti ajossa on välillä turhankin kovaa. Hukia tulee välillä, mutta sitkeydellä Nasu saa ajettavan uudelleen liikkeelle. Ääni on mielestäni huippu, kuuluvuus ja kertovuus painottuu hienosti, kuten ensimmäisessä Kajaanissa pidetyssä ajokokeessakin tämä todettiin kilpailun parhaalla haukkunumerolla.

Luonteeltaan Nasu on rohkea ja ystävällinen sekä lähestyy pelottomasti vieraita ihmisiä. Tästä on hyvä jatkaa seuraten koiran kehitystä. Nasu on itselläni kolmas venäjänajokoira ja olen todella tyytyväinen rodun monipuolisuuteen.”

Raimo Viljanmaan omistama venäjänajokoira Bravon Carillo on myös mielenkiintoinen koira. Se on ajanut ensimmäisen sulankelin AJOK1 tuloksen 1v 5kk ikäisenä. Koira on käynyt kolmessa ajokokeessa ja ajanut 2xAJOK1 ja kerran AJOK2. Carillo ajaa sekä kettua että jänistä.

Paljon kiitoksia kaikille mukana olleille. Kokeissa oli mukava tunnelma ja järjestelyt oli hoidettu mallikkaasti.

TEKSTI JOUNI KOTIRANTA

Metsällä

Taas läksin ajamaan tuttua metsätietä ainoana seurana vanha ajokoira. Se on jopa minua vanhempi, ihmisen iässä seitsemänkymppinen. Kuitenkin sen into saa minutkin piristymään. Koira siirtyy vaivihkaa apumiehen istuimelle huomatesaan tuttujen maisemien lähenevän.

Matkalla katson oikealla puolella kasvavaa männikköä. Sitä olin koululaisten kanssa istuttamassa 38 vuotta sitten. Arvioin puuston määräksi noin 150 mottia hehtaarille, joten homma tuli aikoinaan tehtyä kunnolla. Veikkaan harventajan olevan tulossa parin vuoden sisään.

Pysäytän talvitien risteykseen ja laitan koiran tutkapannan kuntoon. Joku on ajanut kelkalla jäljen, jota koiravanhus lähtee seuraamaan. Hiihtelen metsäsuksilla perässä. Kenenkään muun sukunjälkiä ei näy missään, vaikka latvalinnustuksen loppumisesta on vain viikko.

Viisas koira ei välitä vanhoista jäniksen jäljistä, se on tuloshakuinen, vaikkei sitä itse tiedäkään. Maasto muuttuu koivuvaltaiseksi ojitusalueeksi. Jälkitiheys nousee melkoiseksi ja pian koira pysähtyy hetkeksi. Se haistaa yöllisen jäljen ja vähän emmittyyään loikkaa ensi kertaa kelkanjäljeltä sivuun. Hetken päästä kuuluvat ensimmäiset epäroivät haukahdukset.

Tiedän, mitä on odotettavissa ja laitan panokset piippuun. Edessäpäin näkyy vanha hirvitorni. Puolapuut kestävät minun painoni ja nousen torniin. Mihinkään ei ole kiire. Ympärillä oleva luonto ei ole vanhaa metsää, vaan selvää kasvatusmetsää. Puuta sen sijaan on paljon enemmän kuin sata vuotta vanhemmissa metsiköissä. Koiran pelästyttämä metso lentää pitkin talvitielinjaa. Ehkä se ei muista olevansa vanhan metsän laji? Hömötiaisia ja kaksi kuukkelia pyrähtelee vieressä.

Näen koiran tarpovan lumessa aivan lähellä. Sillä on vaikeaa, säkärkorkeus on pienempi kuin lumen vahvuus. Silti se jaksaa yrittää. Kohta haukku on jo kiivasta, koira on saanut jäniksen liikkeelle. Tiheä ja luminen metsä peittää jäniksen

katseeltani. Parin tunnin kuluttua näen valkoisen hahmon tulevan kohti. Se hypähtelee kevyesti parikymmentä metriä ja pysähtyy korvat pystyssä ihmettelemään koiran touhuja. Sama toistuu vielä pari kertaa. Yritän olla liikkumatta, vaikka vilu puistelee hartioita. Kolmen minuutin kuluttua koirakin tulee samaan kohtaan. Ehdin nostaa aseensa, kun jänis hyppää pitkän sivuloikan. Koira selvittää vielä tilanteen, joskin hitaasti. Hyvä etten ampunut, matka oli vielä liian pitkä.

Näen koiran olevan jo väsynyt. Laskeudun tornista ja laitan suksat jalkaan. Helposti hiihdän koiran kiinni ja kehun hyvästä suorituksesta. Se hotkaisee makkaran palan, silmissään sillä on ymmärtävä tuike. Sovimme, että tulemme vielä toistekin.

Kunnossa kaiken ikää - ajurin arkihuolet

Kun koiraa närästää

Koirilla, kuten ihmisilläkin, tavataan närästystä. Syitä tälle ikävälle vaivalle voi olla useita ja oireiden tunnistaminen voi olla toisinaan haasteellista. Mitä närästys on, kuinka tunnistaa se koiralla ja miten vaivaa hoidetaan, mikä altistaa närästykselle?

Närästyksellä tarkoitetaan polttavaa ja kirvelevää tunnetta rintalastan takana. Närästyksestä voidaan käyttää myös nimitystä refluksi. Närästys aiheutuu, kun mahalaukun sisältöä pääsee syystä tai toisesta ruokatorveen. Ruokatorvessa ei ole mahahapolta suojaavaa mekanismia, joten happo aiheuttaa polttavan ja kirvelevän tunteen ruokatorvessa, nielussa ja suussa.

Närästys voi johtua monista eri tekijöistä. Usein oireilun taustalla on sopimaton ruokavalio ja ruoka-aineallergiat, mutta joskus syynä voi olla myös mahalaukun rakenteellinen vika, stressi tai jokin muu perussairaus. Tilapäinen, sopimattomasta ruuasta tai hetkellisestä stressistä aiheutuva närästys menee yleensä itsestään ohi, kun aiheuttaja poistuu.

Närästys itsessään ei ole vaarallista, mutta se on erittäin epämiellyttävä olotila, joten hoito on yleensä tarpeen. Usein toistuva närästys saattaa aiheuttaa koiralle ruokatorven haavaumia ja tulehdusta. Usein toistuvan närästyksen syyt olisivatkin aina hyvä selvittää eläinlääkärissä. Eläinlääkärin vastaanotolla närästyksen syitä lähdetään selvittämään usein verikokeilla, ultraääni- tai röntgentutkimuksella, sekä mahdollisesti myös ruokatorven ja mahalaukun tähystyksellä.

Koira voi oireilla närästystä esimerkiksi lipomalla huulia, nieleskelemällä, nuolemalla lattioita tai tassuja, röyhtäilemällä ja yleisellä levottomuudella. On kuitenkin syytä huomioda, että edellä kuvatut närästyksen oireet voivat johtua myös jostain muusta (vakavastakin) sairaudesta.

Ruokavaliolla suuri merkitys

Ensiavuksi närästykseen koiralle voidaan antaa ihmisten närästyksen itsehoitovalmisteita. Ihmis-

valmisteita käytettäessä on kuitenkin muistettava, että kaikki valmisteet eivät sovi koirille, esimerkiksi yleisesti makeutusaineena käytetty ksylitoli voi olla koiralle hengenvaarallista. Onkin hyvä varmistaa aina eläinlääkäriltä, mitä valmistetta, ja millä annoksella, koiralle voidaan antaa. On myös huomioitava, että itsehoitovalmisteet hoitavat vain oireita, eivätkä syytä sen taustalla. Närästysoireista kärsivälle koiralle voidaan antaa tukihoidona myös erilaisia probioottivalmisteita, joita saa apteekista ilman reseptiä. Lisäksi akuuttia näräs-

tystä voidaan koittaa helpottaa kotona antamalla koiralle hapanmaitotuotteita, kuten piimää.

Listaa närästystä aiheuttavista ruoka-aineista on erittäin hanakala antaa, sillä aiheuttajat ovat yksilöllisiä. Mikä sopii yhdelle, ei välttämättä sovi lainkaan toiselle. Mikäli koiralla epäillään ruoka-aineallergiasta johtuvaa närästystä, aloitetaan aiheuttajan selvittäminen niin sanotulla eliminaatiodieetillä. Eliminaatiodieetissä koira siirretään ensin täysin hypoallergeeniselle ruokavaliolle. Mikäli oireet poistuvat hypoallergeenisen ruokavaliion aikana, voidaan aloittaa eliminatiodieetin haastevaihe. Tällöin koira palautetaan takaisin entiselle ruokavaliolle, ja mikäli oireet palaavat, on oireilun aiheuttajaksi varmistunut sopimaton ruoka. Tämän jälkeen koira palautetaan takaisin hypoallergeeniselle ruokavaliolle, ja aloitetaan lisäämään ruokavaliioon ruoka-aineita yksi kerrallaan. Näin saadaan selville, mikä ruoka-aine aiheuttaa oireita. Tarkat ohjeet juuri omalle koiralle sopivaan eliminaatiodieettiin saa koirien ravitsemusasiantuntijalta tai eläinlääkäriltä.

Lisäksi närästystä voidaan pitkällä tähtäimellä helpottaa painonhallinnalla ja tarjoamalla koiralle vähärasvaisempaa ruokaa. Ylipaino lisää painetta vatsaontelossa ja aiheuttaa siksi närästystä. Rasvainen ruokavalio häiritsee mahalaukun ja ruokatorven välisen suljelijalihaksen toimintaa, jolloin mahalaukun sisältöä pääsee ruokatorveen. Ruuan jakaminen useampaan ruokintakertaan päivässä helpottaa närästyksen oireita ja vähentää tyhjän mahan oksentelua. Osaa närästävistä koirista auttaa myös ruokakupin nostaminen lattiatason yläpuolelle.

Aina närästyksen aiheuttajan syytä ei saada selville laajoistakaan tutkimuksista huolimatta. Tällöin pyritään löytämään sellainen ruokavalio, jolla koira oireilee mahdollisimman vähän, ja akuuttia närästystä helpotetaan tarvittaessa itsehoitovalmisteilla. Jatkuva itsehoitovalmisteiden käyttöä olisi kuitenkin syytä välttää, sillä jatkuvasti annettuna närästyslääkkeet häiritsevät mahalaukun limakalvon suojamekanismien normaalia toimintaa.

"KOIRAT KEHHUU KENNEL-REHHUU!"

Kennel-Rehulta edullisesti:

- pakastetut liha- ja kalatuotteet
- luut & rustot
- kypsät lihatuotteet
- teollisuuden tuotteet
- kuivatut tuotteet ja kasvikset
- öljyt ja lisäravinteet

Talven tuiskuihin:

POSSU
(rasvaa 37 %)
5 KG, 15 €

LOHI
(jauhattu)
10 KG, 20 €

LIHAINEN RASVA
(sika-nauta)
9 KG, 15 €

Katso kaikki tuotteet osoitteesta kennelrehu.fi!

KAIKKI PAKASTE-LIHA- JA LUUTUOTTEEMME OVAT 100 % SUOMALAISIA!

1.

TILAA TUOTTEET
kätevästi verkko-
kaupasta tai soita
tilaus, puh. (05) 343 1031

2.

NOUDA TILAUS
jakeluautolta.
Reitit & aikataulut:
www.kennelrehu.fi

TEHTAANMYYMÄLÄMME
PALVELEE: ma-pe 8-17, la 10-14
Teollisuuskatu 7
49220 Siltakylä, Pyhtää
Myymälän puh. 044 775 0202

www.kennelrehu.fi

Junnuketjun kuulumisia

Kuoppamäen kennelin lahjoitus junnuketjuun

Kuoppamäen kennel / Tero Tykkälä, FI KVA-KEAJ
Pahkavaaran Netta/Lotta Lehti ja Kotirinteen
Moka/Aki Venäläinen päättivät jo viime talvella
pentuetta suunnitellessa, että yksi pentu lahjoite-
taan junnuketjuun ja valittu junnua saa myös valita
pennun itse.

Pennut syntyivät 10.8.2021

Kolmikko haluaa kiittää Eveliina Jaakoa hyvien
ehdokkaiden etsinnässä. 14 -vuotias Jenna Raja-
lin matkusti Petäjävedeltä Pyhtään Heinlahteen
valitsemaan omaa ajokoiraa. Jennan valinta osui
Kuoppamäen Eemeliin.

Jennan ja Eemelin yhteistä matkaa voi seurata mm
Instagramista @_metsastajar_ sekä @ eranainen

Jennan tervehdys ajokoiraväelle

Olen 14-vuotias tyttö, Jenna Rajalin Keski-Suo-
mesta ja sain lahjoituksena Kuoppamäen ken-
nelistä suomenajokoiran pennun, Kuoppamäen
Eemelin. Minulla on ollut metsästyskortti nyt
3:ttä vuotta ja olen jo ennen metsästyskortin suo-
rittamista kulkenut pikkuveljeni Eetun ja äitini
Tanja Rajalinin matkassa metsällä ja muutoinkin
metsässä. Äidilläni omana metsästyskoirana tällä
hetkellä toimii mäyräkoira Ruuti. Suomenajokoi-
riin juureni juurtavat kuitenkin äidiltäni ja äidille
papaltani Esko Rajalinilta jonka matkassa äitini
on kulkenut metsällä ja tutustunut suomenajo-
koiiriin. Pappani on henkeen ja vereen ollut aina
suomenajokoiraa mies. Ja silloin kun äitini oli pie-
ni, heillä oli myös suomenajokoiria.

Olen hyvin onnellinen siitä, että sain ensim-
mäiseksi omaksi koiraksi suomenajokoiran. Olen
toivonut omaa pentua jo pitkään ja toivonut, että
se olisi juuri suomenajokoiraa. Eemeli on hurjan
reipas ja utelias pentu. Pennulla oli tarkoitus pää-
asiassa metsästää jänistä, mutta Eemelin suvu-
n takia kokeilemme, jos siitä olisi pintapyyntiä ja
”petojen” perään. Tulevia jahteja odotan innolla ja

jännityksellä, mutta sitä ennen kasvetaan ja ope-
tellaan yhdessä

Terveisin Jenna Rajalin

Suomen Ajokoirajärjestön Nuorisotoimikunnan piirustuskilpailu lapsille

Osallistua voivat alle 10-vuotiaat lapset piirtämällä ajokoiraa-aiheisen kuvan ja
lähettämällä sen joko sähköpostilla: sajnuoret@gmail.com tai perinteisellä postilla
osoitteeseen: Maria Lammentausta, Lapiolahdentie 31, 39780 Alaskylä
28.2.2022 mennessä.

Kuvat julkaistaan facebookissa Suomen Ajokoirajärjestö ry:n sivulla ja
Instagramissa (@sajnuoret) ja kolme eniten ääntä saanutta palkitaan
SAJ:n tuotepalkinnoilla.

Ajokokeet, näyttelyt vai metsästys?

Entäpä nämä kaikki yhdessä harrastuksena? Mikä näistä on se kaikista rentouttavain harrastus, sellainen missä sielu lepää?

Ajokokeiden vannoutuneet harrastajat eivät oikein niin sanottuja reppumiehiä arvosta, hehän tappavat vain jäniksiä ja eivät treenaa koiriaan kello kädessä niinkuin kunnon koemies. Reppumies taas hymähtelee koemiehille, joilla on aseena metsässä sekundaattori ja lyijykynä. Koemiehet eivät ota niinkään rennosti kuin reppuri. No jokainen harrastaa tavallaan.

Kaiken kokenut koemies voi väittää, että onhan näissä kokeissa tullut käytyä ja hän ei jännitä sitten yhtään, mutta todellisuudessa hän puhuu kyllä pehmeitä, maha on ollut viikon verran kuralla ja lakanat solmussa, uni ei tule ja aamupuurokaan ei oikein maistu, koska kokeisiin lähtö on edessä. Ensimmäisenä häntä jännittää, että mihinkähän kokeisiin uskaltaa koiran ilmoittaa ja osuukohan kelit kohdalleen. Seuraava jännityksen paikka odottaa keskuspaikalla: mikähän maasto nousee hatusta ja keitä on tuomareina? Ja onko tuomarit tiukkipiposia, koska sellaisiakin vielä välillä tapaa. Ylituomari korostaa puhuttelussaan, että kokeilla haetaan tietoa jalostukseen ja tehdään koepäivästä rento ja mukava ulkoilupäivä. Kyllä siinä on koiranomistajalta rentous kaukana, koska kilpailuviitti on päällimmäisenä mielessä. Ota siinä sitten rennosti, tuomarit saattavat niin kyllä tehdä.

Koirassakin voi olla pientä vilunkia, kuten Tarvaisen Erkin Sussussa. Kaverit kyselivät, että min-käläinen se sinun morsian on ja Erkki vastasi, että on siinä pientä vilppiä, kun se antaa muillekin. Koirassa ei pieni vilppi haittaa, kunhan pääsee tuomareiden alta karkuun. Omistajalle se vilppi voi lisätä ylimääräisiä sydämen tykytyksiä, kun tuomarit alkavat sivummalla supatella keskenään. Käyttövalion arvokin saattaa olla katkolla tai sulan ykköstä vailla. Otappa siinä sitten taas rennosti.

Eräs koiranomistaja matkusti kokeisiin satojen kilometrien päähän ja koira ei toiminut ollenkaan.

Koiralla oli varmaan joku tulehdus, niitähän niillä riittää. Ryppytkin unohti tarjoilla tuomareille, kun oli niin harmistunut koiransa suoritukseen. Mies tuumasi koiralleen, että sinähän munaat minut ja ittes. Ajattelin, että meniköhän siinä samalla myös kasvattajan maine? Ainakin isäuroksen maine meni. Tuomarikaveri supatteli korvaan, että pitäisikö meidän miinustaa tuota koiraa? Totesin vaan, että on siinä miehellä jo kestämistä muutoinkin, otetaan vaan rennosti, kuten ylituomari ohjeisti.

Sitten ovat näyttelyt luku erikseen. Kuinka moni pystyy ottamaan rennosti tämän harrastuksen? Saattaa olla tarkalla mahtuuko koira "raameihin" tai jotain muuta vikuria. Vähintään H pitäisi saada, jotta aukeaisi tie kokeisiin. Kyllä siinä saattaa

jännittää. Tai viimeinen serti saattaa olla koiralle hakusessa ja tuomari antaakin koiralle H:n. Otappa siinä sitten rennosti. Tästä voi olla koiranomistajan vaikea toipua ja "kaveritkin" vielä vuosien päästä jaksavat muistuttaa tästä tuloksesta. Koiran esittäminen saattaa olla toisille ylivoimainen tehtävä, koska jännittää niin pirusti. Esittäjä kuljeksi pitkin pientareita, kun koira on vuorossa tai jos uskaltautuu kehään, niin olemus kyllä näyttää, että hän pyörtyy siihen paikkaan. Onneksi ulkomuototuomarit ovat yleensä pitkämielisiä, kun näkevät esittäjän ongelmat.

Entäpä metsästäjä? Se pakkaa reppunsa aamulla, ottaa koiran tarhasta ja suuntaa salolle. Tekee siellä tervaskantoon tulet, ampuu jossain vaiheessa jäniksen ja hörppää kahvit termarista. Laittaa koiran hakemaan uutta jänistä. Ei ole hänellä sekundaattoria, eikä hän vilkuile kelloa vähän väliä kuten koemies, joka miettii tulikohan vähennettävää. Kummallakohan oli rennompia päiviä?

Ylituomarien (AJOK ja KEAJ) erikoistumiskurssi järjestetään 2.-3.4.2022 Kuopiossa

Ilmoittautuminen 28.2.2022 mennessä Suomen Ajokoirajärjestön toimistoon, Uusikatu 57-59, 90120 Oulu.

Tiedustelut puh. 044 311 0330 tai toimisto@ajokoirajarjesto.fi tai Mika Elgland puh. 050 567 4983.

Kurssille pääsyn vaatimuksena on ylituomariperuskurssin suorittaminen ja koetoimitsijana toimiminen. Hakemukseen on liitettävä todistus ylituomari-peruskurssin suoritamisesta.

Osallistumismaksu

150 euroa maksetaan SAJ:n tilille FI57 4600 2020 0011 21.

Se sisältää kurssipäivät ja majoituksen kahden hengen huoneessa pe-su. Hintaan sisältyy aamiainen, lounas ja ilta-päiväkahvi/tee lauantaina ja sunnuntaina. Se sisältää myös asukassaunat illalla rantasaunoilla.

Kurssipaikka on Finlandia Hotel IsoValkeinen, Majaniementie 2, 70420 Kuopio. SAJ tekee majoitusvaraukset osallistujien puolesta.

Mutta rennosti vaan, hyviä harrastuksia ovat kaikki, jos on hyvä koira ja ei ota turhan vakavasti. Ei ota turhan vakavasti, ettei ala vaimo (jos satuu semmoinen vielä olemaan) uhittelemaan, että joko hän tai tuo koira tästä lähtee. Siihen voi kyllä rauhallisesti vastata kuten se entinen kaveri, jotta "voi kulta, olisinhan minä pitänyt sinutkin".

Kevennys. Kuopion asemalla odotteli savolaisukko junaa ja siihen viereen tipsutteli hieno rouva puudelin kanssa. Savolaisukko kyselemään rouvalta uteliaisuuttaan, että mittee rotua se tuo rouvan koira mahtaa olla? Vastausta ei alkanut kuulua, joten savolaisukko esitti kysymyksen uudelleen kovemmalla äänellä. Silloin rouva kivahti, että se on savolaisukon ja aasin risteytys, johon savolaisukko tuumasi: "sillonhan se on sukua meille molemmille."

KORJAUS

Ajokoiramies 6-2021 lehteen

IDÄN LOHKO

KETTU-PM kokeet

Pohjois-Savon kennelpiiri, Suonenjoki 20.11.2021

1. PULASTEEN MUNKKI, Miika Natunen	84,62
2. AJOKETUN HUMU, Joni Kumpusalmi	77,75
3. JYMY, Eija Venäläinen	76,00
4. MIKLAN HÄLY, Mikko Lappalainen	69,75
5. MIKLAN RATTO, Marko Turpeinen	68,75
6. VELMU, Sanna & Antti Leppänen	63,50
7. PULASTEEN PIETU, Jussi Kananen & Pertti Säisä	28,00

Aiemmistä tuloksista pudonnut pois amerikankettukoira Jymy. Myös Ajoketun Humun pisteet korjattu.

Uudet valiot

Ilmoitushinnat v. 2022

Uusi valioilmoitus 20 euroa

Ilmoituksen julkaisemisen edellytyksenä on, että erääntyneitä laskuja ei ole maksamatta.

Ilmoituksen hinta maksetaan tilille FI57 4600 2020 0011 21. Laita viestikenttään valioilmoitus, koiran nimi.

Lehden toimitus ei vastaa ilmoitusten oikeellisuudesta.

u. Karhulahan Jaromir FI29442/19 saavutti käyttövalion arvon Puolangalla 21.11.2021. i. C.I.B, FI KVA, FI MVA, SE MVA Kerijussin Joona, e. FI MVA Alapörkän nätti. Kasv. Heidi ja Jani Heikkinen Ristijärvi, Om. Tarja ja Risto Karjalainen, Ristijärvi puh. 0505842491 ja Johannes Heikkinen, Ristijärvi.

u. Hiisiperän Bossi FI20681/17 saavutti käyttövalion arvon Kuhmossa 18.10.2021 i. KMVA Hallakorven Jytä FI37802/14 e. MVA Helimarin Asa FI16355/11 kasv. Tuomas Mattila Ankkukari om. Markku Pöllänen Suhmura.

u. MVA Alapörkän Quattro FI 28131/15 saavutti käyttövalion arvon Rautavaaralla 6.11.2021 i. Syysaamun Ajo. e. Alapörkän Liinu. Kasvattaja Alapörkän kennel Om. Viljo Pennanen Muuruvesi. puh. 0400272311 ja Matti Pennanen Pielavesi.

u. Kattiharjun Naksu FI32043/15 saavutti kettukäyttövalion arvon Isossakyrössä 8.1.2022. i. FIN KVA-K Api FIN34378/05 e. FI KVA-KEAJ Lyyli FI40755/10 Kasv. Pekka Heininen. Om. Maarit Heininen & Ritva Ruosteluoma

u. Repe FI40854/14 saavutti käyttövalionarvon 23.10.2021 Kiuruvedellä. i. FI MVA FI KVA Puskajussin Eppu e. FI KVA Vuorenkaian Ellu Om. Seppo Styrman, puh 0503250477

u PMJV-16 DKJV-16 PMV-17 Vitikon Roomeo 30.12.2021 tuli Suomen muotovalioksi. i. C.I.B FI KVA FI MVA EE MVA LV MVA LVV-14M-14 Mehtäpellon Heinäsato e. FI KVA FI MVA Vitikon Ansa Omistaja ja kasvattaja Veli Viitikko, Valkeakoski

u. Kuusitarhan Reku FI52713/14 saavutti käyttövalion arvon 3.1.2022 Mäntsälässä. i FI KVA Jahvetti FI16228/09 e FI KVA Inka FI41087/09 Kasvattaja Paavo Romppanen. Om Jukka Munukka, Mäntsälä

n. C.I.B. EE MVA LV MVA LT MVA BALT MVA LT JMVA LV JMVA LVV-18 Räntäämun Pii saavutti muotovalion arvon Loviisassa 6.1.2022. i. FI KVA FI MVA Perämeren Poju e. FI KVA FI MVA SE MVA Räntäämun Tessa Kasv. Eeva Remes, Rovaniemi Om. Anders Forsström, Kärby.

u. Taikavuoren Köpi FI32130/18 A/A 0/0 saavutti käyttövalion arvoon oikeuttavan tuloksen kennelpiirien välisessä ottelussa Seinäjoella 27.11.2021 i: C.I.T, FI KVA, FI MVA, EE MVA, LV MVA, LT MVA, BALT MVA, Puskajussin Jesse FI33475/12 e: FI KVA Taikavuoren Tiina FI31054/13 Om: Erkki Peltola Seinäjoki puh. 0407771056 kasv: Mika Vuorenmaa Laihia

FI KVA-AJOK FI MVA Linnuskorven Loiri FI42803/16 B/B 0/0 AN, saavutti kaksoisvalion arvon Parkanossa 27.12.2021. i. M-14 LV-14 FI KVA FI EE LV MVA C.I.B Mehtäpellon Heinäsato e. Tivakan Tiitu Kasv. Janne Jokinen, Sastamala. Om. Heikki Jokinen, Sastamala.

n. Tulipätsin Zeon Mettä-Akka FI43840/17 saavutti kettukäyttövalion arvon Närpiössä 27.11.2021 Kettukilvan lännen lohkon valintakokeessa. i. FI KVA-K Ali FIN30445/08 e. Tulipätsin Ärjyleimu FI45968/13. Om. Sari & Ronja Pirkkanen, kasv. Sari Pirkkanen.

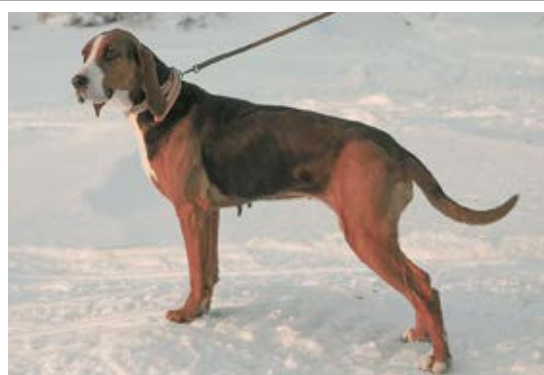
n. FI42824/15 Sorkomäen Usva saavutti FI KVA-AJOK arvon Parkanossa 27.12.2021
i. Sorkomäen Sulo
e. Sorkomäen Veera
Kasv. Matti Mäkinen, Pori om. Jouko Nygård, Pori.

FI12136/16 Latukkorven Lenita saavutti FI KVA arvon Lapinlahdella 27.11.2021.
i. FIN22339/08 FI KVA Meripojan Vili
e. FI20326/10 Latukkorven Loviisa
Kasvattaja ja omistaja Marko Huttunen, Salahmi

n Isonsaaren Leidi FI27288/18 saavutti käyttövalion arvon Oulussa 12.12.2021
I. KVA & MVA Saukkoniemen Ara e. KVA Isonsaaren Hertta
Kav. Aarre Isokääntä, Oulu
om. Markku Sippari, Oulu 044-2390262

N. Aialin Peni FI51764/16 saavutti käyttövalion arvon.
i. KVA Ajotaiturin Peetu
e. KVA Aialin Viktoria
Kasvattajat Ali ja Ari Hentilä
Om. Henri ja Ali Hentilä

u. Meripojan Kiri FI20015/15 saavutti käyttövalion arvon Varpaisjärvellä 27.11.2021
i FI KVA Pikipurin Ossi e FI KVA Meripojan Sissi
Kasvattaja Pasi Liikanen
Om. Jari Heikkinen ja Seija Räisänen

n. Riena FI30215/18 saavutti kettukäyttövalion arvon Kurikassa 12.1.2022.
i. Lurjuslakiluke e. Hanskavärkin Clara
Kasv. Markus Mäenpää, Kauhajoki
Om. Hannu Rinta-Piirto, Kurikka

Kennel & kasvattajasivu

Kennelistalla voit yhteystietojesi lisäksi kertoa onko sinulla pennutus suunnitelmia vuodelle 2022. Tule mukaan ja saat näkyvyyttä koko vuodeksi kuuteen (6) lehden numeroon. Kennel / kasvattaja-ilmoituksen hinta 30 € maksetaan tilille FI5746002020001121. Viestikenttään ”kennelilmoitus 2022 ja kennelin nimi”. Maksa ilmoitus tilille ja lähetä tiedot sähköpostilla os. lehti@ajokoirarajesto.fi

Latukkorven kennel

Marko Huttunen
Salahmi
050 383 0643

- Pentueita tulossa 2022

Tulipätsin kennel

Sari ja Olli Pirkkanen
Eurajoki
p. 044 5355775 (Sari)
p. 044 3055262 (Olli)
s.pirkkanen@gmail.com

Mutka-Jussin Kennel

Juhani Saarelainen, Koli
050 591 3335

- Keväällä Mutka-Jussin Unna astutetaan Soipan Aksulla

Sulosaaren kennel

Jessica Saari
0400 194 906
jessica-saari@hotmail.com
• Venäjänajokoiran pentue suunnitteilla keväälle 2022

Alapörkän kennel

Reetta ja Jari Fors
86170 YPPÄRI
+358400290982

Räntäaamun kennel

Eeva Remes
96190 ROVANIEMI
eeva.remes@gmail.com
+358407670518
• Pentue suunnitteilla 2022

Kennel Sammalrinteen

Liisa Miettinen
0445449335

Havukakallion kennel

Raimo Hämäläinen
Ilomantsi
050 3828809
• Pentue suunnitteilla keväälle

Allun kennel

Erkki Allen, Iitti, 0404187433,
patunsani@gmail.com
• Voit kysyä eri-ikäisiä suomenajokoiria, pentuja tai aikuisia.
Jalostukseen: KAKSVA Allun Hurtti FI22105/14
i: KAKSVA Jokirinteen Rami,
e: KVA Puskajussin Lilla.

Honkapuron kennel

Ari Ollikainen
Honkapurontie 260
71210 TUUSJÄRVI
ari.ollikainen@dgk.fi
044 733 8519

Tulevia pentueita

ILMOITTAJA: Lähetä tiedot tulevasta pentueesta kotisivun lomakkeella. Ilmoituksen hinta on 20 €.
Maksa ilmoitus SAJ:n tilille FI57 4600 2020 0011 21, BIC: ITELFIHH. Ilmoita maksun viesti-kohdassa nartun nimi. Ilmoitus julkaistaan kotisivuilla sivulla ja seuraavassa Ajokoiramies-lehdessä.

Uusi kaksiosainen luokitus (esim. 1/B), painottaa käyttöominaisuuksia erottaen ne perinnöllisestä monimuotoisuudesta ja terveydestä omaksi luokitukseksi (A,B,C,-).

Luokituksen osa 1 (käyttöpuoli) kriteerit ovat seuraavat:
– 1 Molemmat vanhemmat käyttövalioita
– 2 Toinen vanhemmista käyttövalio ja toisella AJOK1 tai KEAJ1 tulos
– 3 Molemmilla vanhemmista koetulos
– 4 Toisella vanhemmista koetulos
– 5 kummallakaan vanhemmista ei koetulosta

Luokituksen osa 2 (perinnöllinen monimuotoisuus ja terveys) A, B tai C sen mukaan, miten hyvin yhdistelmä täyttää suomenajokoiran jalostusentavoiteohjelman (JTO) suositukset.
– A-yhdistelmä on yhdistelmäsuositus ja se on JTO:n suositusten mukainen.
– B-yhdistelmä täyttää JTO:n suositukset merkittävien osin.
– C- yhdistelmä poikkeaa JTO:sta useassa kohdassa. Mikäli molemmilta tai toiselta vanhemmalta puuttuu koetulos, yhdistelmä merkitään aina C-yhdistelmäksi.
Luokitus esim. 1/B, tarkoittaa että, molemmat vanhemmat ovat käyttövalioita ja muuten JTO toteutuu merkittävästi osin.

Suomenajokoiran rotukohtainen PEVISA-ohjelma (voimassa 1.4.2014 - 30.6.2022):

Pentujen vanhemmista tulee olla ennen toista astutusta annettu lonkkakuvauslausunto. Koiralla ei saa pentujen rekisteröintihetkellä olla yli 150 rekisteröityä jälkeläistä Suomessa. Viimeinen sallittu pentue voidaan kuitenkin rekisteröidä kokonaisuudessaan.

Uros Hane	Narttu Tik	Nartun omistaja Ägare	Astutuspäivä Parningsdatum	Yhdistelmä-luokitus
FI KVA-AJOK Riistapiiska Tel-la FI34714/14B/B An	Räntäämun Ajuri Hilka FI28204/19A/A An vanh. mukaan	Eeva Remes, Räntäämun kennel, Rovaniemi, +358407670518	17.01.2022	3/A
FI MVA & KVA-AJOK Tuomipus-kan Otto FI29169/18A/B An	Latukakorven Lumo FI33653/15A/A Ei ataksiatutkittu	Marko Huttunen, Latukakorven kennel, Salahmi, 050-383 0643	16.01.2022	2/A
C.I.B. POHJ FI SE NO MVA FI KVA HeW-17 Alapörkän Qusti FI28133/15B/B An	FI KVA-AJOK Koivukulman Hurja-Rita FI39081/14A/A Ei ataksiatutkittu	Pauli/Raita Lappalainen, Koivukulman kennel, Lapinlahti, Askola 040 5294736 Pauli 0503239048	16.01.2022	1/B
FI MVA & KVA-AJOK Tuomipus-kan Otto FI29169/18A/B An	FI KVA-AJOK Kaikuvan Mila FI29702/17C/C An vanh. mukaan	Jouni Kaartinen, Mesiöpuron kennel, Kajaani, 050-3253455	14.01.2022	1/B
FI KVA-AJOK Hiisiperän Bossi FI20681/17A/A An vanh. mukaan	Nana FI33847/17A/A Ei ataksiatutkittu	Mika Hulden, Harinjärvi, 040-8318503	12.01.2022	2/A
Yöpyytäjän Veikko FI30616/19B/B Ei ataksiatutkittu	Viitajoen Myrsky FI48178/13B/B An vanh. mukaan	Antti Poikonen, Eräsuvun, Konnevesi, 040-7384813	11.01.2022	3/B
FI MVA & KVA-AJOK Tuomipus-kan Otto FI29169/18A/B An	Präiskän Pirsatti FI30599/18Ei kuvattu An vanh. mukaan	Seppo Salonen, Kauhajoki, 0407390942	10.01.2022	2/B
FI KVA-AJOK Soipan Aksu FI25470/19B/B An vanh. mukaan	C.I.B FI NO EE MVA Ruskametsän Evita FI33944/15C/C An	Eveliina Jaako/ Ajojaakon Kennel, Tornio, 040-9107438	05.01.2022	2/B
FI KVA-AJOK Pökänpalon Ponu FI29723/16A/A An vanh. mukaan	Intolan Heta FI38790/18A/A Ei ataksiatutkittu	Niko Kaasinen, Outokumpu, 045-1642149	04.01.2022	2/A
FI KVA-AJOK Soipan Aksu FI25470/19B/B An vanh. mukaan	FI KVA Ajotaiturin Sävel FI25330/15A/A An vanh. mukaan	Ari Säisä, Ajotaiturin kennel, Kurenpolvi, 050-3581044	04.01.2022	1/B

Uros Hane	Narttu Tik	Nartun omistaja Ägare	Astutuspäivä Parningsdatum	Yhdistelmä-luokitus
FI KVA-AJOK Soipan Aksu FI25470/19B/B An vanh. mukaan	FI KVA Honkasuoran Isla FI45956/14C/C An vanh. mukaan	Nevalainen Juha, Honkasuoran kennel, Nurmes, 0400-798647	02.01.2022	1/B
FI MVA Syysaamun Raiku FI39698/18B/B An	FI KVA-AJOK Alapörkän Mere FI34046/14A/A An vanh.mukaan	Matti Palojärvi, Paloman kennel, Vaasa, 040-7404685	01.01.2022	2/B
FI MVA & KVA-AJOK Tuomipus-kan Otto FI29169/18A/B An	Kahvanahon Euforia FI36699/19B/B An vanh.mukaan	Marianne Palojärvi, Koskø, 050-3791419	31.12.2021	3/A
FI KVA-AJOK Riistapiiska Tel-la FI34714/14B/B An	FI KVA Koivukulman Go Go Nella FI25192/14A/A Ei ataksiatutkittu	Mika Raja, Hamina, Mika 0503527474, Pauli Lappalainen 0503239048 (Koivukulman Kennel)	28.12.2021	1/B
FI KVA-KEAJ Foxfighter`s Loki FI26266/19B/B An vanh. mukaan	Riitasalon Hurtti FI34012/14D/C Ei ataksiatutkittu	Elias Näykki, Riitasalon kennel, Kauhava, 0400-381544	28.12.2021	4/C
FI MVA Syysaamun Raiku FI39698/18B/B An	Arialin Peni FI15764/16B/B An	Ali ja Ari Hentilä, Arialin kennel, Kuusamo, 0400-220060, 040-5774296	27.12.2021	3/A
FI MVA & KVA-AJOK Koivukulman Lucky-Sampo FI32708/17A/B An	C.I.B. FI KVA-AJOK FI & NO & DE (VDH) MVA JMV-16 V-16-17 DEV-17 MV-17 Alapörkän Pilvi FI26931/15C/B An vanh. mukaan	Jari ja Reetta Fors Alapörkän kennel, Yppäri, 0400-290982	25.12.2021	1/B
FI MVA & KVA-AJOK Tuomipus-kan Otto FI29169/18A/A An	FI KVA-AJOK M-19 Lillsand Berta FI24715/16C/B An	Krister Sundholm, Munsala, 040-5497417	22.12.2021	1/B
FI KVA-AJOK Korpikieijun Into FI27097/16B/B An	FI KVA & MVA Piernamäen Pito FI40456/15A/A An vanh. mukaan	Janne Jokinen, Linnuskorven kennel, Sastamala, Janne 040-5128664, Pentti Mäkinen, +358 40 5108330	20.12.2021	1/A
Soipan Aro FI25472/19B/A An vanh. mukaan	FI KVA Suinin Nata FI35978/14A/B An	Reima Oksman, Suinin kennel, 0500-981981	16.12.2021	2/B
FI KVA-AJOK SE MVA & KVA SEV-17 Puskajussin Jehu FI29178/13B/B An vanh. mukaan	TÄHTIVALIO C.I.T FI KVA & MVA Alapörkän Natalia FI45120/14A/A An vanh. mukaan	Jari ja Reetta Fors Alapörkän kennel, Yppäri 0400-290982	13.12.2021	1/A
FI KVA-AJOK Unto FI44900/16B/B An	FI MVA Ajotaiturin Martta FI31580/16A/A An vanh. mukaan	Heikki Kinnunen, Pilkankorven kennel, Äänekoski, 0504375965	12.12.2021	2/B
FI MVA & KVA-AJOK ARIALIN VEIKKA FI25939/15B/B An	HAKATIEN TIITU FI15164/15A/A An	Jouni Jokela / Hakatien Kennel, 0405636392	10.12.2021	2/A
Soipan Aro FI25472/19B/A An vanh. mukaan	Noia FI42697/17B/C An vanh. mukaan	Markku Peiponen, Pielavesi, 040-7208588	09.12.2021	3/A
FI KVA-AJOK Vekelän Jaromir FI26738/19A/A An vanh. mukaan	FI KVA-AJOK Erätulen Muska FI45686/16C/C An vanh. mukaan	Reijo Laurila, Erätulen kennel, Hailuoto, 0456402502	27.11.2021	1/B

Jalostukseen tarjotaan

FI KVA-AJOK Äijälän Vilipetteri FI57044/12

Om. Eero Hämäläinen kp ja Katri Heinmurto, Mäntsälä.
Lisätietoja jalostustietokannasta ja Katriilta: 040-710 4964.

Om. Eero Hämäläinen kp ja Katri Heinmurto, Mäntsälä. Kasv. Pirkko Lampola.

Terveystuki 2022

SAJ tukee jäsenen omistamalle koiralle otettua ataksiageenitestiä tai lonkkanivel-, kyynärnivel-, patellaluksaatio-, sydänkuuntelu-, sydämen kuuntelu-, sydämen ultraääni-, silmä- tai selkätutkimuksia. Sydämen ultraäänitutkimuksen tuki on 50 euroa ja muiden tutkimusten tuki on 20 euroa/koira, yhden kerran koiran elinaikana. Tutkimustulosten ja testien tulee olla julkisia. Voimassa 1.1.2020 alkaen.

SAJ korvaa koiranomistajille ihonäytteiden laboratoriotutkimuksen epäiltäessä mustan karvan karvatupen kasvuhäiriötä. Lisäksi SAJ korvaa laboratorioon lähetettävien ihonäytteiden ottaneen eläinlääkärin kustannuksia 50 euroon asti.

PEVISA

tarkoittaa rotukohtaista perinnöllisten vikojen ja sairauksien vastustamisohjelmaa

Nykyinen pevisa voimassa 30.6.2022 asti:

Suomenajokoiran rotukohtainen PEVISA-ohjelma (voimassa 1.1.2014-30.6.2022)

Pentujen vanhemmista tulee olla ennen toista astutusta annettu lonkkakuvauslausunto. Koiralla ei saa olla pentujen rekisteröintihetkellä yli 150 rekisteröityä jälkeläistä Suomessa. Viimeinen sallittu pentue voidaan kuitenkin rekisteröidä kokonaisuudessaan.

Suomenajokoiran rotukohtainen PEVISA-ohjelma (voimassa 1.7.2022-31.12.2024)

Pentujen vanhemmista tulee olla ennen toista astutusta annettu lonkka- ja kyynärkuvauslausunto. Koiralla ei saa olla pentujen rekisteröintihetkellä yli 120 rekisteröityä jälkeläistä Suomessa. Viimeinen sallittu pentue voidaan kuitenkin rekisteröidä kokonaisuudessaan.

Aiemmin tiedotimme,

että suomenajokoiran PEVISA muuttuu 1.1.2022, kuten vuosikokous 7.8.2021 päätti. Esitys meni

Kennelliittoon pian vuosikokouksen jälkeen. Se käsiteltiin siellä 14.12.2021 hyväksyen muut kohdat paitsi voimassaolo muuttui 1.7.2022 alkavaksi. SKL päätti, että 1.1.2014 voimaan tullut PEVISA jatkuu siihen asti, kunnes uusi astuu voimaan.

...

Amerikankettukoiran rotukohtainen PEVISA 1.1.2020-31.12.2022

Pentujen vanhemmista tulee olla ennen toista astutusta annettu lonkkakuvauslausunto. Pentueen vanhemmilla ei saa olla pentujen rekisteröintihetkellä olla yli 45 rekisteröityä jälkeläistä Suomessa. Viimeinen sallittu pentue rekisteröidään kuitenkin kokonaisuudessaan.

...

Venäjänajokoiran rotukohtainen PEVISA-ohjelma 1.1.2020-31.12.2022

Koirilla täytyy olla ennen astutusta virallinen lonkka- ja kyynärkuvauslausunto. Kuvausalaikäraja on 12kk. Jälkeläismääräraja on neljäkymmentä (40) pentua. Viimeinen, rajan ylittävä pentue rekisteröidään kuitenkin kokonaisuudessaan. Ulkomaista urosta koskeva poikkeus: ei vaadita PEVISA-tarkastuksia.

...

JÄRJESTÖN TUOTESHOP ALAN HARRASTAJILLE!

• UUTUUKSIA •

- Lasten pipo turkoosi 19 €
- Reppu polyesteriä 34x45 cm 13 €
- Olkalaukku 21x27 cm 24 €
 - Täällä asuu... -tarra, kirkas pohja n. 14,5x19,5 cm 5 €
- Hessu-tarra 75x75 mm 2,50 €
 - SAJ 120 v -tarra Ø noin 80 mm 2,50 €
- SAJ hihamerkki kankainen 3,50 €
- SAJ tarra ja ikkunatarra 2,50 €
- Torkkupeite 125x150 cm 20 €
- Musta/oranssi kesälippis 15 €
 - Army-lippis, musta 15 €
- Lasten lippis, turkoosi 15 €
- Kylpypyyhe 70x140 cm, lila 21 €
 - Tassupyyhe 30x 50 cm, harmaa 10 €
- T-paidat puuvillaa 13 €
 - oliivi tai sininen, koot L & XL
 - Naisten tekninen paita HUOM painatus selässä 17 €
 - oranssi tai turkoosi, koot S-M

Tuotteiden hintaan lisätään toimituskulut.

Tilaa toimistolta puh. 044 311 0330 (ma-pe klo 10-14) tai sähköpostilla toimisto@ajokoirajarjesto.fi
Laita tilaukseen tuotteet, kpl-määrä, väri, koko sekä nimi, osoite, puhelinnumero.

Saat vastauksena maksuohjeen.

